

Profil praktyczny

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: dziennikarstwo i komunikacja społeczna

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: Uniwersytet Dolnośląski
DSW we Wrocławiu

Data przeprowadzenia wizytacji: 24-25.03.2023

Warszawa, 2023

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	3
1.2. Informacja o przebiegu oceny	3
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	4
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	6
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	7
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	7
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	17
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	36
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	44
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	49
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	52
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	55
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	57
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	59
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	61

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodnicząca: Dr hab. Maria Próchnicka – członek PKA

członkowie:

1. Dr hab. Monika Worsowicz – ekspert PKA
2. Dr Wojciech Maguś – ekspert PKA
3. P. Dominik Postaremczak – ekspert ds. pracodawców
4. P. Joanna Kruszyńska - ekspert ds. studenckich
5. Małgorzata Zdunek - sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna prowadzonym na Uniwersytecie Dolnośląskim DSW we Wrocławiu została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2022/2023. Wizytacja została przeprowadzona w formie zdalnej, zgodnie z uchwałą nr 67/2019 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm. w sprawie zasad przeprowadzania wizytacji przy dokonywaniu oceny programowej oraz uchwałą nr 1/2023 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 12 stycznia 2023 r. w sprawie przeprowadzania wizytacji przy dokonywaniu oceny programowej w roku akademickim 2022/2023.

Polska Komisja Akredytacyjna po raz trzeci oceniała jakość kształcenia na ww. kierunku. Poprzednio dokonano oceny w roku akademickim 2015/2016, przyznając ocenę pozytywną uchwałą nr 693/2016 z dnia 8 grudnia 2016 r. W uzasadnieniu ww. uchwały nie sformułowano zaleceń o charakterze naprawczym czy doskonalącym.

Zespół oceniający zapoznał się z raportem samooceny przekazanym przez Władze Uczelni. Wizytacja rozpoczęła się od spotkania z Władzami Uczelni, a dalszy jej przebieg odbywał się zgodnie z ustalonym wcześniej harmonogramem. W trakcie wizytacji przeprowadzono spotkania z zespołem przygotowującym raport samooceny, osobami odpowiedzialnymi za doskonalenie jakości na ocenianym kierunku, funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia oraz publiczny dostęp do informacji o programie studiów, pracownikami odpowiedzialnymi za umiędzynarodowienie procesu kształcenia, przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, studentami oraz nauczycielami akademickimi. Ponadto przeprowadzono hospitacje zajęć dydaktycznych, dokonano oceny losowo wybranych prac dyplomowych, a także przeglądu bazy dydaktycznej wykorzystywanej w procesie kształcenia. Przed zakończeniem wizytacji sformułowano wstępne wnioski, o których Przewodnicząca zespołu oceniającego oraz współpracujący z nią eksperci poinformowali Władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	dziennikarstwo i komunikacja społeczna	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia pierwszego stopnia	
Profil studiów	praktyczny	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne i niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	nauki o komunikacji społecznej i mediach	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów, 180 pkt. ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych ³ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym	6 miesięcy, 960 godz. dyd., 38 pkt. ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	dziennikarstwo mody i stylu dziennikarstwo sportowe i motoryzacyjne komunikacja wizerunkowa i reklama socialmedia i e-PR Content Writing and Copywriting	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	160	159
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁴	1820 godz. (2780 godz. z praktykami)	1120 godz. (2080 godz. z praktykami)
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	101,4 pkt. ECTS	73,4 pkt. ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	141,4 pkt. ECTS	140,2 pkt. ECTS
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	68 pkt. ECTS	68 pkt. ECTS

¹W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

³ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁴ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

Nazwa kierunku studiów	dziennikarstwo i komunikacja społeczna	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia drugiego stopnia	
Profil studiów	praktyczny	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne i niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{5,6}	nauki o komunikacji społecznej i mediach	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	4 semestry, 120 pkt. ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych ⁷ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym	3 miesiące, 480 godz. dyd., 19 pkt. ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	PR i rzecznik prasowy zarządzanie wizerunkiem i e-PR komunikacja marketingowa Big data, digital marketing and trendwatching Public relations	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	0	30
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁸	1375 godz. (1852 godz. z praktykami)	722 godz. (1202 godz. z praktykami)
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	66,7 pkt. ECTS	40,7 pkt. ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	89,5 pkt. ECTS	89 pkt. ECTS
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	45 pkt. ECTS	45 pkt. ECTS

⁵W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

⁶ Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

⁷ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁸ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA ⁹ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	kryterium spełnione
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	kryterium spełnione
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	kryterium spełnione częściowo

⁹ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Kierunek dziennikarstwo i komunikacja społeczna w zakresie koncepcji i celów kształcenia jest spójny z misją i strategią Uczelni określoną w Strategii Uczelni na lata 2022-2025 z perspektywą do 2030 roku. Misja Uczelni zakłada realizację kształcenia w oparciu między innymi o specjalistów z rynku medialnego, którzy dzielą się swoim doświadczeniem oraz umiejętnościami. Jak zapisano w raporcie samooceny: „Organizacja takiego modelu kształcenia łączy zewnętrznych interesariuszy ze studentami i ma szansę owocować w przyszłości wspólnymi wyzwaniami, nawet po zakończeniu studiów”. Praktyczny profil studiów pierwszego i drugiego stopnia dziennikarstwa i komunikacji społecznej jest ofertą edukacyjną realizującą misję i wizję Uczelni, w tym praktyczność i akademickość.

W celu realizacji kształcenia na kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna zatrudniani są w roli osób prowadzących zajęcia dydaktyczne praktycy z dziedziny mediów z wieloletnim doświadczeniem zawodowym. Program studiów jest corocznie konsultowany w ramach spotkań Rady Programowej Kierunku ze studentami oraz specjalistami branży medialnej związanymi na co dzień z wieloma instytucjami medialnymi, między innymi TV Echo24, Polskie Radio Wrocław, Motohigh.pl oraz instytucjami kultury, między innymi AST, Studio Filmowe Exd'art. W skład Rady wchodzi przedstawiciele pracowników Uczelni prowadzący zajęcia na kierunku, przedstawiciele interesariuszy zewnętrznych również prowadzący zajęcia na kierunku oraz przedstawiciele studentów (aktualny skład Rady reguluje Zarządzenie nr 34/2022 Dziekana Wydziału Studiów Stosowanych w sprawie zatwierdzenia na rok akademicki 2022/2023 składu Rady Programowej na kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna studia pierwszego i drugiego stopnia).

Zarówno koncepcja, jak i cele kształcenia mieszczą się w dyscyplinie nauki o komunikacji społecznej i mediach, do której kierunek jest przyporządkowany i nie budzą zastrzeżeń w odniesieniu do zasadności tego rozstrzygnięcia.

Jakość dydaktyczna budowana jest poprzez integrację działalności naukowej pracowników z praktycznością profilu studiów. Do programu studiów wprowadzane są najnowsze osiągnięcia badawcze z dyscypliny nauki o komunikacji społecznej i mediach w odpowiednim wymiarze. Przy rozwoju programu studiów wykorzystywane są także efekty osiągane w ramach realizowanych przez pracowników projektów badawczych i rozwojowych, umiejętności nabywane przez pracowników w ramach ich zaangażowania w projekty zewnętrzne względem Uczelni, doświadczenie międzynarodowe w obszarze dydaktycznym zdobywane przez pracowników w ramach wyjazdów stypendialnych, szkoleniowych, zatrudnienia zagranicznego, realizacji zajęć dydaktycznych w zagranicznych uczelniach partnerskich w ramach programu Erasmus+.

Przyporządkowanie kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna do dyscypliny wynika z kluczowych przesłanek i celów prowadzenia kierunku studiów. Przesłanki i cele zostały ujęte w koncepcji kształcenia i są odzwierciedlone w efektach uczenia się, a dyscyplina nauki o komunikacji społecznej i mediach jest prymarnym elementem, który został wykorzystany do konstrukcji koncepcji kształcenia.

Opis efektów uczenia się dla studiów pierwszego stopnia na kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna obejmuje 19 kierunkowych efektów uczenia się (8 w zakresie wiedzy, 8 w zakresie umiejętności i 3 w zakresie kompetencji społecznych).

W przypadku studiów drugiego stopnia opis efektów uczenia obejmuje 19 kierunkowych efektów uczenia się (8 w zakresie wiedzy, 8 w zakresie umiejętności i 3 w zakresie kompetencji społecznych).

Celem kształcenia na studiach pierwszego oraz drugiego stopnia o profilu praktycznym na kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna jest rozwijanie wiedzy i kształcenie umiejętności potrzebnych do pracy w różnych zespołach tworzących media (w tym: klasyczne redakcje prasowe, radiowe i telewizyjne, zespoły tworzące multimedialne przekazy na potrzeby przestrzeni internetowych) lub w branżach okołomedialnych (w tym: agencje reklamowe, firmy PR). Celem kształcenia jest również przygotowanie absolwentów do dynamicznych zmian technologicznych w dziedzinie mediów, poprzez rozwijanie potrzeby samodoskonalenia oraz umiejętność projektowania indywidualnej ścieżki rozwoju.

Koncepcja kształcenia na kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna uwzględnia potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, jest zorientowana na potrzeby rynku pracy. Uczelnia podkreśla, iż „partycypacja i współpraca studentów i pracowników, praktyczność i otwartość na otoczenie rynkowe, kreatywność w realizacji zadań są wartościami przyswiecającymi kształceniu na kierunku”.

Koncepcja i cele kształcenia uwzględniają nauczanie i uczenie się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość i wynikające stąd uwarunkowania.

Zakłada się, że absolwent kierunku na pierwszym stopniu studiów w zakresie wiedzy zna i rozumie: zaawansowane nurty teoretyczne i terminologię z zakresu dziennikarstwa i komunikacji społecznej oraz rozumie terminologię z dyscypliny nauki o komunikacji społecznej i mediach (DiKS1P_W01), w stopniu zaawansowanym pojęcia z dziedziny nauk społecznych i praktyczny aspekt ich stosowania przy opisie procesów komunikacyjnych (DiKS1P_W02), społeczne, kulturowe ekonomiczne i prawne uwarunkowania funkcjonowania mediów oraz znaczeniową rolę informacji w praktyce w kontekście potrzeb odbiorców (DiKS1P_W03), na zaawansowanym poziomie gatunki dziennikarskie i ich specyfikę ze względu na określony typ mediów, jak również działania niezbędne przy produkcji określonych gatunków (DiKS1P_W04), zasady prawa mediów i elementy ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego oraz formy rozwoju indywidualnej przedsiębiorczości (DiKS1P_W05), społeczne kryteria różnicujące preferencje medialne oraz proces tworzenia rzeczywistości społecznej i kulturowej w kontekście nowych technologii medialnych i kreatywności mediów (DiKS1P_W06), w stopniu zaawansowanym mechanizmy rządzące polityką w różnych systemach politycznych, również w kontekście najnowszej historii, z uwzględnieniem roli mediów w kształtowaniu politycznej rzeczywistości (DiKS1P_W07), podmiotową rolę człowieka w tworzeniu kultury i struktur społecznych oraz twórczy jego wkład w tworzenie rzeczywistości społecznej (DiKS1P_W08).

W zakresie umiejętności absolwent kierunku na pierwszym stopniu studiów potrafi: właściwie interpretować relacje między mediami w zakresie technicznej i kulturowej koncepcji wieloplatformowości operując fachową terminologią (DiKS1P_U01), przewidywać efekty oddziaływania różnych przekazów medialnych uwzględniając społeczne i kulturowe uwarunkowania oraz oczekiwania odbiorców (DiKS1P_U02), zaplanować i zrealizować projekt medialny w różnych, złożonych warunkach posługując się technologiami medialnymi z uwzględnieniem warunków realizacji projektu w zakresie czasu pracy, zasobów ludzkich i materiałowych (DiKS1P_U03), formułować problemy badawcze i dobierać odpowiednie metody i narzędzia w celu diagnozy potrzeb medialnych odbiorców (DiKS1P_U04), podczas debaty przedstawiać różne stanowiska i oceniać je stosując rzeczową argumentację oraz dyskutować na ich temat (DiKS1P_U05), podejmować zadania rozwijające indywidualne kompetencje i wiedzę w oparciu o zaplanowane cele rozwoju zawodowego (DiKS1P_U06), stosować obowiązujące zasady z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego przy realizacji projektów medialnych i naukowych (DiKS1P_U07), posługiwać się językiem

obcym (angielskim lub niemieckim), zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego właściwej dla studiowanego kierunku (DiKS1P_U08). W zakresie kompetencji społecznych absolwent kierunku na pierwszym stopniu kształcenia jest gotów do: czerpania inspiracji z uczestnictwa w życiu kulturalnym do własnych projektów medialnych i ewentualnych konsultacji z ekspertami przy jego realizacji (DiKS1P_K01), podejmowania różnych ról w zespołach realizujących projekty medialne i rozumie jej znaczenie dla końcowego efektu (DiKS1P_K02), podejmowania zadań nastawionych na rzecz środowiska społecznego oraz interesu publicznego (DiKS1P_K03).

Z kolei absolwent kierunku na drugim stopniu studiów w zakresie wiedzy zna i rozumie: w stopniu pogłębionym koncepcje teoretyczne z medioznawstwa oraz rozumie rozszerzoną terminologię z dyscypliny nauki o komunikacji społecznej i mediach (DiKS2P_W01), w pogłębionym stopniu specjalistyczne pojęcia z dziedziny nauk społecznych i praktyczne zastosowanie wiedzy medioznawczej przy opisie procesów komunikacyjnych (DiKS2P_W02), kulturotwórczą rolę mediów i sztuki nowomediów w jej lokalnym i ogólnym wymiarze oraz stosuje tę wiedzę w opisie ekonomicznych, politycznych, społecznych i kulturowych uwarunkowań jej oddziaływania oraz współczesnych kierunków rozwoju mediów (DiKS2P_W03), wymagania stawiane dziennikarzom i twórcom mediów w zależności od kanału przekazu oraz kryteria wymagane w krytycznej analizie medialnego materiału symbolicznego (DiKS2P_W04), w stopniu pogłębionym metody i narzędzia badawcze właściwe dla nauk o komunikacji społecznej i mediach, wykorzystywane w pracy dziennikarza oraz badania opinii publicznej diagnozujące oceny odbiorców usług medialnych i ich potrzeb (DiKS2P_W05), zaawansowane sposoby twórczego wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych stosowane przy realizacji projektów medialnych w ramach studiowanego kierunku (DiKS2P_W06), specyfikę i złożoność pracy dziennikarskiej lub twórcy mediów w ramach studiowanego kierunku (DiKS2P_W07), nurty i trendy funkcjonujące w kulturze, szczególnie medialnej, w stopniu pogłębionym oraz ich oddziaływania na rzeczywistość społeczną (DiKS2P_W08). W zakresie umiejętności absolwent kierunku na drugim stopniu kształcenia potrafi: rozpoznawać poprawnie różne formaty i gatunki medialne, twórczo interpretować ich przekaz z uwzględnieniem kontekstu kulturowego i społecznego (DiKS2P_U01), wyszukiwać i segregować informacje, poddawać je krytycznej analizie oraz właściwie selekcjonować na potrzeby innowacyjnego, spójnego wewnętrznie projektu medialnego (DiKS2P_U02), samodzielnie formułować problemy badawcze i projektować badania, dobierając odpowiednie metody i narzędzia w celu diagnozy potrzeb medialnych odbiorców oraz koordynować pracami zespołu badawczego (DiKS2P_U03), projektować w sposób twórczy przekazy medialne charakterystyczne dla studiowanego kierunku, uwzględniając specyfikę danego medium oraz uwarunkowania recepcji różnych grup odbiorców (DiKS2P_U04), stosować porządek normatywny z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego do praktyki dziennikarskiej, działalności redakcyjnej oraz twórczości medialnej (DiKS2P_U05), organizować i prowadzić debaty dbając o umożliwienie przedstawienia różnych stanowisk i ocen, w oparciu o rzeczową argumentację oraz konkluzje (DiKS2P_U06), zaplanować strategię dystrybucji produktów medialnych w oparciu o działania reklamowe i marketingowe cele, uwzględniając odpowiednie kanały do ich rozpowszechniania (DiKS2P_U07), posługiwać się językiem obcym (angielskim lub niemieckim, w przypadku studentów prowadzonych w języku angielskim – niemieckim lub hiszpańskim) zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, używając słownictwa właściwego dla studiowanego kierunku (DiKS2P_U08).

W zakresie kompetencji społecznych absolwent kierunku na drugim stopniu studiów jest gotów do: uczestnictwa w życiu kulturalnym, zachowując krytyczną ocenę odbieranych treści w oparciu o posiadaną wiedzę merytoryczną (DiKS2P_K01), organizacji pracy zespołu przy realizacji projektu

medialnego dzieląc zadania z uwzględnieniem kompetencji i potrzeb członków zespołu (DiKS2P_K02), podejmowania ról zawodowych z uwzględnieniem potrzeby rozwoju dorobku zawodowego oraz z zachowaniem zasad etyki zawodowej (DiKS2P_K03).

Opis kierunkowych efektów uczenia się zakładanych dla studiów pierwszego stopnia nie jest w pełni zgodny z charakterystykami drugiego stopnia efektów uczenia się dla 6. poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji, któremu odpowiadają studia pierwszego stopnia oraz nie odzwierciedla w pełni praktycznego profilu studiów. W opisie efektów uczenia się uwzględniono w bardzo ograniczonym zakresie praktyczne zastosowania zaawansowanej wiedzy stanowiącej podstawy dyscypliny nauki o komunikacji społecznej i mediach, do której kierunek jest przyporządkowany, w działalności zawodowej związanej z kierunkiem. W zasadzie tylko jeden kierunkowy efekt uczenia się (DiKS1P_W02 „absolwent zna i rozumie w stopniu zaawansowanym pojęcia z dziedziny nauk społecznych i praktyczny aspekt ich stosowania przy opisie procesów komunikacyjnych”), przy czym w sformułowaniu tego efektu jest mowa nie o zastosowaniu wiedzy w działalności zawodowej, lecz o jej wykorzystaniu w opisie procesów komunikacyjnych). Opis kierunkowych efektów uczenia się dla studiów pierwszego stopnia w zakresie umiejętności jest skoncentrowany przede wszystkim na umiejętnościach umysłowych (interpretowania, przewidywania, prezentowania stanowisk, argumentowania, diagnozowania), natomiast, poza jednym, bardzo ogólnym efektem (DiKS1P_U03 „absolwent potrafi zaplanować i zrealizować projekt medialny w różnych, złożonych warunkach posługując się technologiami medialnymi z uwzględnieniem warunków realizacji projektu w zakresie czasu pracy, zasobów ludzkich i materiałowych”) brak jest bardziej szczegółowego określenia umiejętności praktycznych, a wiele odrębnych efektów odniesiono do umiejętności umysłowych. Ponadto w opisie efektów uczenia się z zakresu wiedzy brak jest wielu elementów, które umożliwiłyby nabycie studentom umiejętności opisanej w efekcie DiKS1P_U03, w tym w szczególności wiedzy związanej z różnymi aspektami zarządzania projektem medialnym. Z analogiczną sytuacją mamy do czynienia w przypadku efektu DiKS1P_U04 („absolwent potrafi formułować problemy badawcze i dobierać odpowiednie metody i narzędzia w celu diagnozy potrzeb medialnych odbiorców”), dla którego brak jest odniesienia w efektach z zakresu wiedzy związanych z metodyką postępowania badawczego, metodami diagnozowania potrzeb, problematyką odbioru i odbiorców informacji.

Marginalnie potraktowano też w opisie efektów kierunkowych dla studiów pierwszego stopnia charakterystykę drugiego stopnia P6S_UW odnoszącą się do właściwego doboru źródeł i informacji, krytycznej analizy i syntezy informacji, stosowania metod i narzędzi w tym zaawansowanej technologii informacyjno-komunikacyjnej, co przecież ma znaczenie kluczowe dla kształcenia przyszłych pracowników sfery medialnej. W efektach z zakresu wiedzy problematyka źródeł informacji, jakości i selekcji informacji, metod i technik analizy informacji itp. została całkowicie pominięta, zaś w opisie efektu DiKS1P_U03 znajduje się zaledwie wzmianka o stosowaniu „technologii medialnych”, przy czym w opisie efektów uczenia się w zakresie wiedzy brak jest odniesień wprost do zapoznania studentów z technologiami medialnymi.

W opisie zakładanych efektów uczenia się dla studiów pierwszego stopnia w zakresie kompetencji społecznych brak jest odniesień do charakterystyki PS6_KR dotyczącej przestrzegania zasad etyki zawodowej, wymagania tego od innych i dbania o tradycję zawodu. Poznania i rozumienia tych zasad przez studenta nie zakłada się również w opisie kierunkowych efektów uczenia się z zakresu wiedzy.

Opis kierunkowych efektów uczenia się dla studiów pierwszego stopnia obejmuje efekty o niejednakowym poziomie szczegółowości zakresowej. Występują efekty uczenia się o zbyt szerokim

zakresie wiedzy do opanowania, np.¹⁰ DiKS1P_W02 („absolwent zna i rozumie w stopniu zaawansowanym pojęcia z dziedziny nauk społecznych i praktyczny aspekt ich stosowania przy opisie procesów komunikacyjnych”). Efekt ten nie konkretyzuje o jakie dyscypliny w obszarze nauk społecznych chodzi (kierunek jest przyporządkowany do jednej dyscypliny w dziedzinie nauk społecznych, a w tej dziedzinie jest, oprócz nauk o komunikacji społecznej i mediach, jeszcze 11 dyscyplin). Nie ma możliwości (ani potrzeby), aby absolwent studiów pierwszego stopnia opanował taki zakres wiedzy z dziedziny nauk społecznych, nie ma też możliwości zweryfikowania i ocenienia, czy i w jakim stopniu ta wiedza została opanowana, gdyż nie został określony jej zakres.

Niektóre efekty kierunkowe dla studiów pierwszego stopnia zostały opisane w sposób niezrozumiały, co utrudnia, a niekiedy wręcz uniemożliwia kandydatom na studia, studentom oraz przyszłym pracodawcom faktyczne określenie, jaką wiedzę i umiejętności nabywa absolwent studiów na kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna, np. DiKS1P_W06 („student zna i rozumie społeczne kryteria różnicujące preferencje medialne oraz proces tworzenia rzeczywistości społecznej i kulturowej w kontekście nowych technologii medialnych i kreatywności mediów”) lub DiKS1P_U01 („absolwent potrafi właściwie interpretować relacje między mediami w zakresie technicznej i kulturowej koncepcji wieloplatformowości operując fachową terminologią”).

Podobne zastrzeżenia trzeba sformułować w odniesieniu do opisu kierunkowych efektów uczenia się dla studiów drugiego stopnia. W opisie tym, w zakresie efektów uczenia się dotyczących wiedzy zakładanej do nabycia przez studentów brak jest odniesienia do praktycznych zastosowań tej wiedzy w działalności zawodowej związanej z kierunkiem, co jest niezgodne z charakterystykami drugiego stopnia efektów uczenia się dla 7. poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji i profilu praktycznego. W opisie zakładanych efektów uczenia się w zakresie wiedzy znajduje się efekt typowy dla profilu ogólnoakademickiego DiKS2P_W05, w którym zakłada się nabycie przez studenta pogłębionej wiedzy dotyczącej metod i narzędzi badawczych właściwych dla nauki o komunikacji społecznej i mediach, a pominięte zostały efekty dotyczące wiedzy niezbędnej do formułowania i rozwiązywania problemów oraz wykonywania zadań typowych dla działalności zawodowej związanej z kierunkiem, jak również formułowania i testowania hipotez związanych z prostymi problemami wdrożeniowymi w zakresie komunikacji społecznej i mediów (charakterystyka P7S_UW). Zakres wiedzy o narzędziach wykorzystywanych w pracy zawodowej został ograniczony do „zaawansowanych sposobów twórczego wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych” (efekt DiKS2P_W06). Brak w zakresie efektów kierunkowych dotyczących wiedzy zagadnień związanych z metodyką, technikami, narzędziami wykorzystywanymi w pracy zawodowej związanej z medialno-komunikacyjnym sektorem rynku pracy czyni niemożliwym nabycie przez studentów efektu DiKS2P_U04 (student potrafi projektować w sposób twórczy przekazy medialne charakterystyczne dla studiowanego kierunku, uwzględniając specyfikę danego medium oraz uwarunkowania recepcji różnych grup odbiorców).

Podobnie, jak w przypadku opisu efektów uczenia się zakładanych dla studiów pierwszego stopnia, również w opisie efektów dla studiów drugiego stopnia w bardzo ograniczonym zakresie efekty uczenia się w zakresie umiejętności są powiązane z praktyczną działalnością zawodową związaną z kierunkiem, co powinno być charakterystyczne dla profilu praktycznego. Spośród ośmiu efektów dotyczących umiejętności tylko dwa są powiązane bezpośrednio z działalnością zawodową związaną

¹⁰ Wszystkie przykłady zaprezentowane w tekście raportu zespołu oceniającego służą do zilustrowania i ułatwienia zrozumienia istoty błędów i nieprawidłowości popełnianych w odniesieniu do poszczególnych aspektów oceny w ramach poszczególnych kryteriów i nie stanowią wyczerpującej listy wszystkich błędów i nieprawidłowości określonego rodzaju dostrzeżonych przez zespół oceniający.

z kierunkiem. Jest to wzmiankowany wyżej efekt DiKS2P_U04 oraz DiKS2P_U07 („student potrafi zaplanować strategię dystrybucji produktów medialnych w oparciu o działania reklamowe i marketingowe cele, uwzględniając odpowiednie kanały do ich rozpowszechniania”). Oba te efekty nie są powiązane z efektami uczenia się w zakresie wiedzy – w opisie efektów uczenia się brak jest bowiem zapewnienia studentom perspektywy poznawczej, której wykorzystanie umożliwiłoby studentom nabycie opisanych w obu tych efektach umiejętności. To samo dotyczy zresztą efektu DiKS2P_U02 („student potrafi wyszukiwać i segregować informacje, poddawać je krytycznej analizie oraz właściwie selekcjonować na potrzeby innowacyjnego, spójnego wewnętrznie projektu medialnego”), którego osiągnięcie jest niemożliwe bez nabycia wiedzy dotyczącej źródeł informacji, ich typologii i cech specyficznych, metodyki wyszukiwania informacji, oceny jakości informacji, metod analizy i syntezy informacji, a nabycia takiej wiedzy nie zakłada się w opisie zakładanych efektów uczenia się, podobnie zresztą jak w przypadku studiów pierwszego stopnia, co podkreślono wyżej.

W opisie zakładanych kierunkowych efektów uczenia się dla studiów drugiego stopnia również znajdują się efekty sformułowane zbyt ogólnie, niemożliwe do osiągnięcia i zweryfikowania, np. DiKS2P_W02 („absolwent zna i rozumie w pogłębionym stopniu specjalistyczne pojęcia z dziedziny nauk społecznych i praktyczne zastosowanie wiedzy medioznawczej przy opisie procesów komunikacyjnych”) lub DiKS2P_W08 („student zna i rozumie nurty i trendy funkcjonujące w kulturze, szczególnie medialnej, w stopniu pogłębionym oraz ich oddziaływania na rzeczywistość społeczną”). Efekty DiKS2P_W03 („student zna i rozumie kulturotwórczą rolę mediów i sztuki nowomediów w jej lokalnym i ogólnym wymiarze oraz stosuje tę wiedzę w opisie ekonomicznych, politycznych, społecznych i kulturowych uwarunkowań jej oddziaływania oraz współczesnych kierunków rozwoju mediów”), DiKS2P_W05 (w części: student zna i rozumie [...] badania opinii publicznej diagnozujące oceny odbiorców usług medialnych i ich potrzeb”) są niezrozumiałe.

W koncepcji kształcenia przyjęto, zarówno w odniesieniu do studiów pierwszego jak i drugiego stopnia możliwość wybrania przez studenta specjalności. Na studiach pierwszego stopnia oferowane są następujące ścieżki kształcenia wybieralnego (specjalnościowego): *dziennikarstwo mody i stylu, dziennikarstwo sportowe i motoryzacyjne, komunikacja wizerunkowa i reklama, social media i e-PR, Content Writing and Copywriting*. W trakcie specjalizacji studenci nabywają efekty uczenia się związane z praktycznym wymiarem umiejętności dotyczących tworzenia przekazów medialnych czy skutecznej komunikacji społecznej.

Z kolei na studiach drugiego stopnia oferowane są następujące ścieżki kształcenia wybieralnego: *PR i rzecznik prasowy, zarządzanie wizerunkiem i e-PR, komunikacja marketingowa*, a także dwie ścieżki anglojęzyczne: *big data, digital marketing and trendwatching, Public Relations*.

Ścieżka kształcenia specjalnościowego *PR i rzecznik prasowy* skierowana jest do osób, które planują pełnić odpowiedzialne funkcje rzeczników, dyrektorów komunikacji i specjalistów ds. kreacji wizerunku w korporacjach, samorządach oraz w NGO-sach. Ścieżka kształcenia *zarządzanie wizerunkiem i ePR* jest adresowana w dużej mierze do osób zarządzających mediami, brokerów informacji, realizatorów i prezenterów. Odnajdą się tu także osoby odpowiedzialne za budowanie wizerunku – content kreatorzy, prowadzący profile w social mediach, brand menedżerowie i media plannerzy. Ścieżka *komunikacja marketingowa* adresowana jest do osób zainteresowanych rozwijaniem umiejętności tworzenia przekazów medialnych ze względu na cele marketingowe. Absolwenci tej specjalności odnajdą się na stanowiskach content kreatorów, media plannerów, czy menedżer ds. promocji, reklamy i PR. Ścieżka *big data, digital marketing i trendwatching* oferuje poznanie narzędzi do śledzenia i prognozowania trendów w wybranych branżach, analizy, interpretacji i wizualizacji dużych zasobów danych oraz pracy z oprogramowaniem związanym z marketingiem społecznościowym i mobilnym. Ścieżka *Public Relations* nastawiona jest na rozwijanie

między innymi umiejętności budowania kampanii informacyjnych i wizerunkowych, przygotowywania efektywnych konferencji prasowych, poznawania mechanizmów lobbowania i pozyskiwania sponsorów.

Dla żadnej ze specjalności na studiach pierwszego oraz drugiego stopnia nie został określony opis zakładanych efektów uczenia się, a zakres kształcenia w ich ramach może być jedynie rekonstruowany na podstawie efektów uczenia się zakładanych dla zajęć wchodzących w skład poszczególnych ścieżek specjalnościowych oraz na podstawie opisu zakresu i adresatów poszczególnych specjalności. Wynika z nich uwzględnienie w programach specjalności licznych zagadnień związanych m.in. z komunikacją wizerunkową, wizualizacją informacji, reklamą, procesami komunikacji zewnętrznej w organizacji, strategicznym planowaniem i zarządzaniem procesami informacyjnymi i komunikacyjnymi, zarządzania w mediach, analizy danych, których to zagadnień trudno by szukać w opisie zakładanych kierunkowych efektów uczenia się dla obu poziomów studiów. Można zatem w sposób uzasadniony stwierdzić, że określone w programach obu stopni studiów specjalności wykraczają poza zakres kształcenia wynikający z opisu kierunkowych efektów uczenia się, a brak spójności między zakładanymi efektami uczenia się dla kierunku, a oferowanymi w jego ramach specjalnościami, świadczy o tym, że koncepcja kształcenia na kierunku w zakresie budowania indywidualnych ścieżek kształcenia nie została w pełni przemyślana i występują w niej niekonsekwencje wynikające zarówno z błędów w opisie zakładanych kierunkowych efektów uczenia się, jak i braku koherentnego opisu poszczególnych specjalności, a przede wszystkim zakładanych dla nich efektów uczenia się oraz integralnego włączenia specjalności do całościowej koncepcji studiów na kierunku. Warto również zauważyć, iż wymóg określenia efektów uczenia się dla zajęć lub grup zajęć (w przypadku ocenianego kierunku modułów specjalnościowych) wynika z rozporządzenia w sprawie studiów.

Brak opisu efektów uczenia się dla specjalności stanowi także utrudnienie dla studentów w procesie wyboru i może się przyczyniać do przypadkowości dokonywanych wyborów.

Zdiagnozowane i opisane wyżej błędy w formułowaniu kierunkowych efektów uczenia się dla ocenionego kierunku występują także na poziomie poszczególnych zajęć określonych w programach studiów obu stopni.

W niektórych przypadkach zauważalna jest daleko idąca zbieżność, a nawet identyczność efektów szczegółowych, zakładanych dla konkretnych zajęć z efektami kierunkowymi (np. na studiach pierwszego stopnia: *współczesna scena polityczna, wprowadzenie do dziennikarstwa gazetowego i magazynowego*; na studiach drugiego stopnia: *kreatywne pisanie, komunikacja firmy z otoczeniem*), przez co efekty uczenia się zakładane dla zajęć określonych w programie studiów nie są specyficzne dla tych zajęć. Zdarza się także nieprawidłowo określona korelacja między efektami szczegółowymi i kierunkowymi (np. na studiach pierwszego stopnia: *warsztat językowy dziennikarza, emisja głosu z kulturą żywego słowa*; na studiach drugiego stopnia: *relacje z mediami, monitoring mediów*), ogólnikowe formułowanie efektów szczegółowych (np. na studiach pierwszego stopnia: *retoryka i teoria argumentacji, encyklopedia sportu 1 i 2*; na studiach drugiego stopnia: *kreowanie wizerunku instytucji kultury, marka – tożsamość – reputacja*). Błędy te ujawniają niezrozumienie zasady odnoszenia celów i efektów właściwych dla zajęć określonych w programie studiów do celów i efektów zakładanych dla kierunku, polegającej na uszczegółowieniu efektów kierunkowych na poziomie zajęć i nadanie im charakteru specyficznego dla danych zajęć, a w przypadku studiów o profilu praktycznym, również wyraźnym wskazaniu ukierunkowania na kształtowanie umiejętności praktycznych związanych z zakresem pracy zawodowej, właściwym dla kierunku studiów.

W opisie efektów uczenia się zakładanych dla zajęć określonych w programie studiów występują także przypadki braku różnicowania efektów uczenia się dla zajęć o tej samej nazwie, ale

prowadzonych w ramach różnych specjalności, gdy tymczasem zajęcia te powinny odznaczać się charakterystyczną dla specjalności specyfiką (np. na studiach pierwszego stopnia *realizacja dźwięku, język dziennikarstwa branżowego oraz branżowe warsztaty telewizyjne i filmowe*). Efekty uczenia się zakładane dla zajęć *elementy reklamy i marketingu* (studia pierwszego stopnia) i *podstawy marketingu i reklamy* (studia drugiego stopnia), a także *działania antykryzysowe, działania w kryzysie* (studia pierwszego stopnia) i *działania w kryzysie* (studia drugiego stopnia) są analogiczne i nie wskazują na osiąganie progresu między poziomami studiów.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1¹¹(kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia na kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna są zgodne ze strategią Uczelni i jej polityką jakości, a także uwzględniają postęp w dyscyplinie nauki o komunikacji społecznej i mediach, do której jest przyporządkowany kierunek, jak również potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych, którzy współdziałają z uczelnią w konstruowaniu i modyfikacji efektów uczenia się.

W odniesieniu do koncepcji kształcenia oraz opisu zakładanych efektów uczenia się zdiagnozowano jednak liczne niezgodności, które stanowią podstawę zaproponowania oceny spełnienia kryterium 1. Są to następujące niezgodności i błędy:

1. Koncepcja kształcenia na studiach pierwszego oraz drugiego stopnia jest niekoherentna, bowiem cele i zakresy kształcenia w ramach specjalności określonych w programach studiów na obu poziomach znacząco wykraczają poza zakres kształcenia wynikający z kierunkowych efektów uczenia się zakładanych dla studiów pierwszego oraz drugiego stopnia. W opisie efektów uczenia się zakładanych dla studiów pierwszego oraz drugiego stopnia nie uwzględniono istotnych elementów wiedzy i umiejętności, które umożliwiłyby realizację celów i wyczerpanie zakresu kształcenia na specjalnościach.
2. W programach studiów pierwszego oraz drugiego stopnia nie zdefiniowano efektów uczenia się dla specjalności określonych w ramach tych programów, co jest niezgodne z § 3 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia w sprawie studiów.
3. Kierunkowe efekty uczenia się zakładane dla studiów pierwszego oraz drugiego stopnia nie w pełni uwzględniają charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się, właściwe odpowiednio dla poziomu 6. Polskiej Ramy Kwalifikacji (studia pierwszego stopnia) oraz poziomu 7. (studia drugiego stopnia), gdyż:
 - a. W przypadku studiów pierwszego stopnia nie zostały uwzględnione następujące charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się właściwe dla 6. poziomu PRK:

¹¹W przypadku gdy propozycje oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać propozycję oceny dla każdego poziomu odrębnie.

- 1) P6S_UW, ponieważ w opisie zakładanych efektów kierunkowych pominięta została wiedza dotycząca źródeł informacji, metod oceny jakości i selekcji źródeł i informacji, krytycznej analizy i syntezy informacji, metod i narzędzi w tym zawansowanej technologii informacyjno-komunikacyjnej, jak również wykorzystania tej wiedzy w działalności zawodowej związanej z kierunkiem dziennikarstwo i komunikacja społeczna,
 - 2) PS6_KR, ponieważ w opisie zakładanych kierunkowych efektów uczenia się w zakresie wiedzy nie została uwzględniona wiedza dotycząca etyki zawodów medialnych oraz związana z tradycjami tych zawodów, zaś w opisie efektów z kategorii kompetencji społecznych nie została uwzględniona gotowość studentów do przestrzegania zasad etyki zawodowej, wymagania tego od innych i dbania o tradycję zawodu.
- b. W przypadku studiów drugiego stopnia nie zostały uwzględnione następujące charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się właściwe dla 7. poziomu PRK:
- 1) P7S_UW, ponieważ w opisie zakładanych kierunkowych efektów uczenia się pominięte zostały efekty dotyczące wiedzy niezbędnej do formułowania i rozwiązywania problemów oraz wykonywania zadań typowych dla działalności zawodowej związanej z kierunkiem, jak również formułowania i testowania hipotez związanych z prostymi problemami wdrożeniowymi w zakresie komunikacji społecznej i mediów.

Brak pełnego uwzględnienia charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się, właściwych odpowiednio dla poziomu 6. Polskiej Ramy Kwalifikacji (studia pierwszego stopnia) oraz poziomu 7. (studia drugiego stopnia) i profilu praktycznego w opisie zakładanych kierunkowych efektów uczenia się nie pozwala na jednoznaczne określenie poziomu kwalifikacji nabywanych przez studentów i nie jest zgodne z wymogami.

4. W opisie kierunkowych efektów uczenia się zakładanych dla studiów pierwszego oraz drugiego stopnia w niedostatecznym stopniu odzwierciedlony został praktyczny profil studiów deklarowany w programach studiów na obu poziomach. W opisie efektów uczenia się z zakresu wiedzy pominięte zostały aspekty związane z praktycznym jej wykorzystaniem w działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, co jest niezgodne z wymaganiami określonymi w charakterystykach drugiego stopnia efektów uczenia się właściwych dla 6. oraz 7. poziomu PRK w odniesieniu do profilu praktycznego. W opisie efektów uczenia się w zakresie umiejętności, umiejętności praktycznych związanych z działalnością zawodową właściwą dla kierunku studiów zostały potraktowane marginalnie, znaczącą przewagę mają w opisie efektów uczenia się umiejętności umysłowe – interpretowania, przewidywania, diagnozowania, argumentowania.
5. Opisy kierunkowych efektów uczenia się dla studiów pierwszego stopnia oraz studiów drugiego stopnia nie są w pełni wewnętrznie spójne, to jest występują przypadki braku w opisie efektów z zakresu wiedzy takich zagadnień, których opanowanie jest niezbędne do tego, by student mógł osiągnąć zakładane efekty uczenia się w zakresie umiejętności. Dotyczy to w szczególności nielicznych efektów uczenia się w zakresie umiejętności praktycznych związanych z działalnością zawodową powiązaną z kierunkiem studiów.
6. Sposób sformułowania kierunkowych efektów uczenia się oraz efektów uczenia się zakładanych dla zajęć określonych w programie studiów pierwszego oraz drugiego stopnia utrudnia zbudowanie systemu ich weryfikacji i oceny stopnia nabycia efektów przez studentów, ponieważ:

- a. dla części efektów kierunkowych oraz efektów uczenia się zakładanych dla zajęć zakres wiedzy do opanowania przez studentów został określony zbyt ogólnie,
- b. część efektów uczenia się zakładanych dla zajęć jest w dużej mierze zbieżna lub analogiczna z kierunkowymi efektami uczenia się, co jest niezgodne z wymogiem sformułowania specyficznych efektów uczenia się dla zajęć lub grup zajęć określonych w programie studiów, wyrażonym w § 3 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia w sprawie studiów,
- c. w programie studiów pierwszego oraz drugiego stopnia występują zajęcia, dla których sformułowano te same efekty uczenia się, mimo, że zajęcia te znajdują się w programie studiów na różnych poziomach, co prowadzi do braku progresu w nabywaniu efektów uczenia się przy przejściu ze studiów pierwszego stopnia na studia drugiego stopnia,
- d. część kierunkowych efektów uczenia się została sformułowana w sposób niezrozumiały.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

1. Zaleca się opracowanie i wdrożenie spójnej koncepcji kształcenia na studiach pierwszego i drugiego stopnia na kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna, zapewniającej pełną zgodność kierunkowych efektów uczenia się z celami i zakresem kształcenia w ramach specjalności określonych w programach studiów na obu poziomach. Zaleca się ustalenie efektów uczenia się dla specjalności określonych w programach studiów, zgodnych z efektami kierunkowymi zakładanymi w programach studiów na obu poziomach.
2. Zaleca się uwzględnienie w opisie kierunkowych efektów uczenia się zakładanych dla studiów pierwszego oraz drugiego stopnia pełnego zakresu charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się właściwych dla poziomu 6. Polskiej Ramy kwalifikacji (studia pierwszego stopnia) oraz poziomu 7. (studia drugiego stopnia), w celu zapewnienia możliwości jednoznacznego określenia poziomu kwalifikacji nabywanych przez absolwentów.
3. Zaleca się dostosowanie opisu kierunkowych efektów uczenia się zakładanych dla studiów pierwszego i drugiego stopnia do deklarowanego profilu praktycznego, poprzez uwzględnienie w opisie efektów w zakresie właściwym dla tego profilu umiejętności praktycznych niezbędnych w pracy zawodowej związanej z kierunkiem dziennikarstwo i komunikacja społeczna.
4. Zaleca się zapewnienie wewnętrznej spójności opisu zakładanych efektów uczenia się dla studiów pierwszego oraz drugiego stopnia poprzez odpowiednie powiązanie efektów uczenia się w zakresie umiejętności z efektami uczenia się w zakresie wiedzy niezbędnej do opanowania umiejętności określonych w opisie efektów.
5. Zaleca się wyeliminowanie błędów popełnianych w opisie kierunkowych efektów uczenia się oraz efektów zakładanych dla zajęć określonych w programie studiów, w szczególności polegających na braku określenia zakresu wiedzy do opanowania przez studentów, przypisywania zajęciom efektów niespecyficznych dla celu i zakresu zajęć oraz zbyt ogólnych,

niezrozumiałym formułowaniu efektów w celu zapewnienia możliwości stworzenia skutecznego systemu ich weryfikacji i oceny.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Dobór treści programowych potwierdza zdiagnozowane w analizie stanu faktycznego w kryterium 1 błędy w definiowaniu efektów uczenia się związane m.in. z brakiem odniesień do charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla 6. oraz 7. poziomu PRK. Na przykład na studiach pierwszego stopnia w programie studiów ujęte są treści z zakresu źródeł informacji w pracy dziennikarza, pomimo, iż kierunkowe efekty uczenia się dla studiów pierwszego stopnia ani w kategorii wiedzy, ani w kategorii umiejętności nie uwzględniają tego kluczowego zagadnienia. Podobna sytuacja dotyczy treści związanych z etyką mediów.

Również w przypadku studiów drugiego stopnia w opisie zakładanych kierunkowych efektów uczenia się pominięte zostały efekty dotyczące wiedzy niezbędnej do formułowania i rozwiązywania problemów oraz wykonywania zadań typowych dla działalności zawodowej związanej z kierunkiem, jak również formułowania i testowania hipotez związanych z prostymi problemami wdrożeniowymi w zakresie komunikacji społecznej i mediów. Tymczasem w treściach programowych dla studiów drugiego stopnia jest wiele zajęć, których treści programowe są związane z wykonywaniem zadań typowych dla działalności zawodowej związanej z kierunkiem np. *filmowe warsztaty branżowe*, *fotograficzne warsztaty branżowe* oraz przeważająca część zajęć objętych poszczególnymi specjalnościami.

Obecność wskazanych wyżej, przykładowych treści w programie studiów na obu poziomach jest uzasadniona, jednak nie wynika ona z efektów uczenia się zakładanych dla kierunku. Zastrzeżenie nie dotyczy zatem obecności wymienionych treści w programach studiów, a niekoherentności tych programów, zdiagnozowanej już w analizie stanu faktycznego w kryterium 1, w odniesieniu do braku wewnętrznej spójności koncepcji kształcenia oraz wewnętrznych powiązań między efektami kierunkowymi zakwalifikowanymi do kategorii wiedzy i umiejętności. Dalszą konsekwencją tych nieprawidłowości jest brak spójności między treściami programowymi ujętymi w programach studiów, a zakresem kształcenia wynikającym z opisu efektów uczenia się dla każdego z poziomów studiów. Treści programowe obejmują bowiem o wiele szerszy zakres kształcenia, niż wynikałoby to z opisu kierunkowych efektów uczenia się.

W programach studiów na obu poziomach dla poszczególnych ścieżek specjalnościowych zostały zbudowane macierze zgodności zajęć określonych w programach poszczególnych specjalności z efektami uczenia się zakładanymi dla kierunku. Jednak zgodność treści programowych tych zajęć z efektami kierunkowymi, uwidocznioma w macierzach, ma charakter wyłącznie deklaracyjny, a nie faktyczny. Np. z macierzy dla specjalności *dziennikarstwo mody i stylu* na studiach pierwszego stopnia wynika, iż na zajęciach *współczesny design* student nabywa efekt kierunkowy „student zna i rozumie zaawansowane nurty teoretyczne i terminologię z zakresu dziennikarstwa i komunikacji społecznej oraz rozumie terminologię z dyscypliny nauki o komunikacji społecznej i mediach”. Tymczasem treści programowe zajęć obejmują m.in. sztukę użytkową, główne nurty wzornictwa, współczesne nurty aranżacji wnętrz, meblarstwo, projektowanie graficzne i podobne, niemające związku z treścią efektu, tj. wiedzą dotyczącą nurtów teoretycznych i terminologii z zakresu dziennikarstwa i komunikacji społecznej.

Z macierzy wynika również, że np. dla zajęć *podstawy savoir-vivre* zakłada się nabywanie efektu kierunkowego „student zna i rozumie w stopniu zaawansowanym pojęcia z dziedziny nauk społecznych i praktyczny aspekt ich stosowania przy opisie procesów komunikacyjnych”. Cele, efekty uczenia się zakładane dla tych zajęć oraz treści programowe (obejmujące m.in. zasady etykiety, organizację przyjęć, wizyt, szczegóły jedzenia poszczególnych dań, dobór win, typy strojów) nie mają związku z wzmiankowanym efektem kierunkowym. Przywołany wyżej efekt kierunkowy ma być też nabywany za zajęciach *historia rajdów samochodowych i motocyklowych* lub *świat jednośladów* (specjalność *dziennikarstwo sportowe i motoryzacyjne* na studiach pierwszego stopnia). Pomimo iż w efektach uczenia się zakładanych dla tych zajęć występują odniesienia do informacyjnej roli mediów w zakresie problematyki motoryzacyjnej, to treści programowe nie odnoszą się do opisu procesów komunikacyjnych, ani zastosowania w nim pojęć z dziedziny nauk społecznych.

Podobnie na studiach drugiego stopnia np. w przypadku zajęć *organizacja branżowych eventów* (specjalność *zarządzanie wizerunkiem i e-PR* na studiach drugiego stopnia), które mają charakter warsztatowy, a ich celem jest opanowanie umiejętności organizowania wydarzeń, zaś treści programowe obejmują targi, konferencje, etapy organizacji wydarzenia, tworzenia kontentu video z wydarzeń, promocji wydarzeń itp. student ma nabywać efekt kierunkowy „zna i rozumie kulturotwórczą rolę mediów i sztuki nowomediowej w jej lokalnym i ogólnym wymiarze oraz stosuje tę wiedzę w opisie ekonomicznych, politycznych, społecznych i kulturowych uwarunkowań jej oddziaływania oraz współczesnych kierunków rozwoju mediów”, z którego zakresem te, skądinąd pożyteczne i kształtujące umiejętności praktyczne zajęcia, nie mają związku.

Przykłady tego rodzaju niekoherencji między przypisanymi w macierzach efektami kierunkowymi dla poszczególnych zajęć, a treściami programowymi tych zajęć można by mnożyć. Przykłady te potwierdzają wewnętrzną niespójność między koncepcją kształcenia odzwierciedloną w opisie kierunkowych efektów uczenia się dla obu poziomów studiów z pozostałymi elementami programu studiów, w tym w szczególności treściami programowymi. W niektórych przypadkach, szczególnie w odniesieniu do specjalności, można wręcz mówić o licznych rozbieżnościach efektów kierunkowych i treści programowych zajęć wchodzących w skład poszczególnych specjalności na obu poziomach studiów. Rozbieżność ta wynika także z przeciwstawnych orientacji uwidoczniionych w opisie kierunkowych efektów uczenia się oraz w efektach uczenia się zakładanych dla zajęć wchodzących w skład wyodrębnionych specjalności. O ile efekty kierunkowe, na co zwracano już uwagę w analizie stanu faktycznego w kryterium 1, w ograniczonym stopniu są właściwe dla profilu praktycznego, o tyle specjalności są zorientowane zdecydowanie praktycznie.

Treści programowe określone dla poszczególnych zajęć określonych w programie studiów są też nadmiernie rozbudowane w stosunku do liczby godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób i studentów oraz ogólnego nakładu pracy studenta mierzonego liczbą punktów ECTS. Oznacza to, że w wielu przypadkach opanowanie treści określonych w programach studiów na obu poziomach, a tym samym osiągnięcie zakładanych dla zajęć efektów uczenia się nie jest w założonym czasie możliwe. Jako przykłady ilustrujące tę nieprawidłowość występującą w programie studiów można wskazać zajęcia *retoryka i teoria argumentacji* (studia pierwszego stopnia, studia stacjonarne wykład + ćwiczenia po 22 godz., studia niestacjonarne wykład + ćwiczenia po 12 godz., 2 ECTS). Rozbudowane treści programowe dla tych zajęć obejmują 5 zagadnień na wykładzie oraz 9 zagadnień na ćwiczeniach, w założeniach określonych dla zajęć przyjmuje się, że studenci nabędą „wprawę w operowaniu narzędziami wypracowanymi przez retorykę (figury, tropy, techniki argumentacyjne, rodzaje argumentacji, „przewrotne” sposoby argumentowania, chwytły retoryczne), co jest niemożliwe przy 22 godzinach ćwiczeń na studiach stacjonarnych i 12 (!) na studiach niestacjonarnych. Przy takiej liczbie godzin zajęć studenci mogą zaledwie rozwinąć wybrane umiejętności na poziomie wstępnym, na pewno nie wszystkie ujęte w treściach programowych i na

pewno nie w stopniu pozwalającym na „nabycie wprawy”. Bardzo rozbudowane są także wymagania dotyczące zaliczenia zajęć, a na studiach stacjonarnych przewidziano zaledwie 6 godzin pracy indywidualnej związanej z zajęciami, na studiach niestacjonarnych 26. Nie jest przy tym zrozumiałe, dlaczego na przygotowanie projektu medialnego studenci studiów stacjonarnych mają potrzebować cztery razy mniej nakładu pracy liczonego w godzinach, niż studenci studiów niestacjonarnych. Dla zajęć określono bardzo rozbudowany wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, ale na jej studiowanie nie przeznaczono w szacowaniu nakładu pracy studenta ani jednej godziny.

Innym przykładem są zajęcia *wprowadzenie do dziennikarstwa radiowego* (studia pierwszego stopnia ćwiczenia 30 godz. studia stacjonarne, 16 godz. studia niestacjonarne, 2 ECTS). Treści programowe zaplanowane dla zajęć obejmują 10 zagadnień o charakterze praktycznym, których wyćwiczenie nie jest możliwe w czasie przeznaczonym w programie studiów na zajęcia.

Dla studiów drugiego stopnia jako przykładowe zajęcia o nadmiernie rozbudowanych, w stosunku do liczby godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli i studentów oraz łącznego nakładu pracy studenta, można wskazać zajęcia na studiach niestacjonarnych *opinia publiczna i jej badanie – metody i techniki* (wykład 12 godz. + ćwiczenia 12 godz., 3 ECTS) lub *metody badań medioznawczych* (ćwiczenia - studia stacjonarne 34 godz., na studiach niestacjonarnych 12 godz., 4 ECTS). Treści programowe przewidziane dla drugich z przykładowych zajęć obejmują 12 rozbudowanych zagadnień, aby zaliczyć zajęcia należy przygotować projekt grupowy, który polega na opisie wybranej metody badawczej oraz przeprowadzeniu badań z jej zastosowaniem. Liczba godzin zajęć i łączny nakład pracy studenta nie zapewniają możliwości osiągnięcia wiedzy metodologicznej w pogłębionym stopniu, w zakresie zakładanym w treściach programowych.

Obok generalnej niezgodności treści programowych zaplanowanych w programie studiów z efektami kierunkowymi zakładanymi dla studiów pierwszego oraz drugiego stopnia na kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna, w programach studiów występują także przypadki, szczególnie na studiach pierwszego stopnia, nietrafnego doboru treści programowych pod kątem efektów uczenia się zakładanych dla poszczególnych zajęć określonych w programie studiów. Jako przykład mogą posłużyć wzmiankowane już wyżej zajęcia *świat jednośladów* (specjalność *dziennikarstwo sportowe i motoryzacyjne* na studiach pierwszego stopnia). Dla tych zajęć zakłada się nabycie przez studentów wiedzy w zakresie objaśniania roli mediów w nagłośnieniu tematyki motocyklowej, charakteryzowania społecznego i kulturowego oddziaływania branży motocyklowej, zaś w odniesieniu do umiejętności – przygotowanie i wdrożenie w życie projektu mającego na celu szerzenie kultury w ruchu drogowym z uwzględnieniem potencjalnych kosztów takiej kampanii. Tymczasem wśród siedmiu zagadnień składających się na treści programowe zaplanowane dla zajęć *świat jednośladów* zaledwie dwa zagadnienia (etyka i bezpieczeństwo ruchu (w tym analiza wypadków) oraz kulturowe oddziaływanie motocykli) i to w ograniczonym zakresie odnoszą się do roli mediów w nagłaśnianiu problematyki motocyklowej, gdyż główny nacisk położony jest na uwarunkowania kulturowe. Brak jest także treści programowych, które umożliwiłyby studentom nabycie umiejętności zaprojektowania przedmiotowej kampanii oraz zaplanowania jej kosztów. Podobnym przykładem są zajęcia *design wizualizacji* na studiach pierwszego stopnia, w przykłdku których zakłada się nabycie przez studentów wiedzy dotyczącej „zasad rządzących rynkiem mediów przydatną w kierowaniu i zarządzaniu instytucjami branży medialnej” oraz „nurtów funkcjonujących w kulturze w skali globalnej, jak również narodowej oraz ich wpływów na rzeczywistość społeczną”, a brak jest w treściach programowych zagadnień umożliwiających nabycie takiej wiedzy.

Łączna liczba godzin zajęć na studiach pierwszego stopnia przewidziana programem studiów wynosi 2780 dla studiów stacjonarnych oraz 2080 dla studiów niestacjonarnych. Liczby te uwzględniają

wymiar praktyk zawodowych w wysokości 960 godzin dydaktycznych. Zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość realizowane są wymiarze 244 godzin.

Łączna liczba godzin przewidziana programem studiów drugiego stopnia wynosi 1852 dla studiów stacjonarnych oraz 1202 dla studiów niestacjonarnych. Liczby te uwzględniają wymiar praktyk zawodowych w wysokości 480 godzin dydaktycznych. Zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość realizowane są wymiarze 184 godzin.

Studia pierwszego stopnia w formie stacjonarnej oraz niestacjonarnej trwają 6 semestrów, co umożliwia realizację treści programowych i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się. Nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów został określony w programie studiów w wymiarze 180 i jest zgodny z minimalnymi wymaganiami. Jednak oszacowanie łącznego nakładu pracy studenta wymaganego do ukończenia studiów pierwszego stopnia oraz nakładu pracy studenta niezbędnego do osiągnięcia efektów uczenia się zakładanych dla poszczególnych zajęć określonych w programie studiów musi być poddane rewizji. W ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce godziny dydaktyczne oraz godziny zegarowe są wyraźnie rozróżnione. W art. 127 ust. 2 dotyczącym rocznego wymiaru zajęć dydaktycznych dla nauczycieli akademickich jest mowa o godzinach dydaktycznych, jednak w art. 67 ust. 3 ustawy, w którym zawarta jest definicja punktu ECTS jest mowa o godzinach pracy studenta („Punkt ECTS odpowiada 25–30 godzinom pracy studenta obejmującym zajęcia organizowane przez uczelnię oraz jego indywidualną pracę związaną z tymi zajęciami”), nie o godzinach dydaktycznych. Tymczasem Uczelnia, szacując nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów uczenia się zakładanych dla zajęć określonych w programie studiów traktuje liczbę godzin dydaktycznych udziału w zajęciach, wynikającą w programie studiów, jako liczbę godzin. Podobnie, ustalając wymiar praktyk zawodowych Uczelnia przyjęła za podstawową jednostkę wymiaru godzinowego praktyk godziny dydaktyczne. Te samą zasadę przyjęła zapewne, przyporządkowując praktykom zawodowym 38 ECTS, które odpowiadają 960 godzinom, ale nie dydaktycznym lecz zegarowym. 960 godzin lekcyjnych odpowiada 720 godzin zegarowych, co oznacza, że praktykom zawodowym powinno być przyporządkowanych 29 ECTS.

Studia drugiego stopnia w formie stacjonarnej oraz niestacjonarnej trwają 4 semestry, co umożliwia realizację treści programowych i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się. Nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów został określony w programie studiów w wymiarze 120. Jednak, podobnie jak w przypadku studiów pierwszego stopnia oszacowanie łącznego nakładu pracy studenta wymaganego do ukończenia studiów drugiego stopnia oraz nakładu pracy studenta niezbędnego do osiągnięcia efektów uczenia się zakładanych dla poszczególnych zajęć określonych w programie studiów musi być poddane rewizji, z powodów opisanych wyżej w odniesieniu do studiów pierwszego stopnia. Również, podobnie jak w przypadku studiów pierwszego stopnia, rewizji musi też zostać poddana liczba punktów ECTS podporządkowana praktykom. Wymiar praktyk zawodowych w godzinach (nie w godzinach dydaktycznych) wynosi na studiach drugiego stopnia 360, co odpowiada 480 godz. dydaktycznym, określonym w programie studiów drugiego stopnia. Oznacza to, że praktykom należy przypisać ok. 15 ECTS, a nie jak to określono w programie studiów – 19.

Błędy popełnione w szacowaniu nakładu pracy studenta (który powinien być liczony w godzinach, nie w godzinach dydaktycznych) i w konsekwencji w określaniu odpowiadającej temu nakładowi liczby punktów ECTS, zarówno w odniesieniu do łącznej liczby punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów pierwszego oraz drugiego stopnia, jak i do poszczególnych zajęć określonych w programach obu poziomów studiów, skutkują także koniecznością ponownego określenia w programach studiów na obu poziomach wskaźników liczbowych je charakteryzujących, a więc łącznej liczby punktów ECTS

wymaganej do ukończenia studiów, liczby punktów ECTS przyporządkowanej zajęciom z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów, liczby punktów ECTS przyporządkowanej zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne, liczby punktów ECTS przyporządkowanej zajęciom do wyboru, liczby punktów ECTS przyporządkowanej praktykom zawodowym.

Błędy popełnione w szacowaniu nakładu pracy studenta wiążą się nie tylko z przyjęciem nieprawidłowej jego miary (godziny dydaktycznej zamiast godziny), ale także z niedostosowania nakładu pracy studenta do założeń przyjętych dla zajęć (wyrażonych poprzez cele zajęć, efekty uczenia się, treści programowe). Wyżej wskazano przykłady takich zajęć, stanowiące ilustrację opisanego tu rodzaju nieprawidłowości w szacowaniu nakładu pracy studenta.

Kolejnym uchybieniem popełnianym przy szacowaniu nakładu pracy studenta związanej z zajęciami jest pomijanie istotnej aktywności, która powinna być wykonywana, jak wynika z programu studiów, przez studentów. Prowadzący zajęcia na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych często proponują bowiem studentom bardzo rozbudowaną literaturę przedmiotu, zarówno podstawową, jak i uzupełniającą, jednak opis nakładu pracy studenta zazwyczaj nie uwzględnia czasu na zapoznanie się z nią lub jest on nieadekwatny do liczby i objętości proponowanej lektury (np. na studiach pierwszego stopnia: *etyka mediów, współczesne systemy medialne w Polsce i na świecie*; na studiach drugiego stopnia: *kompetencje językowe dziennikarza*). Budzi to zastrzeżenia co do możliwości osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się oraz spójnego wiązania przez studentów wiedzy teoretycznej oraz umiejętności praktycznych. Oszacowanie łącznego nakładu pracy studenta wymaganego dla uzyskania zaliczenia poszczególnych zajęć jest zróżnicowane, co sygnalizowano już wyżej w zależności od formy studiów i zakłada większą ilość czasu pracy samodzielnej oraz mniejszą liczbę wykonywanych zadań praktycznych w przypadku studentów studiów niestacjonarnych, co wywołuje zastrzeżenia odnoszące się do możliwości osiągnięcia przez studentów studiów niestacjonarnych tych samych i na tym samym poziomie zaawansowania i złożoności – w porównaniu ze studentami studiów stacjonarnych – efektów uczenia się.

Ponadto literatura do zajęć wymieniana w sylabusach wymaga zaktualizowania, a wskazywanie jako lektury publikacji często sprzed kilkunastu lat rodzi też zastrzeżenia co do aktualności prezentowanych treści programowych.

W programach studiów pierwszego oraz drugiego stopnia na kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna określono zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne, którym na studiach pierwszego stopnia przypisano 141,4 punktów ECTS dla studiów stacjonarnych oraz 140,2 dla studiów niestacjonarnych (w tym 38 punktów ECTS przypisanych do praktyk zawodowych), zaś na studiach drugiego stopnia – 89,5 punktów ECTS dla studiów stacjonarnych oraz 89 dla studiów niestacjonarnych (w tym 19 punktów ECTS przypisanych do praktyk zawodowych). Z powodu błędów popełnionych w szacowaniu nakładu pracy studenta niezbędnego do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się i określaniu liczby punktów ECTS przyporządkowanych zajęciom określonym w programach studiów, w tym punktów ECTS przypisanych praktykom nie jest możliwe dokonanie oceny, czy udział liczby punktów ECTS przyporządkowany zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne w łącznej liczbie punktów ECTS potrzebnej do ukończenia studiów jest zgodny z wymaganiami.

Ponadto zastrzeżenia budzi przypisanie niektórych zajęć do grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne. Kwalifikowanie zajęć do tej grupy Uczelnia ustaliła według następujących zasad: punkty ECTS przypisane do zajęć realizowanych w formie ćwiczeń, konwersatoriów, laboratoriów, lektoratów, warsztatów, seminariów, zajęć terenowe, czy praktyk oraz punkty za pracę własną w tej samej proporcji jak udział punktów z zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w stosunku do

ogólnej liczby punktów przypisanych do danych zajęć. Wynika z tego, że Uczelnia posłużyła się kryterium, opartym głównie na automatycznym kwalifikowaniu zajęć prowadzonych w określonych formach do grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne. Tymczasem, zgodnie z §6 rozporządzenia w sprawie studiów, zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne, należy wyróżnić na podstawie kryteriów merytorycznych z uwzględnieniem warunków, w jakich są realizowane oraz rodzaju czynności wykonywanych przez studentów, co wynika z celów zajęć i zakładanych dla nich efektów uczenia się. Biorąc pod uwagę powyższe niezasadne jest włącznie do zajęć kształtujących umiejętności praktyczne takich zajęć, jak: w przypadku studiów pierwszego stopnia m.in. – *socjologia mediów, podstawy politologii, współczesna scena polityczna, filozofia komunikacji* oraz w przypadku studiów drugiego stopnia m.in. – *społeczne i kulturowe oddziaływania mediów, główne nurty kultury światowej i polskiej w XX i XXI w., różnice kulturowe w zarządzaniu*. Zajęciami kształtującymi umiejętności praktyczne są wyłącznie zajęcia prowadzone w warunkach właściwych dla zakresu działalności zawodowej związanej z kierunkiem dziennikarstwo i komunikacja społeczna i określonymi w programie studiów specjalnościami, w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów.

W programach studiów na obu poziomach zapewniono studentom możliwość elastycznego kształtowania ścieżki kształcenia. Wybór ścieżki kształcenia specjalnościowego następuje po ukończeniu drugiego semestru na obu poziomach studiów, co pozwala na świadome projektowanie ścieżki kształcenia przez studentów, chociaż z pewnością pomogłoby im w tym określenie efektów uczenia się zakładanych dla poszczególnych modułów wybieralnych określonych w programie studiów. Z powodu opisanych wyżej błędów popełnionych w szacowaniu nakładu pracy studenta nie jest możliwe dokonanie oceny, czy udział liczby punktów ECTS przyporządkowany zajęciom do wyboru w łącznej liczbie punktów ECTS potrzebnej do ukończenia studiów jest zgodny z wymaganiami.

W programach studiów na obu poziomach uwzględnione zostały zajęcia związane z dziedziną nauk humanistycznych.

Harmonogram realizacji programu studiów ma poprawną logiczną strukturę. Kształcenie jest zaprojektowane w taki sposób, że początkowo przekazywana jest niezbędna wiedza ogólna i kierunkowa, następnie kształtowane i pogłębiane są umiejętności praktyczne.

Zajęcia podczas studiów pierwszego stopnia na kierunku dziennikarstwo i komunikacja realizowane są w ramach modułów:

1. kształcenia podstawowego (7 zajęć obligatoryjnych, 21 pkt. ECTS, 270 godzin na studiach stacjonarnych oraz 150 godzin na studiach niestacjonarnych): *socjologia mediów; media a prawo; podstawy politologii; współczesna scena polityczna; filozofia komunikacji; sztuka perswazji; szkolenie wstępne z zakresu bhp*;
2. kształcenia kierunkowego (20 zajęć obligatoryjnych, 62 pkt. ECTS, 746 godzin na studiach stacjonarnych oraz 462 godzin na studiach niestacjonarnych): *wstęp do nauki o komunikowaniu; etykieta, techniki autoprezentacji i portfolio building; wprowadzenie do dziennikarstwa gazetowego i magazynowego; źródła informacji dla dziennikarza; warsztat językowy dziennikarza; gatunki dziennikarskie; historia mediów audiowizualnych i prasy; emisja głosu z kulturą żywego słowa; retoryka i teoria argumentacji; wprowadzenie do dziennikarstwa radiowego; współczesne systemy medialne w Polsce i na świecie; etyka mediów; warsztat fotograficzny; elementy reklamy i marketingu; wprowadzenie do dziennikarstwa telewizyjnego; public relations i rzecznictwo prasowe; podstawy pracy*

z kamerą i montażu; wiedza o kulturze medialnej i komunikacji kulturowej; badania internetu; elementy kultury popularnej i media lifestyle.

3. moduły przygotowania pracy dyplomowej – 10 pkt. ECTS, 60 godzin na studiach stacjonarnych oraz 26 godzin na studiach niestacjonarnych;
4. moduł kształcenia językowego – 3 zajęcia, 12 pkt. ECTS, 288 godzin na studiach stacjonarnych oraz 270 godzin na studiach niestacjonarnych;
5. moduły kształcenia specjalnościowego – wybieralne, obejmujące 10 zajęć, 37 pkt. ECTS, 396 godzin na studiach stacjonarnych oraz 210 godzin na studiach niestacjonarnych;
6. moduł praktyk kierunkowych – 2 zajęcia, 19 pkt. ECTS, 480 godzin na studiach stacjonarnych oraz niestacjonarnych;
7. moduły praktyk specjalnościowych – 2 zajęcia, 19 pkt. ECTS; 480 godzin na studiach stacjonarnych oraz niestacjonarnych;
8. moduły kształcenia w zakresie kultury fizycznej – 2 zajęcia, 0 pkt. ECTS; 60 godzin na studiach stacjonarnych.

Od trzeciego semestru studenci studiów pierwszego stopnia mają możliwość realizowania jednej ze ścieżek wybieralnej:

1. *dziennikarstwo mody i stylu: trendy i ich diagnozowanie; współczesny design; promocja marki na rynku mody; podstawy savoir- vivre; realizacja dźwięku; warsztat rysunku; branżowe warsztaty telewizyjne i filmowe; historia ubioru; projektowanie ubioru; język dziennikarstwa branżowego;*
2. *dziennikarstwo sportowe i motoryzacyjne: historia rajdów samochodowych i motocyklowych; encyklopedia sportu 1; encyklopedia sportu 2; świat jednośladów; realizacja dźwięku; specyfika transmisji sportowej w radiu i telewizji1; branżowe warsztaty telewizyjne i filmowe; mototrendy i design; specyfika transmisji sportowej w radiu i telewizji 2; język dziennikarstwa branżowego;*
3. *komunikacja wizerunkowa i reklama: marketing i pr - definicje, techniki, narzędzia; branding; projektowanie komunikacji; projektowanie kampanii reklamowej; realizacja dźwięku; identyfikacja wizualna; branżowe warsztaty telewizyjne i filmowe; design wizualizacji; komunikacja w organizacji; język dziennikarstwa branżowego;*
4. *Social media i ePR: kreacja wizerunku w mediach społecznościowych; social media marketing; kreacja wizerunku osób; działania antykryzysowe, działania w kryzysie; realizacja dźwięku; kreacja wizerunku miejsc i organizacji; branżowe warsztaty telewizyjne i filmowe; media relations; praktyczne zastosowania social mediów; język dziennikarstwa branżowego;*
5. *Content writing and copywriting: trendy w content marketing; trening twórczości – storytelling; personal branding; warsztat seo i sem; realizacja dźwięku; twórcze pisanie; branżowe warsztaty telewizyjne i filmowe; budowanie marki w internecie; influencer marketing; język dziennikarstwa branżowego.*

Nauka języka obcego trwa 3 semestry, w przypadku studiów stacjonarnych dodatkowo w trakcie drugiego roku studiów realizuje się zajęcia z wychowania fizycznego. Seminarium dyplomowe jest realizowane na trzecim roku studiów. Od 2. do 5. semestru realizowane są praktyki kierunkowe i specjalnościowe.

Zajęcia podczas studiów drugiego stopnia na kierunku dziennikarstwo i komunikacja realizowane są w ramach modułów:

1. kształcenia podstawowego (6 zajęć obligatoryjnych, 16 pkt. ECTS, 228 godzin na studiach stacjonarnych oraz 132 godzin na studiach niestacjonarnych): *szkolenie wstępne z zakresu BHP; społeczne i kulturowe oddziaływania mediów; główne nurty kultury światowej i polskiej w XX i XXI w.; opinia publiczna i jej badanie-metody i techniki; różnice kulturowe w zarządzaniu - j. ang; nowe trendy marketingu;*
2. kształcenia kierunkowego (11 zajęć obligatoryjnych, 39 pkt. ECTS, 464 godzin na studiach stacjonarnych oraz 192 godzin na studiach niestacjonarnych): *teorie komunikowania masowego; metody badan medioznawczych; język i teoria filmu; kreowanie wizerunku instytucji kultury; media lokalne; podstawy marketingu i reklamy; filmowe warsztaty branżowe; fotograficzne warsztaty branżowe; analiza dyskursu medialnego; kompetencje językowe dziennikarza; warsztat realizacji dźwięku - audycje i udźwiękowienie;*
3. moduły przygotowania pracy dyplomowej – 10 pkt. ECTS, 60 godzin na studiach stacjonarnych oraz 40 godzin na studiach niestacjonarnych;
4. moduł kształcenia językowego – 2 zajęcia, 8 pkt. ECTS; 220 godzin na studiach stacjonarnych oraz 190 godzin na studiach niestacjonarnych;
5. moduły kształcenia specjalnościowego – wybieralne, obejmujące 9 zajęć, 28 pkt. ECTS; 400 godzin na studiach stacjonarnych oraz 168 godzin na studiach niestacjonarnych;
6. moduł praktyk kierunkowych – 1 zajęcia, 10 pkt. ECTS; 250 godzin na studiach stacjonarnych oraz na studiach niestacjonarnych;
7. moduły praktyk specjalnościowych – 1 zajęcia, 9 pkt. ECTS; 230 godzin na studiach stacjonarnych oraz na studiach niestacjonarnych.

Od trzeciego semestru studenci mają możliwość realizowania jednej ze ścieżek wybieralnych:

1. *PR i rzecznik prasowy: marka - tożsamość – reputacja; kreatywne pisanie; projektowanie branżowych wortalii; budowa kampanii informacyjnych i wizerunkowych; organizacja branżowych eventów; organizacja skutecznej konferencji prasowej; wybrane techniki monitoringu mediów; lobbying i sponsoring; działania w kryzysie;*
2. *zarządzenie wizerunkiem i e-PR: organizacja w kryzysie; kreatywne pisanie; projektowanie branżowych wortalii; relacje z mediami; organizacja branżowych eventów; monitoring mediów; komunikacja firmy z otoczeniem; multimedia w kreacji wizerunku; wizerunek i marka organizacji;*
3. *komunikacja marketingowa: techniki marketingowe; creative writing; sponsoring; public relations; media relations; CSR; warunki skutecznej komunikacji; komunikacja marketingowa jako inwestycja; techniki mierzenia efektu medialnego;*
4. *Public Relations (w języku angielskim): Building information and image campaigns; Preparing an effective press conference; Maintaining current relations with the media; Selected media monitoring techniques and work on the media effect; Lobbying and sponsorship; Actions in Crisis; Creating a public image: brand - identity – reputation; Corporate Identity; E-PR workshop;*
5. *Big data, digital marketing and trendwatching (w języku angielskim): Foresight and managing of the future; Data mining techniques and web analytics; Fundamentals of statistics; Big data*

techniques; Mobile media marketing; Excel and Python programming workshop; Design thinking; Trend anatomy - trendwatching trendsetting; Trendwatching workshop.

Na drugim stopniu studiów nauka języka obcego trwa 2 semestry. Seminarium dyplomowe jest realizowane na drugim roku studiów. W drugim i trzecim semestrze realizowane są praktyki kierunkowe i specjalnościowe.

Kształcenie językowe odbywa się w formie kształcenia bezpośredniego synchronicznego oraz asynchronicznego z wykorzystaniem platformy Moodle, przy czym występuje wyraźna przewaga liczby godzin przeznaczonych na e-learning na poziomie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Rozwiązanie to uzasadniane jest oczekiwaniami studentów, potwierdzonymi w badaniach przeprowadzonych przez Pracownię Kształcenia Językowego Uczelni, budzi jednak poważne zastrzeżenia, co do możliwości rzeczywistego osiągnięcia efektów uczenia się w zakresie posługiwania się językiem mówionym. Na drugim stopniu studiów, poza *warsztatami kompetencji językowych 1 i 2*, prowadzony jest przedmiot w języku angielskim *różnice kulturowe w zarządzaniu*.

Wymiar zajęć z języka obcego na studiach pierwszego (język angielski lub niemiecki do wyboru) określony w programie studiów wynosi 288 godzin na studiach stacjonarnych oraz 270 godzin na studiach niestacjonarnych. Zajęcia z języka obcego są podzielone na trzy semestry (trzeci, czwarty oraz piąty) i w każdym z semestrów przyporządkowano im 4 ECTS. Jednakże na udział w zajęciach z udziałem bezpośrednim osoby prowadzącej zajęcia i studentów z tej dużej liczby godzin przeznaczają się na studiach stacjonarnych zaledwie 48 godzin, a na studiach niestacjonarnych 30 (odpowiednio po 16 oraz 10 godzin w każdym semestrze). Pozostałe godziny są przeznaczone na rozwiązywanie zadań na platformie Moodle, przy czym samodzielnej pracy studenta na platformie Moodle nie przypisano efektów uczenia się, a bardzo ogólnie opisane treści programowe dla e-learningu nie pozwalają na określenie rodzajów zadań wykonywanych przez studentów oraz kompetencji językowych, które przy pomocy tych zadań są sprawdzane. Nie zostały też określone w programie studiów zasady nadzoru osoby prowadzącej zajęcia z języka obcego nad realizacją zadań przez studenta na platformie Moodle, a także przekazywania informacji zwrotnej o postępach i niepowodzeniach studentów. Zbyt mała liczba godzin zajęć z języka obcego z bezpośrednim udziałem osoby prowadzącej zajęcia i studentów, niekorzystna proporcja liczby godzin zajęć z bezpośrednim udziałem do liczby godzin samodzielnej pracy studenta, polegającej na rozwiązywaniu zadań na platformie Moodle (1 : 6 na studiach stacjonarnych oraz 1 : 9 na studiach niestacjonarnych), brak w programie studiów klarownych zasad nadzoru nad samodzielną pracą studenta oraz zasad ciągłego przekazywania informacji zwrotnej dotyczącej postępów studentów) nie umożliwiają osiągnięcia efektów uczenia się zakładanych dla zajęć z języka obcego oraz wymaganego dla studiów pierwszego stopnia poziomu B2 biegłości językowej. Dodatkowo należy zaznaczyć, że wykaz podręczników do języka niemieckiego kończy się na poziomie B1.

W przypadku studiów drugiego stopnia warsztaty kompetencji językowych (z języka angielskiego lub niemieckiego) zostały zaplanowane na drugim roku studiów (w semestrze 3. oraz 4.) w łącznym wymiarze 220 godzin na studiach stacjonarnych oraz 190 godzin na studiach niestacjonarnych. Analogicznie jak na studiach pierwszego stopnia, 160 godzin na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych realizowana jest w formie samodzielnej pracy studenta na platformie Moodle, przy czym w programie studiów nie określono zakładanych dla tej formy efektów uczenia się, rodzajów zadań, jak również zasad nadzoru prowadzącego i przekazywania informacji zwrotnej o postępach studentów. Większa jest liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem osoby prowadzącej zajęcia i studentów (po 30 godzin w każdym semestrze na studiach stacjonarnych i po 15 godzin – na studiach niestacjonarnych). Zaplanowana w programie studiów liczba godzin zajęć byłaby wystarczająca do osiągnięcia efektów uczenia się i poziomu biegłości językowej B2+, pod

warunkiem, że na studia drugiego stopnia przyjmowani byłiby kandydaci posługujący się językiem obcym (angielskim lub niemieckim) na poziomie B2, co w przypadku ocenianego kierunku nie ma miejsca, gdyż poziom biegłości językowej nie stanowi kryterium kwalifikacji na studia drugiego stopnia. Dodatkowo należy zaznaczyć, że wykaz podręczników do języka niemieckiego także na poziomie studiów drugiego stopnia kończy się na poziomie B1.

Dobór form zajęć na obu poziomach studiów jest poprawny. Charakterystyczna dla programów studiów jest przewaga zajęć prowadzonych w formach aktywnych oraz prawidłowy wymiar praktyk zawodowych. Na studiach pierwszego stopnia w formie stacjonarnej zaplanowano 472 godz. wykładów, 1104 godz. zajęć o charakterze ćwiczeniowym, 244 godzin e-learningu z wykorzystaniem platformy Moodle, a także 960 godz. dydaktycznych praktyk zawodowych. Dla formy niestacjonarnej zaplanowano 286 godz. wykładu, 590 godz. ćwiczeń, 244 godzin e-learningu z wykorzystaniem platformy Moodle, a także 960 godz. dydaktycznych praktyk zawodowych. Studia drugiego stopnia prowadzone są wyłącznie w formie niestacjonarnej i tylko na roku drugim. W programie studiów zaplanowano 184 godz. wykładów, 354 godz. ćwiczeń, 184 godz. e-learningu oraz 480 godz. dydaktycznych praktyk zawodowych.

W prowadzeniu zajęć nauczyciele akademicki i inne osoby prowadzące zajęcia wykorzystują różnorodne metody kształcenia: metody podające (wykład, wykład wzbogacony prezentacjami multimedialnymi, opisy wyjaśniające, tutoriale), metody problemowe (dyskusje problemowe, moderowane, uczenie problemowe, „burza mózgów”, praca indywidualna i w grupach, analizowanie i rozwiązywanie problemów i przypadków), metody eksponujące (wystąpienia i prezentacje studentów analizowane i oceniane przez prowadzącego i grupę), metody praktyczne (ćwiczenia i praca w studiu telewizyjnym, radiowym, a także w pracowni komputerowej), rozwiązywanie problemów praktycznych, metody projektowe do realizacji grupowo lub indywidualnie, a także metody jakościowe, pojawiające się zwłaszcza w ramach licencjackiego seminarium dyplomowego.

Metody kształcenia są dostosowane do zakładanych efektów uczenia się oraz zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością. W praktyce przejawia się to współpracą m.in. z lektorem języka migowego dla niesłyszącej studentki lub niesłyszącego studenta, a także wsparciem dla osób z problemami i niepełnosprawnościami w zakresie ruchu lub wzroku, jak również dysfunkcjami bądź utrudnieniami o charakterze psychofizycznym, jak np. mutyzm, w wypadku którego studentce cały czas towarzyszy opiekun z ramienia Uczelni i pomaga w uczestnictwie w zajęciach.

W programie studiów w przypadku studiów pierwszego stopnia przewidziano realizację praktyk zawodowych w dwóch formatach (wymiar praktyk poniżej podawane są w godzinach; jak zaznaczono wyżej Uczelnia stosuje w programie studiów przy podawaniu wymiaru godzinowego praktyk też przelicznik na godziny dydaktyczne, zgodnie z którym godzina dydaktyczna stanowi 0,75 godziny zegarowej):

1. praktyki kierunkowe: 187,5 godz. w 2. semestrze i 172,5 godz. w 3 semestrze, łącznie 360 godz. zegarowych;
2. praktyki specjalnościowe 187,5 godz. w 4 semestrze i 172,5 godz. w 5 semestrze.

W przypadku studiów drugiego stopnia program studiów przewiduje realizację praktyk w podobnym układzie jednak przy zmniejszonej liczbie godzin:

1. praktyki kierunkowe: 187,5 godz. (250 godz. dydaktyczny) w 2. semestrze;
2. praktyki specjalnościowe: 172,5 godz. (230 godz. dydaktycznych) w 5. semestrze.

Dla każdego etapu praktyk sformułowano osobne efekty uczenia się, których poziom zaawansowania i wymagań wobec studenta zwiększa się wraz z przyrostem wiedzy, umiejętności i kompetencji

studentów poszczególnych semestrów. Są one zgodne z efektami uczenia się przypisanymi do pozostałych zajęć (np. *elementy kultury popularnej i media lifestylowe; podstawy pracy z kamerą i montażu; retoryka i teoria argumentacji; źródła informacji dla dziennikarza; elementy reklamy i marketingu, wiedza o kulturze medialnej i komunikacji kulturowej*).

Przyjęte dla praktyk efekty uczenia się zostały jednak sformułowane w sposób, który nie odzwierciedla specyfiki praktyk, jako zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, np.:

1. stosuje poprawnie pojęcia z zakresu nauk społecznych przy opisie procesów komunikacyjnych;
2. umie zastosować podstawową terminologię z zakresu studiowanej specjalności;
3. rozpoznaje podstawowe różnice między przekazami medialnymi stosowanymi w obszarze studiowanej specjalności;
4. podejmuje się zadań w pracy zespołowej na potrzeby realizacji projektu medialnego lub z zakresu komunikacji społecznej.

W innych przypadkach, część efektów uczenia się w ogóle nie jest powiązana z celami zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, np.:

1. charakteryzuje obowiązki studenta odbywającego praktykę (studia pierwszego stopnia);
2. wywiązuje się z zadań studenta realizującego praktykę zawodową (studia pierwszego stopnia);
3. zna obowiązki studenta odbywającego praktykę (studia drugiego stopnia).

Mając na uwadze fakt, że studia mają profil praktyczny oraz szeroki zakres specjalności na studiach pierwszego oraz drugiego stopnia rekomenduje się opracowanie efektów uczenia się dla praktyk, które w przypadku praktyk specjalnościowych będą odnosić się do warunków właściwych dla danego zakresu działalności zawodowej oraz będą jednoznacznie wskazywać na wykonywanie czynności praktycznych przez studentów, zgodnie z zapisami §6 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów.

W przypadku praktyk zawodowych realizowanych na ocenianym kierunku nie sformułowano treści programowych. Cele praktyk są jednolite dla każdego etapu ich realizacji, niezależnie od poziomu studiów. Cele te są następujące:

1. poznanie instytucji przyjmującej na praktykę oraz zaznajomienie się studenta/ki ze specyfiką pracy w tej instytucji;
2. umożliwienie zastosowania w praktyce wiedzy i umiejętności zdobywanych podczas zajęć na uczelni;
3. praktyczne zastosowanie wiedzy o formach przekazu dziennikarskiego (zbierania i opracowywania materiałów dziennikarskich) oraz metodach i technikach komunikowania się w organizacjach gospodarczych, politycznych i społecznych (modele komunikacji, zdobywanie zaufania opinii publicznej);
4. pozyskiwanie i rozwijanie nowoczesnych kompetencji zawodowych;
5. praktyczne przygotowanie do aktywności zawodowej.

Ogólny charakter celów kształcenia przewidzianych dla praktyk jest zrozumiały w odniesieniu do szerokiej oferty specjalności na studiach pierwszego i drugiego stopnia. Fakt, iż studenci realizują praktyki w wymiarze 360 godz. praktyk na studiach pierwszego i 170 godz. na studiach drugiego stopnia w powiązaniu z wybraną specjalizacją, wzmacnia rekomendację dotyczącą silniejszego powiązania efektów uczenia się, treści programowych oraz doboru miejsc praktyk z oferowanymi specjalizacjami.

Wymiar praktyk jest zgodny z wymaganiami - studenci studiów pierwszego stopnia realizują 720 godz. praktyk, a drugiego – 360. Natomiast liczba punktów ECTS przypisana praktykom jest znacznie

zawyżona. Studenci studiów pierwszego stopnia za zrealizowane praktyki uzyskują 38 punktów ECTS, a drugiego stopnia – 19 ECTS. Wynika to z przyjętego przelicznika godzin dydaktycznych, co jak wyjaśniono wyżej jest nieprawidłowe. W konsekwencji oznacza to, że właściwa liczba punktów ECTS dla praktyk zawodowych powinna wynosić odpowiednio maksymalnie: 28,8 i 14,4 ECTS.

Umieszczenie praktyk w planie studiów jest odpowiednie (od 2. do 5. semestru) na studiach pierwszego stopnia i na studiach drugiego stopnia (w 2. i 3 semestrze). Analiza podmiotów, w których studenci odbywali praktyki (Uczelnia przedstawiła listę 300 podmiotów) wskazuje, że w zdecydowanej większości przypadków umożliwiały one osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Wystąpiły jednak sytuacje, w których dobór miejsc praktyk nie znajdował uzasadnienia w odniesieniu przede wszystkim do zapewnienia studentom opieki merytorycznej w toku wykonywania zadań mających zapewnić osiągnięcie efektów uczenia się. Zweryfikowane w toku oceny programowej przykłady dotyczą: parafii, pojedynczych (niesieciowych) sklepów spożywczych, działalności handlowej obejmującej handel odzieżą za pośrednictwem portali społecznościowych, czy handel kawą za pośrednictwem portali aukcyjnych.

Warunki infrastrukturalne miejsc odbywania praktyk są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się. Dostępne rozwiązania technologiczne i informatyczne umożliwiają osiąganie efektów uczenia się praktycznie w każdym miejscu, w którym dostępny jest średniej klasy komputer z szybkim łączem internetowym i odpowiednim ekranem umożliwiającym przeglądanie danych, informacji, treści, materiałów graficznych, audio, video.

Sposób sformułowania przyjętych dla praktyk zawodowych efektów uczenia się prowadzi do sytuacji, w której stosowane na kierunku metody weryfikacji i oceny osiągnięcia tych efektów przez studentów, a także sposób dokumentowania przebiegu praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań należy uznać za nietrafne i nieskuteczne. Przyjęty sposób dokumentowania przebiegu realizowanych praktyk uniemożliwia weryfikację osiągnięcia efektów uczenia się w sposób rzetelny. Wynika to z kilku przyczyn:

1. sposobu wypełniania dzienników praktyk, zawierających ogólnikowe, pobieżne sformułowania, np. "Sesja zdjęciowa oraz filmowa pracowników; "Pracowanie w grupie"; "Pisanie tekstów copywriterskich"; "Robienie setek";
2. braku merytorycznych kompetencji części opiekunów praktyk do rzetelnego zweryfikowania osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się;

Na ich podstawie nie jest możliwe stwierdzenie osiągnięcia poszczególnych efektów uczenia się, tj.:

1. potrafi wymienić etapy realizacji wybranego projektu medialnego wykorzystywanego w instytucji przyjmującej na praktykę zawodową;
2. potrafi wskazać podstawowe różnice między wybranymi komunikatami medialnymi praktykowanymi w instytucji przyjmującej na praktykę zawodową;
3. stosuje poprawnie pojęcia z zakresu nauk społecznych przy opisie procesów komunikacyjnych;
4. potrafi zaplanować etapy realizacji projektu medialnego na podstawie rozwiązań stosowanych w instytucji przyjmującej na praktykę zawodową.

Osiąganie efektów uczenia się w zakresie praktyk przez studentów obu poziomów studiów oceniane jest na podstawie dzienników praktyk, po zweryfikowaniu ich zawartości przez uczelnianego opiekuna praktyk, którym jest wskazany przez menedżera kierunku i zatwierdzony przez dziekana nauczyciel akademicki bądź osoba dysponująca doświadczeniem praktycznym/zawodowym związanym z kierunkiem lub modułem kształcenia specjalnościowego. Stopień osiągnięcia efektów uczenia się przez praktykantów oceniany jest także przez opiekuna praktyk z instytucji przyjmującej na praktykę. Ocena wystawiana jest na formularzu i (w zdecydowanej większości przypadków) odnosi

się do zakładanych efektów uczenia się. Opiekunowie mają możliwość sformułowania również ogólnej oceny opisowej, ale nie jest ona obligatoryjna, więc nie wszyscy ją zamieszczają. Na kierunku były stosowane formularze z predefiniowanymi efektami uczenia się przyjętymi dla praktyk, jednak obecnie zakładowi opiekunowie praktyk sami muszą przepisywać poszczególne efekty i oceniać je. Ze względu na optymalizację pracy opiekunów rekomenduje się powrót do predefiniowanych formularzy lub prowadzenie pełnej dokumentacji w formie elektronicznej, jak również opracowanie kryteriów oceniania oraz zasad udostępniania i przechowywania dowodów pracy studentów podczas praktyk, które umożliwią rzetelną weryfikację osiągnięcia przez nich założonych efektów uczenia się.

Brak skuteczności w ocenie efektów uczenia się zakładanych dla praktyk wiąże się z faktem, że – zgodnie z informacjami zawartymi w sylabusie i regulaminie praktyk – opiekun praktyki w instytucji przyjmującej na praktykę potwierdza realizowane przez studentów zadania podpisem w dzienniczku praktyk, uczelniany opiekun praktyk również potwierdza je podpisem oraz wprowadzeniem oceny do USOS. Oznacza to, że uczelniany opiekun praktyk nie weryfikuje nawet w sposób wybiórczy osiągnięcia efektów uczenia się. Przykładem nieskuteczności stosowanych metod jest dokumentacja praktyk, zgodnie z którą studentka "w pełni" osiągnęła efekty uczenia się przewidziane dla praktyk, ale otrzymała ocenę "db". Dokumentacja nie zawiera uzasadnienia takiej oceny. Sposób dokumentowania przebiegu praktyk oraz ocenianie na jego podstawie zakresu i stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się nie gwarantują rzetelności i przejrzystości oceny oraz równego traktowania wszystkich praktykantów.

Na kierunku dopuszczalne jest zaliczanie praktyk zawodowych na podstawie umowy o pracę lub umów cywilnoprawnych, prowadzenia własnej działalności gospodarczej czy podejmowania innych form działalności (np. staż, wolontariat). Osiągnięcie efektów uczenia się potwierdzane jest przez bezpośredniego przełożonego studenta. Nie sformułowano jednak kryteriów pozwalających na identyfikację efektów uczenia się osiąganych przez studentów poza systemem studiów oraz porównanie ich z efektami uczenia się zakładanymi dla praktyk zawodowych w programie studiów, co przekłada się na brak możliwości oceniania, w jakim zakresie student, poza system studiów, osiągnął efekty uczenia się zakładane dla praktyk w programie studiów, który każdy student jest zobowiązany zrealizować w całości i osiągnąć wszystkie zakładane w nim efekty uczenia się. Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia efektów uczenia się zakładanych dla praktyk, stosowane w przypadkach zaliczania praktyk na podstawie wykonywania pracy zawodowej w różnych formach prawnych są nieprawidłowe oraz niezgodne z obowiązującymi przepisami ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz przepisami ustawy, które wejdą w życie w dniu 1 października 2023 oraz nie pozwalają na rzetelną ocenę osiągnięcia efektów uczenia się. Wynika to z faktu, że studenci we wniosku o takie zaliczenie przedstawiają jedynie dokumentację np. zaświadczenie o zatrudnieniu, deklarację zakresu obowiązków, wyciąg z CEIDG dotyczący prowadzonej działalności gospodarczej, które stanowią dla uczelnianego opiekuna praktyk podstawę ich zaliczenia. Na podstawie tych dokumentów nie ma możliwości zidentyfikowania efektów uczenia się nabytych przez studentów w wyniku wykonywania pracy zawodowej, a tym samym zaliczenia ich w poczet praktyk.

System sprawdzania i oceniania efektów uczenia się zakładanych dla praktyk musi spełniać te same wymagania, które są stawiane systemowi weryfikacji i oceniania osiągnięcia przez studentów efektów zakładanych dla pozostałych zajęć określonych w programie studiów, tj. zapewniać równe traktowanie studentów, rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji oraz wiarygodność i porównywalność ocen.

Realizacja praktyk zakłada poświęcenie przez studentów 3 godzin dydaktycznych na tzw. "ewaluację praktyk". W toku wizytacji ustalono, że w rzeczywistości nie jest to czas przeznaczany na ewaluację *sensu stricte*, czyli ustandaryzowanej oceny poszczególnych etapów organizacji i realizacji praktyki

w odniesieniu do kwestii operacyjnych, merytorycznych i relacji w toku współpracy. Wnioski z wizytacji wskazują, że jest to czas przeznaczany przez studentów na poprawne wypełnienie dokumentacji praktyk. Przeprowadzenie ewaluacji praktyk przewidzianych w sylabusie nie jest obligatoryjne dla studentów.

W przypadku praktyk realizowanych w formie pracy zdalnej – ze względu na specyfikę kierunku – osiąganie efektów uczenia się nie jest utrudnione. Kluczową rolę odgrywa w tym procesie zakres realizowanych zadań oraz dostępność opiekuna praktyk posiadającego kompetencje merytoryczne. Z formalnego punktu widzenia – warunkiem odbycia praktyk w formie zdalnej jest możliwość wykazania w dzienniku praktyk, że zostały osiągnięte zakładane efekty uczenia się. W czasie ograniczeń związanych z pandemią na Uczelni stosowano rozwiązania tożsame z obecnie stosowanymi (niewystarczającymi) w zakresie weryfikacji i oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się – zakładowi opiekunowie praktyk potwierdzali osiągnięcie efektów na formularzach i wystawiali zbiorczą ocenę.

Według danych przedstawionych przez Uczelnię na kierunku studiuje obecne 349 studentów, w tym znaczna część realizuje praktyki zawodowe. Informacje przesłane przez Uczelnię wskazują, że funkcję uczelnianego opiekuna praktyk pełni 5 osób. Są to osoby posiadające tytuł naukowy lub wieloletnie doświadczenie zawodowe w obszarach powiązanych ze specyfiką kierunku i oferowanymi specjalnościami. Ich liczba i kompetencje umożliwiają rzetelną weryfikację osiągnięcia efektów uczenia się przewidzianych dla praktyk.

Ze względu na sposób zaliczania praktyk dużo ważniejszą kwestią są jednak kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje opiekunów praktyk w podmiotach, w których studenci je odbywają. Analiza przedstawionej dokumentacji wskazuje, że w części przypadków opiekunami studentów były osoby, które nie mają kompetencji do rzetelnej i merytorycznej oceny osiągnięcia efektów uczenia się przewidzianych dla kierunku. Rekomenduje się podawanie w formularzu praktyk informacji o stanowisku i stażu pracy opiekuna praktyk.

Regulamin praktyk jest dostępny na stronie internetowej Uczelni poprzez podstronę Biura Karier oraz w BIP. W regulaminie wskazano cele praktyk, typy podmiotów, w których mogą być realizowane praktyki; efekty uczenia się przypisane do praktyk w podziale na semestry; zasady ustalania harmonogramu praktyk (sprowadzone są do tego, że "harmonogram odbywania praktyki student ustala z opiekunem praktyki z ramienia instytucji przyjmującej na praktykę. Indywidualny harmonogram zależy od godzin pracy instytucji, możliwości opiekuna praktyki oraz studenta"). Sposób potwierdzania osiągnięcia efektów uczenia się, w tym "zaliczania praktyki na podstawie umowy o pracę lub umów cywilnoprawnych, prowadzenie własnej działalności gospodarczej, podejmowania innych form działalności – staż, wolontariat".

W regulaminie nie wskazano reguł przeprowadzania hospitacji praktyk ani zadań opiekunów praktyk w miejscu ich odbywania czy kwestii dotyczących współpracy osób nadzorujących praktyki na kierunku z osobami pełniącymi funkcję opiekunów praktyk w podmiotach zewnętrznych.

Studenci mają możliwość odbywania praktyk u pracodawców, z którymi współpracuje Biuro Karier i Praktyk w ramach platformy Serwis Akademickich Biur Karier oraz poprzez udostępnianie ofert na fanpage w serwisie Facebook. Nie są to jednak miejsca praktyk, których adresatami są studenci kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna. Studenci mogą również zgłosić samodzielnie propozycję podmiotu, w którym chcą odbywać praktyki. W takiej sytuacji uczelniany opiekun praktyk weryfikuje wskazanego pracodawcę pod kątem możliwości osiągnięcia przez studenta efektów uczenia się przewidzianych dla praktyki. Nie zostały jednak sformułowane formalnie przyjęte kryteria

jakościowe dla miejsc praktyk. W przypadku podpisania porozumienia w sprawie realizacji praktyk studenckich organizacja przyjmująca na praktykę jest zobowiązana m.in. do:

1. zapewnienia odpowiednich stanowisk pracy (pomieszczeń, warsztatów, urządzeń, narzędzi i materiałów) niezbędnych do odbycia praktyki zgodnie z "Programem i regulaminem praktyk" danego kierunku;
2. wyznaczenia opiekuna praktyk w instytucji przyjmującej na praktykę.

Nie wskazano jednak w porozumieniu zakresu zadań osoby, która jest tym opiekunem.

Na stronie internetowej Uczelni dostępny jest też "Formularz zgłoszenia pracodawcy", w którym zainteresowany współpracą podmiot może zadeklarować, ilu studentów łącznie i z jakich kierunków może przyjąć na praktyki.

Systemowe zbieranie opinii studentów dotyczących praktyk ma charakter bardzo pobieżny. W formularzu z hospitacji praktyk studentom zadawane są dwa pytania:

1. Czy student/ka na bieżąco prowadzi Dziennik Praktyk?
2. Czy Student/ka zgłasza uwagi/postulaty dotyczące realizowanej praktyki?

Sam formularz hospitacji praktyk jest bardziej rozbudowany. Opiekun praktyk w zakładzie pracy odpowiada na dwanaście pytań, w tym jedno otwarte. Osoba hospitująca praktyki musi udzielić również odpowiedzi na sześć pytań:

1. Czy wybór miejsca praktyki dokonany został w sposób przejrzysty oraz gwarantujący zdobycie nowych umiejętności i doświadczenia w nowym dla studenta/ki środowisku pracy?
2. Czy występuje zgodność zakresu praktyki i celów dydaktycznych kształcenia (efektów uczenia się) studenta/ki?
3. Czy student/ka realizuje zadania w trakcie praktyk w odniesieniu do realnych potrzeb Instytucji Przyjmującej na praktykę?
4. Czy zachowane są odpowiednie warunki pracy i wyposażenia miejsca praktyki?
5. Czy opiekun praktyk w Instytucji Przyjmującej spełnia swoją rolę realnie i efektywnie?
6. Czy na bieżąco następują podsumowania kolejnych rezultatów praktyki, które zostały zdefiniowane i potwierdzone w Programie praktyki zawodowej?

a następnie sformułować wnioski oraz zalecenia (opcjonalnie).

Oznacza to, że formalnie różne aspekty realizacji praktyk są oceniane, a ocena jest dokonywana z udziałem studentów, jednak stosowane rozwiązania nie mają charakteru projakościowego, tym bardziej, że hospitacje praktyk obejmują w niewielkim zakresie populację podmiotów, w których studenci realizują praktyki. Hospitacja miejsc praktyk dokonywana przez uczelnianego opiekuna praktyk dotyczy ok. 10% miejsc praktyk i ma formę wizytacji miejsca lub rozmowy telefonicznej z opiekunem praktykantów ze strony praktykodawcy. Informacje na ten temat pozyskiwane są również w rozmowach ze studentami.

Przyjęte rozwiązania w zakresie ewaluacji praktyk są również niesymetryczne, jeśli chodzi o pozyskiwany zakres oceny interesariuszy zaangażowanych w proces realizacji i oceny praktyk, czyli przede wszystkim studentów i opiekunów w podmiocie przyjmującym. Rekomenduje się wprowadzenie elektronicznego formularza oceny praktyk wypełnianego przez każdego studenta po każdym etapie realizacji praktyk. Część zagadnień zawartych w formularzu skierowanym do studentów powinna pokrywać się z zagadnieniami, które obejmować będzie formularz skierowany do opiekuna praktyk w miejscu praktyk.

Organizacja zajęć na studiach stacjonarnych, polegająca na realizacji zajęć określonych w programie studiów w formie bloków w trakcie dwóch lub trzech dni w tygodniu budzi zastrzeżenia bowiem taka organizacja zajęć nie sprzyja efektywnemu wykorzystaniu czasu przeznaczonego na udział w zajęciach

oraz weryfikację ciągłą efektów uczenia się nabywanych przez studentów jak również doskonaleniu umiejętności praktycznych, ze względu na niezgodność z zasadami higieny pracy umysłowej. Rekomenduje się zmianę organizacji zajęć poprzez ich rozłożenie w czasie dłuższym niż dwa lub trzy dni w tygodniu.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Treści programowe na studiach pierwszego i drugiego stopnia dla obu form studiów (stacjonarnej i niestacjonarnej) są zgodne z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinie nauki o komunikacji społecznej i mediach, jak również z zakresem działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów. Czas trwania studiów wyrażony w liczbie semestrów został na studiach pierwszego i drugiego stopnia poprawnie określony. Sekwencja zajęć lub grup zajęć, a także dobór form zajęć są prawidłowe na obu poziomach studiów. Program studiów stacjonarnych i niestacjonarnych na obu poziomach umożliwia wybór zajęć przez studentów według zasad, które pozwalają studentom na elastyczne kształtowanie ścieżki kształcenia. Zajęcia z dziedziny nauk humanistycznych umożliwiają studentom pozyskanie wiedzy komplementarnej w stosunku do wiedzy z dyscypliny nauki o komunikacji społecznej i mediach. W okresie pandemii zajęcia na ocenianym kierunku prowadzone były z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość z dbałością o zapewnienie studentom możliwości osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się. Stosowane metody kształcenia na obu poziomach i formach studiów są różnorodne oraz stymulują studentów do samodzielności i pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się. Uczelnia zapewnia warunki do dostosowania metod kształcenia do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością, jak również realizowanie indywidualnych ścieżek kształcenia. Efekty uczenia się zakładane dla praktyk choć są zgodne z efektami uczenia się przypisanymi do pozostałych zajęć, to w części przypadków nie odzwierciedlają specyfiki zajęć kształtujących umiejętności praktyczne i w bardzo ogólnikowy sposób odnoszą się do umiejętności zawodowych. Treści programowe dla praktyk nie zostały określone. Sformułowano jedynie cele praktyk tożsame dla każdego etapu ich realizacji. Wymiar praktyk jest zgodny z wymaganiami. Przyporządkowana im liczba punktów ECTS jest zawyżona. Umieszczenie praktyk w planie studiów, jak również dobór miejsc odbywania praktyk zapewniają (w większości przypadków) osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk, w tym metody weryfikacji i oceny z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, a także sposób dokumentowania przebiegu praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań nie są trafnie dobrane i nie umożliwiają skutecznego sprawdzenia i oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów. Ocena osiągnięcia efektów uczenia się dokonywana przez opiekuna praktyk ma z założenia charakter kompleksowy i odnosi się do każdego z zakładanych efektów uczenia się. W praktyce zdiagnozowane zostały jednak odstępstwa od tych założeń, bowiem w części przypadków oceny nie są rzetelne, ponieważ nie zapewniają tego ani zakres przedstawionej dokumentacji praktyk, ani kompetencje merytoryczne opiekunów praktyk w miejscu ich odbywania. Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje uczelnianych opiekunów praktyk oraz ich liczba umożliwiają prawidłową realizację praktyk. Uczelnia nie określiła jednak w sposób formalny odpowiednich

wymagań, co do kompetencji i doświadczenia oraz kwalifikacji zawodowych opiekunów praktyk, w miejscach odbywania praktyk. Infrastruktura i wyposażenie miejsc odbywania praktyk są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, umożliwiając osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz prawidłową realizację praktyk. W przypadku realizacji praktyk z wykorzystaniem narzędzi pracy zdalnej, dobór miejsc odbywania praktyk, stosowane narzędzia są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, umożliwiając osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz prawidłową realizację praktyk. Organizacja praktyk i nadzór nad ich realizacją odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte i opublikowane zasady. Nie określają one jednak w sposób szczegółowy osób (stanowisk), które odpowiadają za organizację i nadzór nad praktykami wraz z określeniem ich zadań i zakresu odpowiedzialności. Zadania są sformułowane w sposób ogólny. Wskazano typy placówek, w których studenci mogą realizować praktyki, ale nie określono kryteriów jakościowych, które te placówki muszą spełniać. Reguły zatwierdzania miejsca odbywania praktyki samodzielnie wybranego przez studenta sprowadzają się do arbitralnej decyzji uczelnianego opiekuna praktyk. Nie określono procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w miejscu pracy i określania ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym dla praktyk. Wskazano jedynie dokumentację, którą należy złożyć w celu uzyskania zaliczenia praktyk na podstawie pracy zawodowej, stażu, wolontariatu czy jednoosobowej działalności gospodarczej. Nie zostały określone reguły przeprowadzania hospitacji praktyk, zadania opiekunów praktyk w miejscu ich odbywania oraz zakres współpracy osób nadzorujących praktyki na kierunku z opiekunami praktyk i sposoby komunikowania się. Uczelnia nie zapewnia miejsc praktyk dla wszystkich studentów, ale wspiera ich w znalezieniu miejsc praktyk, gdy zgłoszą taką potrzebę. W przypadku samodzielnego wskazania przez studenta miejsca odbywania praktyki, osoba sprawująca nadzór nad praktykami zatwierdza to miejsce w oparciu o kryteria takie jak: analiza strony internetowej, rodzaj działalności (na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności), deklaracja studenta dotycząca planowanego zakresu wykonywanych zadań i ich związku z efektami uczenia się. Program praktyk, osoby sprawujące nadzór nad praktykami z ramienia uczelni oraz opiekunowie praktyk, realizacja praktyk, efekty uczenia się osiągnięte na praktykach nie podlegają systematycznej ocenie, dokonywanej z udziałem studentów. Informacje wykorzystywane na potrzeby doskonalenia programu praktyk i ich realizacji są pozyskiwane w sposób niezorganizowany i wybiórczy.

Jednocześnie, w odniesieniu do doboru treści programowych, systemu ECTS i szacowania nakładu pracy studenta niezbędnego do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się, określania w programach studiów zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, praktyk zawodowych, kształcenia w zakresie znajomości języka obcego, organizacji procesu nauczania i uczenia się zdiagnozowane zostały następujące niezgodności i błędy stanowiące podstawę zaproponowanej oceny spełnienia kryterium 2:

1. Brak wewnętrznej koherencji programów studiów na obu poziomach polegający na niezgodności między koncepcją kształcenia, odzwierciedloną w opisie kierunkowych efektów uczenia się dla obu poziomów studiów z treściami programowymi. Treści programowe obejmują o wiele szerszy zakres kształcenia, niż wynikałoby to z opisu kierunkowych efektów uczenia się. W niektórych przypadkach, szczególnie w odniesieniu do specjalności wyodrębnionych w programach studiów na obu poziomach, występuje rozbieżność między efektami kierunkowymi i treściami programowymi określonymi dla zajęć wchodzących w skład poszczególnych specjalności na obu poziomach studiów.
2. Występujące przypadki nietrafnego doboru treści programowych dla zajęć określonych w programie studiów, polegające na niezgodności treści programowych z efektami uczenia się zakładanymi dla zajęć.

3. Występujące przypadki nadmiernie rozbudowanych treści programowych dla zajęć określonych w programie studiów, w stosunku do zaplanowanej zbyt małej liczby godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób i studentów oraz zbyt niskiego nakładu pracy studenta mierzonego liczbą punktów ECTS, co uniemożliwia opanowanie treści uwzględnionych w programie dla tych zajęć, a tym samym osiągnięcie zakładanych dla zajęć efektów uczenia.
4. Nieprawidłowe oszacowanie w programach studiów na obu poziomach nakładu pracy studenta wymaganego do ukończenia studiów oraz dla poszczególnych zajęć określonych w programach, polegające na przyjęciu jako miary nakładu pracy studenta godziny dydaktycznej, zamiast godziny, a co za tym idzie nieprawidłowe określenie wszystkich ilościowych charakterystyk programu studiów – łącznej liczby punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów, liczby punktów ECTS przyporządkowanej zajęciom z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów, liczby punktów ECTS przyporządkowanej zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne, liczby punktów ECTS przyporządkowanej zajęciom do wyboru, liczby punktów ECTS przyporządkowanej poszczególnym zajęciom określonym w programie studiów, w tym praktykom zawodowym.
5. Występujące w programach studiów przypadki niedoszacowania nakładu pracy studenta potrzebnego do osiągnięcia efektów uczenia się zakładanych dla zajęć określonych w programie studiów oraz powszechne pomijanie w określaniu nakładu pracy studenta istotnej aktywności, jaką jest studiowanie literatury podstawowej lub uzupełniającej, pomimo zalecania studentom bardzo rozbudowanej literatury w sylabusach poszczególnych zajęć.
6. Występujące w programach studiów na obu poziomach przypadki nieprawidłowego kwalifikowania zajęć jako kształtujących umiejętności praktyczne, wynikające z przyjęcia przez Uczelnię formalnych kryteriów kwalifikowania zajęć do tej grupy, co jest niezgodne z rozporządzeniem w sprawie studiów, w którym określono kryteria merytoryczne wyróżniania zajęć kształtujących umiejętności praktyczne odnoszące się do warunków, w jakich zajęcia te są realizowane oraz rodzaju czynności wykonywanych przez studentów.
7. Brak możliwości osiągnięcia efektów uczenia się zakładanych dla zajęć z języka obcego na wymaganych poziomach biegłości językowej – B2 dla studiów pierwszego stopnia oraz B2+ - dla studiów drugiego stopnia z powodu zaplanowanej w programach studiów na obu poziomach zbyt małej liczby godzin zajęć z języka obcego z bezpośrednim udziałem osoby prowadzącej zajęcia i studentów, niekorzystnej proporcji liczby godzin zajęć z bezpośrednim udziałem do liczby godzin samodzielnej pracy studenta, polegającej na rozwiązywaniu zadań na platformie Moodle (1 : 6 na studiach stacjonarnych oraz 1 : 9 na studiach niestacjonarnych), jak również braku w programach studiów klarownych zasad nadzoru nad samodzielną pracą studenta oraz ciągłego przekazywania informacji zwrotnej dotyczącej postępów studentów.
8. Brak kompleksowego, wieloaspektowego systemu sprawdzania i oceniania efektów uczenia się nabywanych przez studentów w wyniku realizacji praktyk zawodowych, skutkujący brakiem rzetelności i porównywalności ocen.
9. Brak rzetelnych i wiarygodnych zasad zaliczania w poczet praktyk zawodowych efektów uczenia się nabytych przez studentów poza system studiów w ramach pracy zawodowej wykonywanej w różnych formach ze względu na brak określenia w obowiązujących zasadach

sposobów identyfikacji efektów uczenia się nabytych poza systemem studiów i dowodów na ich osiągnięcie oraz warunków i sposobów porównywania ich z efektami uczenia się zakładanymi dla praktyk w programach studiów na obu poziomach.

10. Brak formalnego określenia wymagań dotyczących kwalifikacji, kompetencji i doświadczenia osób sprawujących opiekę nad studentami odbywającymi w praktyki w miejscach odbywania praktyk.
11. Brak prowadzonej systematycznie, z udziałem studentów, oceny programu praktyk, osób sprawujących nadzór nad praktykami z ramienia uczelni oraz opiekunów praktyk, realizacji praktyk, efektów uczenia się osiąganych na praktykach, w celu wykorzystania jej wyników do doskonalenia kształcenia w ramach praktyk.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

1. Zaleca się przeprowadzenie kompleksowego przeglądu programu studiów pierwszego i drugiego stopnia na kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna i wykorzystanie jego wyników do wyeliminowania występujących w nim błędów i niezgodności, a w szczególności:
 - 1) na poziomie programu studiów:
 - a. zapewnienie wewnętrznej koherencji programu, tj. zgodności treści programowych, w tym treści programowych dla specjalności z efektami uczenia się zakładanymi dla kierunku na każdym z poziomów studiów,
 - b. prawidłowe oszacowanie nakładu pracy studenta wymaganego do ukończenia studiów na każdym z poziomów, z uwzględnieniem jako przelicznika godziny (nie godziny dydaktycznej), a w konsekwencji poprawne określenie liczbowych charakterystyk programu studiów – łącznej liczby punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów, liczby punktów ECTS przyporządkowanej zajęciom z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów, liczby punktów ECTS przyporządkowanej zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne, liczby punktów ECTS przyporządkowanej zajęciom do wyboru, liczby punktów ECTS przyporządkowanej poszczególnym zajęciom określonym w programie studiów, w tym praktykom zawodowym,
 - c. przyjęcie merytorycznych kryteriów wyróżniania zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, odnoszących się do warunków, w jakich zajęcia te są realizowane oraz rodzaju czynności wykonywanych przez studentów, a także dokonanie w programach studiów na obu poziomach redefiniowania grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne,
 - d. zapewnienie możliwości osiągnięcia efektów uczenia się zakładanych dla zajęć z języka obcego na wymaganych poziomach biegłości językowej – B2 dla studiów pierwszego stopnia oraz B2+ - dla studiów drugiego stopnia,
 - 2) na poziomie poszczególnych zajęć określonych w programach studiów:
 - a. zapewnienie we wszystkich przypadkach zgodności treści programowych określonych dla tych zajęć ze specyficznymi efektami uczenia się zakładanymi dla tych zajęć oraz wyeliminowanie przypadków nadmiernie rozbudowanych treści programowych

w stosunku do liczonego w godzinach nakładu pracy studenta przewidzianego w programie studiów na ich opanowanie,

- b. dostosowanie we wszystkich przypadkach liczby godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzącej i studentów oraz liczby godzin indywidualnej pracy studenta związanej z zajęciami do efektów uczenia się zakładanych dla zajęć oraz związanych z tymi efektami treści programowych, w celu zapewnienia możliwości nabycia zakładanych efektów na określonym poziomie zaawansowania lub głębi oraz określonym stopniu złożoności w zaplanowanym czasie.
2. Zaleca się opracowanie i wdrożenie systemu weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk, a także funkcjonalnego narzędzia weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk, zawodowych oraz postępów w procesie uczenia się na praktykach, umożliwiającego dokumentowanie przebiegu praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań w taki sposób, aby spełnione były warunki rzetelności i trafności.
2. Zaleca się opracowanie i wdrożenie formalnie przyjętych wymagań dotyczących kwalifikacji, kompetencji i doświadczenia opiekunów praktyk w miejscu odbywania praktyki przez studenta, w celu zapewnienia studentom możliwości odbywania praktyki pod nadzorem opiekunów praktyk posiadających kompetencje merytoryczne i kwalifikacje zawodowe adekwatne do specyfiki kierunku (lub specjalności) pozwalające na rzetelną i wiarygodną ocenę osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów.
3. Zaleca się opracowanie i wdrożenie systematycznej ewaluacji praktyk zawodowych z udziałem studentów, obejmującej: program praktyk, osoby sprawujące nadzór nad praktykami z ramienia Uczelni, opiekunów praktyk, realizację praktyk, efekty uczenia się osiągane na praktykach, której wyniki będą wykorzystywane w ustawicznym doskonaleniu programu praktyk i ich realizacji.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Postępowanie rekrutacyjne na wszystkie kierunki studiów znajdujące się w ofercie dydaktycznej Uniwersytetu Dolnośląskiego DSW we Wrocławiu prowadzi Uczelniana Komisja Rekrutacyjna powołana przez Rektora na podstawie obowiązujących w Uczelni przepisów – corocznych uchwał Senatu Uczelni w sprawie zasad przyjęć na studia wyższe w danym roku akademickim (uchwalanych na rok przed terminem obowiązywania). Są one upubliczniane w Biuletynie Informacji Publicznej Uczelni.

Zasady rekrutacji na studia w roku akademickim 2022/2023 zostały określone w uchwale nr 30/2022 Senatu z dnia 18 marca 2022 roku i dotyczą warunków, trybu oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji obywateli polskich i cudzoziemców na studia stacjonarne i niestacjonarne prowadzone na Wydziale Studiów Stosowanych. Podstawą przyjęcia na studia pierwszego stopnia są pozytywne wyniki egzaminu maturalnego lub egzaminu dojrzałości albo pozytywne wyniki egzaminu zagranicznego lub pozytywne wyniki kształcenia potwierdzone stosownym dokumentem, zaś na studia drugiego stopnia – dyplom ukończenia studiów pierwszego stopnia, studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich. W przypadku ocenianego kierunku wstęp na studia jest wolny, a warunkiem przyjęcia jest złożenie kompletu wymaganych dokumentów. We wspomnianej uchwale wymienione są również dokumenty akceptowane jako świadectwo poziomu znajomości języka

obcego dla kandydatów na studia prowadzone w języku angielskim, dokumenty uprawniające cudzoziemców do udziału w rekrutacji na studia w języku polskim, a także określone są warunki odmowy przyjęcia na studia oraz tryb odwołania od takiej decyzji.

Rekrutacja na studia odbywa się na podstawie zapisów prowadzonych elektronicznie w systemie rejestracji on-line na stronie internetowej. Wpis na listę studentów następuje po dokonaniu przez kandydata rejestracji on-line, złożeniu wymaganych dokumentów, uzyskaniu decyzji o przyjęciu na studia (w przypadku cudzoziemców) oraz zawarciu umowy o świadczeniu usług edukacyjnych.

Zasady i warunki rekrutacji sformułowane w wymienionych przepisach są przejrzyste i precyzyjne, ale nie pozwalają na wyłonienie kandydatów posiadających wstępną wiedzę oraz umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia założonych efektów uczenia się ani na pierwszym, ani na drugim stopniu studiów. Na kierunku nie wypracowano zasad selekcji kandydatów w przypadku ich zbyt dużej liczby, co jest istotne, zważywszy na konieczność zapewnienia wszystkim studentom odpowiednich warunków udziału w zajęciach wymagających specjalistycznego sprzętu oraz wymogi organizacji zajęć (większa liczba mniejszych grup studenckich w harmonogramie zajęć). Nie zostały ustalone również formalne zasady wspierania studentów o niższych kompetencjach, które pozwoliłyby na wyrównanie deficytów w zakresie wiedzy i umiejętności. Prowadzący zajęcia stosują jednak rozwiązania praktyczne (np. tworzenie grup mieszanych przy projektach, rozmowy w ramach tutoringu, wykonywanie dodatkowych prac przygotowujących do projektów), pozwalających na wspieranie studentów podczas wykonywania konkretnych zadań.

Rekomenduje się opracowanie programu ewaluacyjno-wyrównawczego umożliwiającego sprawdzenie i ocenę poziomu wstępnej wiedzy oraz umiejętności kandydatów, będących absolwentami studiów niedziennikarskich, niezbędnych dla osiągnięcia efektów uczenia się zakładanych dla studiów drugiego stopnia.

Warunki i procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów określa Regulamin procedury potwierdzania efektów uczenia się przyjęty uchwałą nr 149/2020 Senatu Uczelni. Na mocy tych przepisów Uczelnia może zaliczyć nie więcej niż 50% punktów ECTS przypisanych do zajęć objętych programem studiów, a liczba studentów, którzy zostaliby przyjęci na studia nie może być większa niż 20% ogólnej liczby studentów na danym kierunku, poziomie i profilu. Przepisy te zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów.

Warunki i procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym uczelni zagranicznej, określa Regulamin studiów (Uchwała nr 154/2022 Senatu Uczelni z dnia 9 września 2022 r. w sprawie zmiany Regulaminu studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych magisterskich wprowadzonego uchwałą Senatu Uczelni nr 44/2022 z 28 kwietnia 2022 r.). Realizację procedury zapewniają Rektor lub osoba przez niego upoważniona, dziekan, menedżer kierunku, a w razie konieczności również nauczyciele odpowiedzialni za konkretne zajęcia. Przepisy zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów.

Zasady i warunki rekrutacji na studia pierwszego i drugiego stopnia ocenianego kierunku są bezstronne i zapewniają kandydatom, w tym kandydatom z niepełnosprawnościami, równe szanse w podjęciu studiów na kierunku.

Rekomenduje się uwzględnienie w przyszłych zasadach rekrutacji informacji o oczekiwanych kompetencjach cyfrowych kandydatów, wymaganiach sprzętowych związanych z kształceniem

z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz o wsparciu Uczelni w zapewnieniu dostępu do tego sprzętu.

Proces dyplomowania na kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna regulują obowiązujące w Uczelni przepisy ujęte w Regulamin studiów, Zarządzeniu nr 23/2022 Rektora Uczelni oraz Zarządzeniu nr 1/2022 Dziekana Wydziału Studiów Stosowanych.

Warunkiem wszczęcia procesu dyplomowania na Uczelni jest zaliczenie 6. semestru na studiach pierwszego stopnia, a 4. semestru na studiach drugiego stopnia, otrzymanie absolutorium dyplomowego oraz uzyskanie pozytywnej opinii promotora i recenzenta pracy dyplomowej. Na studiach pierwszego stopnia praca ma postać samodzielnego opracowania pisemnego obejmującego badania oraz analizę problemu badawczego lub projektu praktycznego z opracowaniem pisemnym zrealizowanej pracy praktycznej, zaś na studiach drugiego stopnia – ma postać samodzielnego, pisemnego opracowania monograficznego, które może zostać uzupełnione samodzielnym projektem praktycznym związanym z treścią opracowania. Przygotowana praca oraz projekt praktyczny stanowią przedmiot dyskusji i oceny w trakcie egzaminu dyplomowego.

Tematy prac ustalone w uzgodnieniu z promotorem podlegają procedurze zatwierdzania, w której biorą udział menedżer kierunku oraz Konwent Dziekański.

Zasady i procedury dyplomowania obowiązujące na ocenianym kierunku są przejrzyste, trafne i specyficzne oraz zapewniają właściwą kontrolę nad przebiegiem procesu dyplomowania, uwzględniając sprawdzanie oryginalności pracy z wykorzystaniem Jednolitego Systemu Antyplagiatowego, a także właściwy skład komisji powołanej do przeprowadzenia ustnego egzaminu dyplomowego. Rekomenduje się powierzanie samodzielnym pracownikom naukowym w większym zakresie obowiązków promotora na studiach drugiego stopnia.

Przyjęte na ocenianym kierunku ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się, w tym metody stosowane w procesie nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, należy uznać za umożliwiające równe traktowanie studentów, w tym studentów z niepełnosprawnościami. Udoskonalenia wymagają jednak rozwiązania dotyczące praktyk zawodowych. Sposób dokumentowania przebiegu praktyk oraz ocenianie na jego podstawie zakresu i stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się nie gwarantuje bowiem rzetelności i przejrzystości oceny oraz równego traktowania wszystkich praktykantów.

Zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładają bieżącą kontrolę postępów w procesie uczenia się oraz ich ocenianie po zakończeniu każdych zajęć w formie przewidzianej w planie studiów (zaliczenie, zaliczenie na ocenę, egzamin) według skali ocen określonej w Regulaminie studiów. Zasady i warunki zaliczania poszczególnych zajęć, w tym zajęć specjalnościowych, sprecyzowane są w kartach zajęć (sylabusach) oraz podawane do wiadomości studentów na pierwszych zajęciach. Na kierunku przyjęto, że każdy wytwór i aktywność studenta zostają poddane ocenie i, podobnie jak warunki zaliczenia, wynikają z założonych dla zajęć efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych.

Ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się nie zapewniają w pełni bezstronności, rzetelności i przejrzystości procesu weryfikacji oraz wiarygodności i porównywalności ocen. Możliwe do wykorzystania różnorodne sposoby weryfikacji nie zawsze znajdują jednoznaczne odzwierciedlenie w zasadach i warunkach zaliczenia zajęć – informacje, które powinny zostać przekazane studentom są niesprecyzowane lub brakuje związku między nimi (np. na studiach pierwszego stopnia: *podstawy politologii, gatunki dziennikarskie*; na studiach drugiego stopnia: *język i teoria filmu, media lokalne*), co nie pozwala na

ustalenie, czy pozwalają na właściwą ocenę stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się. W przypadku wykorzystywania projektów jako metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się w kartach ocen wielu zajęć nie precyzuje się, na czym on polega ani jakie są kryteria jego oceny. W przypadku pracy w grupie nie jest określany sposób ustalenia udziału i wynikającej stąd oceny pracy poszczególnych uczestników. Należy jednak podkreślić, że prowadzący zajęcia często zakładają, że prezentacja projektu/wykonywanie zadania oraz ocenianie odbywają się podczas zajęć, co zwiększa przejrzystość procesu, równe traktowanie studentów oraz daje możliwość wyrażenia swojej opinii wszystkim uczestnikom zajęć. Sposób formułowania zasad i warunków zaliczenia zajęć bardzo często jest ogólnikowy i skrótowy, ograniczony do wskazania kryteriów i ich wagi procentowej (np. na studiach pierwszego stopnia: *wstęp do nauki o komunikowaniu, historia mediów audiowizualnych i prasy, współczesne systemy medialne w Polsce i na świecie*; na studiach drugiego stopnia: *społeczne i kulturowe oddziaływania mediów, nowe trendy marketingu, big data techniques*).

W opisach zasad i warunków zaliczenia w zdecydowanej większości przypadków nie ma rozróżnienia między wykładem i ćwiczeniami prowadzonymi w ramach danych zajęć; ten brak skutkuje niejasnością co do zasadności wystawionych ocen. Często brakuje również skali ocen, pozwalającej na uświadamianie studentom stopnia osiągnięcia przez nich efektów uczenia się.

Zasady przekazywania studentom informacji zwrotnej dotyczącej stopnia osiągnięcia efektów uczenia się na każdym etapie studiów oraz na ich zakończenie polegają na utrzymywaniu na bieżąco kontakcie ze studentami (konsultacje, grupowa i indywidualna korespondencja mailowa, komunikacja z wykorzystaniem platformy MS Teams i telefoniczna) oraz wystawianiu ocen końcowych z zajęć w systemie USOS. Zasady te nie są jednak sprecyzowane w kartach zajęć. Na podstawie informacji uzyskanych podczas wizytacji w Uczelni, sformułowania celów i treści w wielu sylabusach, a także przebiegu hospitowanych zajęć można ocenić, że informacje zwrotne są przekazywane na bieżąco, w szczególności w przypadku działań studentów prowadzących do osiągnięcia efektów praktycznych. Przekazywanie informacji zwrotnej związanej z osiąganymi wynikami na zakończenie poszczególnych etapów studiów odbywa się za pośrednictwem wystawiania ocen za prace etapowe i zaliczeniowe, zaś na zakończenie studiów – w postaci recenzji pracy dyplomowej oraz wyniku egzaminu dyplomowego. Obowiązujące zasady dyplomowania zapewniają bezstronność, rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji oraz wiarygodność i porównywalność ocen osiągniętych na zakończenie procesu studiowania.

Na kierunku zachowana jest niezbędna kontrola nad przebiegiem procesu dydaktycznego, umożliwiającą reagowanie w przypadkach sytuacji konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się. Podczas wykorzystywania metod i technik kształcenia na odległość przyjęte zasady gwarantują identyfikację studenta i bezpieczeństwo danych dotyczących studentów.

Podstawą procesu weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się są: zaliczenia oraz egzaminy z wszystkich form zajęć przewidzianych w planie studiów, zaliczenia praktyk studenckich, praca dyplomowa i egzamin dyplomowy. Informacje na ten temat zamieszczane są w Uniwersyteckim Systemie Obsługi Studiów (USOSweb).

Wykładowcy gromadzą przez rok niezbędną dokumentację (próbki prac pisemnych, wyniki egzaminów i kolokwium, zestawy pytań do zaliczenia, projekty, na podstawie których dokonano oceny osiągnięcia efektów uczenia się) w teczkach prowadzonych zajęć.

Metody i narzędzia weryfikacji osiągniętych zakładanych efektów uczenia się są wybierane przez prowadzących zajęcia, którzy przy wyborze metod kierują się ich adekwatnością do efektów uczenia się zakładanych dla zajęć, oraz zasobu wiedzy i umiejętności, jaki jest konieczny dla zaliczenia danych zajęć, jak również doświadczeń dydaktycznych. Niektórzy prowadzący wspólnie ze studentami

ustalają szczegółowe zasady i sposoby weryfikacji. Metody i narzędzia uwzględniają w wielu przypadkach specyfikę danych zajęć oraz potrzebę aktywizowania studentów podczas zajęć – w zakresie wiedzy są to m.in. analizy przekazów medialnych, tworzenie argumentacji, wykłady, prezentacje, w zakresie umiejętności sprawdzane są m.in. kompetencje wyszukiwania informacji, tworzenia tekstów i fotoreportaży, nagrywanie podcastów, filmów reklamowych, audycji, w zakresie kompetencji społecznych – m.in. organizacja debaty i symulacja. Informacje na ten temat zawarte są w kartach poszczególnych zajęć, których zawartość i kompletność jest sprawdzana przez menedżera kierunku decydującego również o ich zatwierdzeniu.

Jednak w programie studiów daje się także zaobserwować, i to wcale nierzadko, tendencję do pewnej standaryzacji metod weryfikacji efektów uczenia się, nieuwzględniającej specyfiki zajęć i zakładanych dla nich efektów uczenia się. W niektórych przypadkach, w programie studiów, dla różnych zajęć planuje się stosowanie identycznych lub niemal identycznych metod weryfikacji np.: na studiach drugiego stopnia dla zajęć: *organizacja skutecznej konferencji prasowej i wybrane techniki monitoringu mediów*, także *komunikacja marketingowa jako inwestycja i techniki mierzenia efektu medialnego* oraz prowadzone w ramach różnych specjalizacji *kreatywne pisanie i creative writing*). W odniesieniu do studiów pierwszego stopnia identycznie lub niemal identycznie sformułowane metody weryfikacji oraz zasady i warunki zaliczenia zajęć stwierdzono w odniesieniu do 17 zajęć (na studiach pierwszego stopnia: *współczesna scena polityczna, elementy reklamy i marketingu, marketing i PR – definicje, techniki, narzędzia, projektowanie kampanii reklamowej*; na studiach drugiego stopnia: *podstawy marketingu i reklamy, budowa kampanii informacyjnych i wizerunkowych, organizacja skutecznej konferencji prasowej, wybrane techniki monitoringu mediów, lobbying i sponsoring, relacje z mediami, monitoring mediów, techniki marketingowe, sponsoring, public relations, media relations, komunikacja marketingowa jako inwestycja, techniki mierzenia efektu medialnego*). Ponadto nie ma uzasadnienia tworzenie odrębnych kart dla zajęć cyklicznych, prowadzonych w kolejnych semestrach, jeśli ich zawartość nie wskazuje na zróżnicowanie w odniesieniu do celów, efektów uczenia się i sposobów weryfikowania ich osiągnięcia czy metod kształcenia (np. na studiach pierwszego stopnia: *encyklopedia sportu 1 i 2*).

Moduł kształcenia językowego zakłada zarówno etapowe weryfikowanie stopnia osiągnięcia efektów uczenia się po semestrze trzecim i czwartym na studiach pierwszego stopnia oraz trzecim na studiach drugiego stopnia, jak i weryfikację końcową w postaci egzaminów po semestrze piątym (studia licencjackie) i czwartym (studia magisterskie).

Na obu poziomach studiów wykorzystywane są różne sposoby weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych (m.in. kolokwia, testy, studium przypadku, opracowanie materiałów ćwiczeniowych, dyskusja). Studenci zapoznawani są z kryteriami i sposobami oceny osiąganych efektów uczenia się w ramach każdego zakresu. Prowadzący zajęcia preferują ocenianie projektów indywidualnych i zespołowych, pracy w grupie, pracy własnej studentów oraz ich aktywności podczas zajęć. Często ocena projektu odbywa się podczas zajęć, a inni studenci mogą w niej aktywnie uczestniczyć. W przypadku niektórych zajęć (np. na studiach pierwszego stopnia: *wprowadzenie do dziennikarstwa radiowego*; na studiach drugiego stopnia: *organizacja branżowych eventów*) wśród sposobów weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się wymieniana jest również obecność na zajęciach, której wysoka wartość punktowa na skali ocen nie jest rzeczowo uzasadniona, nie jest bowiem określone, jakie efekty uczenia się można sprawdzić i ocenić, monitorując obecność studentów na zajęciach.

Sposoby weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się nie zawsze znajdują jednoznaczne odzwierciedlenie w zasadach i warunkach zaliczenia zajęć – informacje, które powinny zostać przekazane studentom są niesprecyzowane lub brakuje związku między nimi (np. na studiach

pierwszego stopnia: *podstawy politologii, gatunki dziennikarskie*; na studiach drugiego stopnia: *język i teoria filmu, media lokalne*), co nie pozwala na ustalenie, czy umożliwią właściwą ocenę stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się. Sposób formułowania zasad i warunków zaliczenia zajęć bardzo często jest ogólnikowy i skrótowy, ograniczony do wskazania kryteriów i ich wagi procentowej (np. na studiach pierwszego stopnia: *wstęp do nauki o komunikowaniu, historia mediów audiowizualnych i prasy, współczesne systemy medialne w Polsce i na świecie*; na studiach drugiego stopnia: *społeczne i kulturowe oddziaływania mediów, nowe trendy marketingu, big data techniques*).

Praktyczny profil studiów znajduje odzwierciedlenie w częstym wykorzystywaniu projektów (indywidualnych i grupowych), zarówno jako metody nauczania, jak i sposobu sprawdzania osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów. Ze względu na brak w sylabusach szczegółowych informacji dotyczących zakresu projektów oraz wymagań stawianych studentom, trudno ocenić, czy współpraca osoby prowadzącej zajęcia z studentami umożliwia skuteczne sprawdzenie i ocenę efektów uczenia się nabytych przez studentów, szczególnie jeśli nie towarzyszy im stosowanie metody pokazowej. W zdecydowanej większości przypadków nie precyzuje się, na czym polega projekt ani jakie są kryteria jego oceny. W przypadku pracy w grupie nie jest określany sposób ustalenia udziału i wynikającej stąd oceny pracy poszczególnych uczestników. Należy jednak podkreślić, że prowadzący zajęcia często zakładają, że prezentacja projektu/wykonywanie zadania oraz ocenianie odbywają się podczas zajęć, co pozwala na jawność procesu oceniania oraz daje możliwość wyrażenia swojej opinii wszystkim uczestnikom zajęć. Zastrzeżenia budzi natomiast ustalanie jako formy zaliczenia przygotowania eseju – zakładane efekty uczenia się oraz treści kształcenia poszczególnych zajęć nie wskazują, aby studenci mieli możliwość opanowania umiejętności pisania esejów.

Koncepcja studiów na ocenianym kierunku przewiduje, że ze względu na profil praktyczny przeważają w nich formy zajęć kształtujące umiejętności praktyczne, w ramach których studenci przygotowują prace etapowe i zaliczeniowe umożliwiające zastosowanie w praktyce nabytej wiedzy, wyszukiwanie i właściwe wykorzystanie różnorodnych źródeł, przygotowanie konkretnych materiałów dziennikarskich, promocyjnych lub reklamowych. Zróżnicowane zadania, jakie wykonują studenci (m.in. symulacja pracy redakcji, redagowanie różnych typów przekazów medialnych, przygotowanie CV, autoprezentacja bezpośrednia i wideo, prezentacja multimedialna, bieżący monitoring mediów, nagrania terenowe, projekty kampanii wizerunkowych, PR itp.) pozwalają na sprawdzenie opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania studentów do prowadzenia działalności zawodowej. Prowadzący zajęcia standardowo planują wykorzystywanie w realizowanych zadaniach nowych technologii oraz narzędzi cyfrowych.

Zwieńczeniem procesu kształcenia jest praca dyplomowa, która oceniana jest przez promotora i recenzenta, zaś osiągnięcie efektów uczenia się weryfikowane jest przez członków komisji podczas ustnej prezentacji pracy lub projektu przez studenta, a także na podstawie udzielonych przez niego odpowiedzi na pytania związane ze studiowanym kierunkiem oraz pracą / projektem dyplomowym. Przygotowane przez studentów opracowania muszą zawierać ogólne ujęcie teoretyczno-definicyjne oraz być oparte na konkretnych i rzeczywistych przykładach pozyskanych w wyniku kwerendy wszelkich możliwych źródeł o charakterze medialnym.

Prace dyplomowe powstające na ocenianym kierunku odnoszą się do szerokiego obszaru komunikacji społecznej ze szczególnym uwzględnieniem badań i analiz społecznego oraz kulturowego oddziaływania mediów, wizerunku organizacji i osób, PR, marketingu, reklamy, sposobów, rodzajów, gatunków i form komunikacyjnych, aspektów historycznych, socjologicznych, prawnych oraz ekonomicznych, aspektów komunikacyjnych w środowiskach osób niepełnosprawnych, kontekstów

komunikacyjnych w social mediach. Muszą zawierać konkretne i rzeczywiste przykłady uzyskane z kwerendy wszelkich możliwych źródeł, wydarzeń, zjawisk komunikacyjnych, treści prasowych i internetowych oraz treści programowych radia i telewizji. Podczas ich tworzenia studenci powinni wykazać się wiedzą i umiejętnościami nabytymi w okresie studiów. Są także zachęcani do tworzenia autorskich projektów o praktycznym zastosowaniu, możliwych do prezentacji potencjalnym lub aktualnym pracodawcom.

Przyjęte na kierunku zasady dyplomowania przewidują, że prace dyplomowe oceniane są przez promotora i recenzenta, zaś osiągnięcie efektów uczenia się weryfikowane jest przez członków komisji podczas ustnej prezentacji pracy lub projektu przez studenta, a także na podstawie udzielonych przez niego odpowiedzi na pytania związane ze studiowanym kierunkiem oraz pracą / projektem dyplomowym. Przygotowane przez studentów opracowania muszą zawierać ogólne ujęcie teoretyczno-definityjne oraz być oparte na konkretnych i rzeczywistych przykładach pozyskanych w wyniku kwerendy wszelkich możliwych źródeł o charakterze medialnym.

Forma oraz tematyka prac dyplomowych powstałych i obronionych na ocenianym kierunku w okresie 1.10.2020–1.12.2022 wskazują na dostosowanie do poziomu i profilu obu stopni studiów, efektów uczenia się oraz zastosowań wiedzy z zakresu dyscypliny nauki o komunikacji społecznej i mediach, a także norm, zasad oraz praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku (dziennikarstwo, media, PR, reklama). Studenci podejmowali problemy związane przede wszystkim z nowymi mediami, wizerunkami osób i marek w różnych mediach, projektowali strony internetowe i eventy, analizowali zjawiska medialne, charakteryzowali różne typy działalności dziennikarskiej i PR-owej. W zdecydowanej większości przypadków oceny z pracy i egzaminu dyplomowego nie wykazywały rozbieżności; niemal w każdym przypadku były wysokie i bardzo wysokie (4,5; 5,0). Recenzenci wykorzystują jednolity formularz oceny pracy dyplomowej, uwzględniając pięć kryteriów ewaluacji pozwalających na kompleksową i szczegółową ocenę, a także dodanie uwag uzupełniających. Analiza udostępnionych prac dyplomowych wskazuje, że ich projekty oraz sposób wykonania pozwalają zweryfikować nabyte przez autorów umiejętności praktycznego wykorzystania wiedzy.

Dowodami osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów ocenianego kierunku są nie tylko efekty w postaci prac etapowych, egzaminacyjnych, dyplomowych i dzienników praktyk, ale także wnioski płynące z analiz losów absolwentów. Mimo ograniczonej chłonności rynku pracy i rzadkich przypadków zatrudniania absolwentów kierunku na podstawie umowy o pracę, znajdują oni zatrudnienie najczęściej na podstawie umów cywilnoprawnych w jednostkach samorządu terytorialnego, spółkach miejskich, firmach prywatnych oraz redakcjach, m.in. w mediach o profilu sportowym. Zdarzają się także przypadki podejmowania przez studentów pracy w miejscach wcześniejszego odbywania stażu czy współpracy.

Studenci mają możliwość współpracy naukowej i zawodowej z nauczycielami akademickimi (współudział w powstaniu monografii naukowej, udział w konferencjach, publikowanie autorskich materiałów medialnych w profesjonalnych mediach, współorganizacja wydarzeń medialnych na uczelni, zaplanowane na rok 2023 uruchomienie gazety on-line). Wyróżniające się osoby rekomendowane są przez pracowników do profesjonalnej współpracy z redakcjami medialnymi.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Warunki rekrutacji na studia, kryteria kwalifikacji i procedury rekrutacyjne dotyczące kandydatów na studia stacjonarne pierwszego stopnia na kierunek dziennikarstwo i komunikacja społeczna na Uniwersytecie Dolnośląskim DSW we Wrocławiu są przejrzyste, selektywne, zapewniają dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się, a także stwarzają kandydatom, w tym kandydatom z niepełnosprawnościami, równość szans w podjęciu studiów na kierunku.

Warunki i procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej, zapewniają możliwość identyfikacji uzyskanych efektów uczenia się oraz ocenę ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów.

Zasady i procedury dyplomowania obowiązujące na ocenianym kierunku są przejrzyste, trafne i specyficzne oraz stwarzają dyplomantom warunki do wyboru opiekuna pracy i jej tematu, a także zapewniają kontrolę nad przebiegiem procesu dyplomowania.

Ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się, w tym metody stosowane w procesie nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, zapewniają równe traktowanie studentów w zakresie stosowanej skali ocen oraz możliwych form weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się, a także postępów w procesie uczenia się. Podczas wykorzystywania metod i technik kształcenia na odległość gwarantują identyfikację studenta i bezpieczeństwo danych dotyczących studentów.

Ogólne zasady oceniania uwzględniają sposoby przekazywania studentom informacji zwrotnej dotyczącej warunków zaliczenia zajęć, stopnia osiągnięcia efektów uczenia się na każdym etapie studiów oraz na ich zakończenie, również w warunkach pracy zdalnej. Określone są też obowiązujące w całej Uczelni zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się oraz sposoby zapobiegania i reagowania na zachowania nieetyczne i niezgodne z prawem.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się, w tym metody stosowane w procesie nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość stosowane na kierunku nie dają w pełni rękojmi, że weryfikacja ta jest skuteczna, rzetelna i gwarantuje równe traktowanie studentów, szczególnie w odniesieniu do często wykorzystywanej metody przygotowania indywidualnego lub grupowego projektu. Sposoby weryfikacji nie zawsze znajdują jednoznaczne odzwierciedlenie w zasadach i warunkach zaliczenia zajęć, których sposób formułowania w kartach zajęć bardzo często jest ogólnikowy i skrótowy. W zakresie weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się związanych z kształceniem umiejętności praktycznych dobór zadań, ich zróżnicowanie rodzajowe i tematyczne poziom trudności oraz związek z efektami uczenia się, treściami i celami kształcenia pozwalają na dokonanie skutecznej i rzetelnej oceny efektów uczenia się nabywanych przez studentów. W ocenie należy jednak uwzględnić możliwość wykonania tych zadań przez studentów w czasie zaplanowanym na udział w zajęciach oraz pracę indywidualną związaną z zajęciami. Z analizy stanu faktycznego w kryterium 2 wynika, że taka możliwość nie zawsze jest zapewniona.

Efekty uczenia się osiągnięte przez studentów są uwidocznione w postaci prac etapowych i egzaminacyjnych oraz ich wyników, prac dyplomowych, dzienników praktyk, a także są monitorowane poprzez prowadzenie analiz pozycji absolwentów na rynku pracy lub kierunków

dalszej edukacji. Rodzaj, forma, tematyka i metodyka wskazanych prac oraz stawiane im wymagania są dostosowane do poziomu i profilu, efektów uczenia się oraz dyscypliny, do której kierunek jest przyporządkowany.

Studenci ocenianego kierunku mają osiągnięcia w działalności naukowej i zawodowej właściwej dla kierunku.

Jednocześnie w odniesieniu do kryteriów i warunków kwalifikacji kandydatów oraz doboru metod sprawdzania efektów uczenia się nabywanych przez studentów zdiagnozowano niezgodności, które stanowią podstawę zaproponowania oceny spełnienia kryterium 3. Są to następujące niezgodności i błędy:

1. Wymagania kwalifikacyjne na studia drugiego stopnia na kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna nie umożliwiają sprawdzenia poziomu wstępnej wiedzy i umiejętności kandydata na studia i oceny, czy posiadane przez kandydata wiedza i umiejętności umożliwiają osiągnięcie efektów uczenia się zakładanych dla studiów drugiego stopnia.
2. Brak, w przypadku wielu zajęć określonych w programie studiów pierwszego i drugiego stopnia, przedstawienia celowo i w sposób uzasadniony zaplanowanych, skonkretyzowanych, specyficznych metod ciągłego i podsumowującego sprawdzania efektów uczenia się nabywanych przez studentów, stosowanych systematycznie przez nauczycieli akademickich lub inne osoby prowadzące zajęcia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

1. Zaleca się uwzględnienie w wymaganiach kwalifikacyjnych dla kandydatów na studia drugiego stopnia na kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna sposobów sprawdzenia poziomu wstępnej wiedzy i umiejętności kandydata na studia i oceny, czy posiadane przez kandydata wiedza i umiejętności umożliwiają osiągnięcie efektów uczenia się zakładanych dla studiów drugiego stopnia na tym kierunku.
2. Zaleca się ustalenie dla zajęć określonych w programie studiów pierwszego i drugiego stopnia na kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna celowo i w sposób uzasadniony zaplanowanych, skonkretyzowanych, specyficznych metod sprawdzania efektów uczenia się osiąganych przez studentów, stosowanych systematycznie przez nauczycieli akademickich lub inne osoby prowadzące zajęcia.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Kadrę dydaktyczną prowadzącą zajęcia na kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna tworzy 14 nauczycieli zatrudnionych w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy (3 osoby mają stopień doktora habilitowanego, 10 osób – stopień doktora, 1 – tytuł zawodowy magistra) oraz 22 współpracowników (1 osoba ze stopniem doktora habilitowanego, 5 osób ze stopniem doktora, 1 z tytułem zawodowym magistra inżyniera, 15 z tytułem zawodowym magistra), w tym osoby zatrudnione na innych kierunkach prowadzonych w Uczelni oraz legitymujące się dorobkiem

zawodowym w branży dziennikarskiej, PR i nowomiedialnej. Obsady zajęć dokonuje się w oparciu o zgodność ich tematyki z kierunkami zainteresowań badawczych nauczycieli, a także na podstawie doświadczenia zawodowego i praktycznego prowadzących.

Nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia na kierunku współtworzą w Uczelni Kolegium studiów o komunikacji społecznej i mediach.

Na ocenianym kierunku spełniony jest wymóg sformułowany w art. 73 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce dotyczący liczby godzin (co najmniej 50%) realizowanych przez nauczycieli akademickich zatrudnionych na Uczelni jako podstawowym miejscu pracy.

Nauczyciele akademicki w grupie pracowników badawczo-dydaktycznych, reprezentujący dyscyplinę nauki o komunikacji społecznej i mediach legitymują się dorobkiem naukowym, potwierdzonym zarówno awansami, jak i licznymi publikacjami w postaci monografii, artykułów w czasopismach, rozdziałów w monografiach i tomów zbiorowych pod redakcją. Profil badań naukowych zarówno odpowiada obszarowi zagadnień prezentowanych podczas zajęć dydaktycznych (m.in. nowe media, komunikacja międzykulturowa, społeczne i kulturowe oddziaływanie mediów, audialność, wizualność, marketing internetowy, PR, dziennikarstwo sportowe), jak i poza nie wykracza (komunikacja sensytywna, nowe technologie w pracy z osobami z niepełnosprawnością, marketing uczelni wyższych). Pracownicy biorą udział w licznych konferencjach naukowych krajowych i międzynarodowych oraz warsztatach metodologicznych i webinarach, przygotowują również ekspertyzy i realizują granty badawcze. Należy podkreślić, że intensywnie rozwijają kompetencje dydaktyczne (5 osób ukończyło program Mistrzowie Dydaktyki realizowany przez specjalistów dydaktyki akademickiej w uniwersytetach zachodnioeuropejskich), a także prowadzą zajęcia w języku angielskim przede wszystkim na studiach niestacjonarnych drugiego stopnia.

Specjaliści etatowi i nieetatowi prowadzący na kierunku głównie zajęcia o charakterze praktycznym (warsztatowe i specjalnościowe) mają bogate doświadczenie w różnych obszarach działalności medialnej i okołomiedialnej, m.in. dziennikarstwie telewizyjnym i radiowym, mediów społecznościowych, media relations, komunikacji interpersonalnej, PR, brandingu, organizacji eventów, działalności teatralnej.

Wszyscy pracownicy badawczo-dydaktyczni i dydaktyczni wykorzystują narzędzia kształcenia na odległość (funkcjonalności platform Moodle i MS Teams). W szczególności są one używane podczas zajęć językowych, seminaryjnych oraz tutoringu, a także do bieżącej komunikacji ze studentami i przekazywania materiałów dydaktycznych oraz konsultowania projektów studenckich.

Osiągnięcia dydaktyczne i zawodowe kadry kierunku świadczą na ogół o kompetencjach pozwalających na zapewnienie prawidłowej realizacji zajęć, w tym seminariów dyplomowych, oraz możliwości nabywania przez studentów kompetencji związanych z przygotowaniem do prowadzenia działalności profesjonalnej. Na podstawie informacji uzyskanych podczas wizytacji można ocenić, że pracownicy są bardzo zaangażowani w kontakt ze studentami, udzielają im wsparcia i poświęcają więcej czasu niż wynikałoby to z harmonogramu zajęć. Jednak uchybienia stwierdzone przez zespół oceniający w odniesieniu do opisu efektów uczenia się, doboru treści programowych, systemu ECTS, występujących trudności związanych z projektowaniem specyficznych metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się nabywanych przez studentów wskazują na to, że występują jeszcze luki kompetencyjne związane z metodyką projektowania programu studiów oraz realizowania procesów weryfikacji efektów uczenia się. Rekomenduje się zatem zintensyfikowanie szkoleń kadry w tym zakresie.

Ogólna liczebność kadry oraz jej kompetencje dydaktyczne, w tym związane z prowadzeniem zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, pozwalają na kształtowanie oferty

dydaktycznej poprzez nadawanie zajęciom autorskiego charakteru wynikającego z doświadczenia w pracy zawodowej.

W bieżącym roku akademickim niektórym nauczycielom zatrudnionym w grupie pracowników badawczo-dydaktycznych oraz dydaktycznych powierzona została znacząco większa liczba godzin zajęć, niż wynikałoby to z obowiązujących przepisów. Roczne pensum dydaktyczne dla nauczycieli akademickich wynosi od 210 do 240 godzin w przypadku pracowników badawczo-dydaktycznych i 360 godzin (asystenci w grupie pracowników dydaktycznych). Prawidłowa realizacja zajęć oraz właściwy proces weryfikacji i oceny stopnia osiągnięcia szczegółowych efektów uczenia się mogą być utrudnione w przypadku zajęć zakładających sprawdzanie dużej liczby prac wykonanych przez studentów. Rekomenduje się zapewnienie bardziej równomiernego obciążania pracowników obowiązkami dydaktycznymi. Podobnie jak w przypadku studentów, należy uwzględnić zmianę organizacji pracy, która pozwoli rozplanować zajęcia w okresie dłuższym niż dwa dni w tygodniu.

Prowadzona na kierunku polityka kadrowa, wyznaczona założeniami strategii rozwoju Uczelni, jest transparentna, adekwatna do potrzeb edukacyjnych i służy stabilnemu budowaniu zespołu w zgodzie z celami i zakresem kształcenia studentów, na co wskazuje m.in. obsada zajęć. Konkursy zatrudnieniowe pozwalają na wyłanianie spośród kandydatów osób o kwalifikacjach dopasowanych do potrzeb dydaktycznych kierunku oraz profilu naukowego – oceniane jest ich doświadczenie zawodowe i/lub badawcze, specyfika i zakres działalności instytucji, w której je zdobywali, jej ranga, a także dotychczas pełnione przez kandydata funkcje i zdobyte doświadczenie zawodowe i/lub badawcze. Kandydaci wypełniają kwestionariusz, w którym opisują posiadane kompetencje merytoryczne i dydaktyczne, biorą udział w rozmowie z menedżerem kierunku oraz odbywają szkolenie metodyczne na platformie Moodle. W Uczelni powołano Komisję ds. przeprowadzenia analizy dorobku naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego kandydatów na stanowisko profesora Uczelni, której opinie i rekomendacje przedkładane są Rektorowi. Ewentualne propozycje zmian w obsadzie, np. potrzebę zatrudnienia praktyków do prowadzenia konkretnych ćwiczeń, mogą zgłaszać sami pracownicy.

Ze względu na znaczący udział i rolę w kształtowaniu procesu nauczania specjalistów spoza Uczelni, wykazujących się dużym dorobkiem zawodowym rekomenduje się wypracowanie szczegółowych kryteriów oceniania kandydatów do zatrudnienia, z uwzględnieniem kompetencji dydaktycznych oraz zasad wspierania zatrudnionych, szczególnie w początkowym okresie pracy.

Monitorowanie jakości zajęć i sposobu ich prowadzenia odbywa się w oparciu o hospitacje i przeprowadzane na zakończenie każdego semestru ankietowanie studentów za pośrednictwem systemu USOSweb lub w formie papierowej. Wyniki ewaluacji otrzymują Menedżer kierunku, Dziekan, Prodziekani, kierownik Studium Wychowania Fizycznego i Sportu oraz kierownik Pracowni Kształcenia Językowego. Protokół hospitacji obejmuje liczne, szczegółowe pytania odnoszące się do formalnej oceny zajęć, sprawności organizacyjnej, przygotowania merytorycznego i warsztatowego prowadzącego, a także oceniania studentów. Hospitacje nowo zatrudnionych pracowników odbywają się w pierwszym lub drugim semestrze pracy; studenci wypełniający ankiety ewaluacyjne są proszeni o bardziej szczegółowe opinie na temat zajęć prowadzonych przez nowo zatrudnione osoby.

Planowe i pozaplanowe hospitacje zajęć dydaktycznych mogą być przeprowadzane na wniosek przedstawicieli władz różnych szczebli lub osoby wskazane przez Wydziałową Komisję ds. Oceny Jakości Kształcenia, a także na wniosek studentów skierowany do dziekana kierunku – w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości podczas prowadzenia zajęć lub z uwagi na brak ich realizacji. Wyniki hospitacji omawiane są z poszczególnymi nauczycielami. W przypadku niskich ocen odbywają się indywidualne rozmowy wyjaśniające ze wskazanymi nauczycielami, którzy proponują konkretne rozwiązania udoskonalające lub hospitacje zajęć (planowe i pozaplanowe), mające wskazać zakres

działań doskonalących. Możliwe jest także odsunięcie nauczyciela akademickiego od prowadzenia zajęć, a w przypadku naruszenia regulaminu pracy czy nieetycznych zachowań sprawa kierowana jest do Uczelnianej Komisji ds. Dyscyplinarnych. Zasady te pozwalają na bieżące ocenianie jakości procesu dydaktycznego.

Hospitacje obejmują wszystkie formy zajęć, w tym organizowane zdalnie, i mają charakter doradczo-metodyczny. Zajęcia prowadzone przez nauczycieli akademickich hospitowane są nie rzadziej niż raz na trzy lata, doktorantów nie rzadziej niż raz na dwa lata, w tym obligatoryjnie w pierwszym roku prowadzenia zajęć przeprowadzane hospitacje mają charakter doradczy. Rekomenduje się zwiększenie częstotliwości hospitowania zajęć, pozwalające na monitorowanie w większym zakresie możliwości przekazywania wiedzy oraz kształcenia umiejętności związanych z szybko zmieniającymi się wymaganiami zawodowymi wobec pracowników mediów.

Ocena okresowa nauczycieli akademickich odbywa się co cztery lata i dotyczy rozwoju naukowego, osiągnięć dydaktycznych oraz działalności organizacyjnej. Z wynikami ocen zapoznają się Rektor oraz Dziekan, a informacja zwrotna przekazywana jest pracownikom za pośrednictwem systemu. Uzyskanie najniższej oceny omawiane jest przez zwierzchnika podczas rozmowy z pracownikiem i może skutkować rozwiązaniem stosunku pracy. Działalność nauczycieli weryfikowana jest na bieżąco podczas corocznych ocen pracowniczych w systemie OMEGA.

Uczelnia oferuje wsparcie rozwoju naukowego i dydaktycznego za pośrednictwem działalności Biura Nauki (m.in. pomoc w przygotowywaniu wniosków o nadanie stopni naukowych albo tytułu naukowego, konsultacje interpretacji prawnych przepisów związanych z awansem naukowym), Biura Projektów (m.in. organizacja szkoleń i doradztwo w zakresie pozyskiwania funduszy na realizację projektów z programów krajowych i europejskich) i Działu Rozwoju Kształcenia Zdalnego. Szczegółowa oferta obejmuje m.in.: udział nauczycieli akademickich w projekcie Mistrzowie Dydaktyki, szkoleniach naukowych, językowych i specjalistycznych (z zakresu tutoringu oraz kształcenia na odległość), seminariach otwartych, konsultacjach z metodykiem ds. edukacji zdalnej, warsztatach dobrych praktyk, udostępnianie materiałów dydaktycznych oraz prowadzenie zajęć na innych kierunkach prowadzonych w Uczelni. Pracownicy uczestniczą również w programach mobilności w ramach programu Erasmus+. Uczelnia zapewnia finansowanie udziału w konferencjach naukowych i naukowo-dydaktycznych oraz wydawania publikacji prac naukowych, zaś pracownicy biorą udział w różnorodnych międzynarodowych konferencjach, stażach oraz projektach naukowych, a także wygłaszają gościnne wykłady w ośrodkach zagranicznych.

Istotną rolę we wspieraniu rozwoju naukowego i dydaktycznego pracowników przypisano także spotkaniom w ramach Kolegium studiów o komunikacji społecznej i mediach. Są na nich omawiane m.in. bieżące problemy w prowadzeniu zajęć, współpraca w ramach przygotowywania prac dyplomowych, skuteczność weryfikacji efektów uczenia się. Pracownicy mogą także omawiać realizowane projekty badawcze oraz korzystać z doświadczeń zapraszanych ekspertów.

Obecnie obowiązujące w Uczelni zasady umożliwiają przyznawanie nagród Rektora za osiągnięcia naukowe, dydaktyczne i organizacyjne oraz premie publikacyjne.

Kadrze zatrudnionej na kierunku zapewnione jest wsparcie zarówno w sytuacjach trudnych, np. problemów zdrowotnych, w postaci ułatwienia organizacji pracy, jak i codziennej praktyki dydaktycznej (wsparcie techniczne, niezbędne w przypadku prowadzenia zajęć zdalnych lub z użyciem specjalistycznego sprzętu i oprogramowania). Sytuacje konfliktowe w pracy ze studentami rozwiązywane są w procedurze etapowej (rozmowa z nauczycielem, tutorem, menedżerem kierunku, przedstawicielami samorządu studenckiego, Komisji dyscyplinarnej s.. studentów, Odwoławczej komisji dyscyplinarnej ds. studentów, Komisji dyscyplinarnej ds. nauczycieli akademickich).

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Ogólna ocena dorobku naukowego, struktury kwalifikacji, kompetencji dydaktycznych, w tym związanych z prowadzeniem zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, liczebności i stabilności kadry na kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna jest wysoka i wynika z udokumentowanych aktualnych osiągnięć badawczych i zawodowych jej członków. Ma ona uzasadnienie także w nagrodach i awansach przyznawanych pracownikom, stanowiących czynnik motywujący i przyczyniający się do zapewnienia prawidłowej realizacji zajęć, w tym nabywanie przez studentów kompetencji zawodowych.

Obsada zajęć jest prawidłowa, również w odniesieniu do specjalistów spoza Uczelni i umożliwia prawidłową realizację zajęć, także z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Sformułowano rekomendację odnoszącą się do sytuacji niezgodności tematów prowadzonych prac dyplomowych z kompetencjami naukowymi i/lub zawodowymi promotorów.

Obciążenie godzinowe prowadzeniem zajęć nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy jest na ogół zgodne z wymaganiami, jednak niektórzy nauczyciele w bieżącym roku akademickim są obciążeni nadmierną liczbą godzin dydaktycznych.

Realizacja zajęć określonych w planie studiów, w tym prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, jest na bieżąco monitorowana w oparciu o hospitacje, cyklicznie natomiast na podstawie wyników ankiet studenckich. Wynikające stąd ustalenia mają bezpośredni wpływ na politykę kadrową prowadzoną na kierunku.

Polityka kadrowa prowadzona na kierunku zapewnia transparentny dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, adekwatny do potrzeb związanych z prawidłową realizacją zajęć, w tym prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Uwzględnia przede wszystkim dorobek naukowy i doświadczenie oraz osiągnięcia dydaktyczne kandydatów na pracowników.

Nauczyciele akademicy mogą uczestniczyć w szkoleniach podnoszących ich kompetencje, przede wszystkim dydaktyczne, mające zastosowanie podczas zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Nauczyciele akademicy oraz inne osoby prowadzące zajęcia są systematycznie oceniani przez studentów oraz innych nauczycieli, podlegają także ocenom okresowym, uwzględniającym ich działalność naukową, dydaktyczną oraz wyniki ocen dokonywanych przez studentów. Na tej podstawie możliwe jest podejmowanie działań doskonalących jakość kadry zatrudnionej na kierunku oraz planowania indywidualnych ścieżek rozwojowych pracowników.

Kształtowanie kadry sprzyja tworzeniu warunków dla prawidłowej realizacji zajęć przewidzianych programem studiów, stabilizacji zatrudnienia i wspiera rozwój nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia poprzez stymulowanie rozpoznawania indywidualnych potrzeb rozwojowych i samodoskonalenia zawodowego.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Zajęcia dydaktyczne na kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna odbywają się głównie w trzykondygnacyjnym budynku Uczelni przy ulicy Strzegomskiej 47, w którym znajdują się m.in. studio telewizyjne (z pomieszczeniami do rejestracji i emisji nagrań), sale wykładowe, ćwiczeniowe, komputerowe, pracownia multimedialna, sala audialna, laboratorium dźwięku i sale do zajęć zdalnych. Na portierni prowadzący zajęcia mogą wypożyczać laptopy i zestawy głośnikowe. Budynek oddalony jest o około 300 m od głównej siedziby Uczelni przy ulicy Strzegomskiej 55, w której studenci również korzystają z sal wykładowych, komputerowych, ćwiczeniowych i pracowni edukacji elementarnej i sensorycznej. W tej lokalizacji znajduje się administracja Uczelni, bufet, automaty vendingowe oraz strefy odpoczynku i relaksu.

Nieliczne zajęcia prowadzone są w pomieszczeniach w budynkach wynajmowanych – w Regionalnym Ośrodku Edukacji przy ulicy Wagonowej 12 i Zespole Szkół nr 3 przy ulicy Szkockiej 64. Zajęcia z wychowania fizycznego odbywają się w Centrum Sportowym Hasta la Vista.

Znajdujące się w wymienionych lokalizacjach pomieszczenia mogą pomieścić grupy studentów liczące w roku akademickim 2022/2023 od 15 do 40 osób. Sale dydaktyczne są standardowo wyposażone w projektory multimedialne, ekrany projekcyjne i tablice suchościeralne, a w zależności od przeznaczenia również w stanowiska komputerowe, systemy audio, głośniki, kamery i mikrofony. Wybrane sale i pracownie wyposażono w sprzęt specjalistyczny niezbędny podczas zajęć warsztatowych. Rekomenduje się dostosowanie podziału na grupy studenckie do liczby stanowisk komputerowych w sposób umożliwiający efektywne korzystanie ze sprzętu specjalistycznego oraz osiąganie efektów uczenia się z zakresu umiejętności praktycznych.

Na potrzeby dydaktyki sprzęt komputerowy wyposażono w podstawowe i specjalistyczne oprogramowanie, umożliwiające studentom edycję audio, wideo oraz realizowanie form prezentacji multimedialnych. Liczba posiadanych licencji odpowiada zapotrzebowaniu, oprogramowanie jest na bieżąco aktualizowane. Wyposażenie studia telewizyjnego umożliwia pracę nad wybranymi formami dziennikarskimi, takimi jak wywiad i komentarz, odtwarzanie przygotowanych materiałów, a także realizację projektów medialnych poza studiem. W bieżącym roku studio zostanie zmodernizowane i przystosowane do nowych wymagań. Laboratorium dźwięku służy zarówno celom dydaktycznym, jak i naukowo-badawczym; zapewnia warunki pracy m.in. nad produkcją i miksowaniem dźwięku, udźwiękowieniem filmów i gier, rejestrowaniem oraz eksperymentowaniem z dźwiękiem. W pracowni multimedialnej studenci uczą się pracy z systemem motion capture, a także wykonują prace wymagające specjalistycznego zaplecza fotograficzno-filmowego.

Studenci, w tym studenci studiów niestacjonarnych, mają możliwość wypożyczania sprzętu filmowego i dźwiękowego, a także korzystania z sal na potrzeby spotkań kół naukowych lub wykonywania projektów zaliczeniowych oraz prac dyplomowych.

Warunki pracy oraz pomoce dydaktyczne pozwalają na osiąganie zakładanych efektów uczenia się wymagających umiejętności korzystania ze specjalistycznego sprzętu.

Stan infrastruktury wydziałowej jest na bieżąco monitorowany przez pracowników Działu Administracji oraz Działu Informatyzacji. Wymiana urządzeń i zakup nowego sprzętu następują po konsultacjach z osobami prowadzącymi zajęcia na kierunkach na wniosek menedżera kierunku zaopiniowany przez dziekana i zaakceptowany przez kanclerza Uczelni. Ocena i przegląd stanu technicznego sal dydaktycznych oraz wyposażenia są dokonywane przez Zastępcę Dyrektora Działu Administracji i konserwatora dwa razy w tygodniu. Zmiany w infrastrukturze przeprowadzane są na podstawie opinii studentów uzyskiwanych za pośrednictwem Badania Atrakcyjności Marki, a także sugestii pracowników i studentów przekazywanych telefonicznie, osobiście lub mailowo do Działu Administracji.

W lokalizacjach przy ulicy Strzegomskiej oraz Wagonowej pracownicy i studenci mają stały dostęp do bezpłatnego Internetu. Uczelnia zapewnia wszystkim studentom, pracownikom i współpracownikom dostęp do usług cyfrowych: pełnego pakietu oprogramowania Microsoft 365, Uniwersyteckiego Systemu Obsługi Studentów przeznaczonego do zarządzania tokiem studiów, planowania i rozliczania zajęć dydaktycznych (w tym elektronicznego indeksu), wirtualnych laboratoriów, platform Teams i Moodle umożliwiających komunikację audiowizualną, pracę zdalną, realizację zajęć e-learningowych, tworzenie i korzystanie z cyfrowych pomocy dydaktycznych oraz archiwizację prac oraz do gry symulacyjnej Revas wykorzystywanej jako narzędzie dydaktyczne służące m.in. rozwijaniu kompetencji miękkich. Korzystanie z usług informatycznych oraz dostęp do zasobów cyfrowych odbywają się zgodnie z przepisami RODO.

Budynki i sale spełniają wymogi związane z zapewnieniem przestrzeni i ułatwień niezbędnych dla osób z niepełnosprawnościami (m.in. miejsca parkingowe, windy z komunikatami głosowymi i alfabetem Braille’a, ciągi komunikacyjne wolne od barier, znakowanie pomieszczeń i korytarzy alfabetem Braille’a i dużym drukiem, wydzielone i odpowiednio dostosowane łazienki, automatyczne oświetlenie, kontrastowe włączniki i gniazdka). Dostosowywanie warunków nauczania dla osób z niepełnosprawnościami koordynuje Biuro Wsparcia Edukacyjnego Studentów i Doktorantów z Niepełnosprawnością, współpracujące z Biurem Karier i Praktyk, w którym zatrudniony jest koordynator ds. osób z niepełnosprawnością / doradca zawodu. W 2019 r. został powołany również Pełnomocnik Rektora ds. studentów niepełnosprawnych. Uczelnia oferuje również osobom z niepełnosprawnościami rozwiązania o charakterze organizacyjno-technicznym, m.in. wsparcie asystenta dydaktycznego, tłumacza Polskiego Języka Migowego, możliwość uzyskania odpowiednio przystosowanych materiałów dydaktycznych oraz korzystania z urządzeń wspomagających podczas zajęć i egzaminów.

Studenci i pracownicy kierunku korzystają z Biblioteki Uniwersytetu Dolnośląskiego DSW we Wrocławiu usytuowanej w budynku przy ulicy Strzegomskiej 55. Udostępnia ona blisko 95 tys. woluminów (książek, podręczników i czasopism) w wolnym dostępie i do wypożyczeń, a także zbiory multimedialne i elektroniczne dokumentów (e-booki, audiobooki) oraz dostęp do licencjonowanych baz danych. Biblioteka jest otwarta dla użytkowników 6 dni w tygodniu (z wyjątkiem piątku), jednak nie dłużej niż do godziny 17 (poniedziałek) lub 16 (w soboty i niedziele w jeszcze krótszym wymiarze godzin), co ogranicza możliwość korzystania ze zbiorów. Katalog biblioteki oraz e-źródła dostępne są stale za pośrednictwem Internetu, na miejscu można skorzystać ze stanowisk komputerowych, samoobsługowego ksera, skanera, powiększalnika tekstu, czytelni (45 miejsc pracy i 10 stanowisk komputerowych), 14-osobowej sali do głośnej nauki i 2 boksów profesorskich wyposażonych w stanowiska komputerowe i tablety. Wypożyczenia i zwroty książek odbywają się w godzinach otwarcia biblioteki lub za pośrednictwem całodobowego księżkomatu i wrzutni.

Szkolenie biblioteczne jest dostępne dla zainteresowanych w postaci kursu na platformie Moodle.

Komputery w sieci Uczelni, w tym te zainstalowane w bibliotece, umożliwiają dostęp do zasobów elektronicznych (m.in. bazy: ebookpoint BIBLIO, IBUK libra, EBSCO, ACADEMICA, OPEN ACCESS).

Dla studentów ocenianego kierunku w bibliotece zgromadzono 910 pozycji książkowych w tym: 478 z komunikacji społecznej, 36 woluminów dotyczących edytorstwa, 52 tytuły traktujących o mediach cyfrowych, 311 pozycji z dziennikarstwa oraz 33 książki z prawa prasowego oraz 20 tytułów czasopism. Korzystanie z większości elektronicznych baz danych odbywa się w nieograniczonym dostępie; korzystanie z wybranych baz (IBUK Libra, EBSCO) wymaga kodu PIN udostępnianego na prośbę zainteresowanych przez pracowników biblioteki.

Biblioteka regularnie weryfikuje i aktualizuje księgozbiór w oparciu o literaturę podstawową z kart zajęć, konsultacje z prowadzącymi dane zajęcia, a także na podstawie obowiązkowego monitorowania zasobów bazy dydaktycznej i naukowej przez kierowników jednostek. Studenci mogą zgłaszać zapotrzebowania zakupowe po zalogowaniu się na konto za pośrednictwem zakładki „propozycje zakupu”, biorą również udział w ocenie infrastruktury bibliotecznej za pośrednictwem corocznego Badania Atrybutów Marki. Nadzór nad infrastrukturą techniczną sprawuje dział Informatyzacji; wsparcie w zakresie korzystania z zasobów biblioteki oraz specjalistycznych urządzeń otrzymują również studenci z niepełnosprawnością.

Wypożyczenie sal, zasoby cyfrowe oraz egzemplarzowe, a także dostęp do pozauczelnianych baz danych i czasopism elektronicznych, system gromadzenia i udostępniania zbiorów zapewniają możliwość efektywnego wykorzystywania infrastruktury bibliotecznej, w tym wzbogacanie księgozbioru oraz oprogramowania, z którego mogą korzystać studenci podczas pracy w bibliotece. Gromadzona literatura pod względem zakresu oraz zasięgu językowego i terytorialnego odpowiada zarówno wymaganiom edukacyjnym studentów, jak i różnorodnym zainteresowaniom naukowym pracowników.

Istniejąca baza dydaktyczna i naukowa jest cyklicznie monitorowana zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz w zakresie kompletności, sprawności i aktualizacji wyposażenia. W dokonywanych przeglądach biorą udział pracownicy i studenci, którzy mają możliwość zgłaszania uwag i propozycji uzupełnienia.

Po ostatniej ocenie przeprowadzonej w roku akademickim 2015/2016 na kierunku umożliwiono dyplomantom korzystanie z dostępnych na Uczelni laboratoriów, a także z baz i możliwości, jakie oferują współpracujący z Uczelnią pracodawcy. Studenci są również zachęceni do przygotowywania prac dyplomowych metodą projektu.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Infrastruktura techniczna oraz specjalistyczna odpowiadają potrzebom kształcenia na kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna. Sale i pracownie specjalistyczne (komputerowe, studia radiowe i telewizyjne) są zgodne z potrzebami procesu nauczania oraz umożliwiają prawidłową

realizację zajęć. Pomieszczenia, liczba i rozmieszczenie stanowisk pracy, a także ich dostosowanie do liczby użytkowników pozwalają także na właściwe wykonywanie zadań praktycznych.

Wyposażenie techniczne pomieszczeń i specjalistyczne oprogramowanie odpowiadają wymaganiom pod względem sprawności oraz nowoczesności. Możliwe jest wykorzystywanie zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych dla celów kształcenia w przewidywanym na kierunku zakresie, a także jego optymalna organizacja (kontakt nauczyciel – student).

Infrastruktura dydaktyczna (pomieszczenia, stanowiska komputerowe, licencje na specjalistyczne oprogramowanie) są w zdecydowanej większości dostosowane pod względem ilościowym do liczby studentów oraz liczebności grup i umożliwiają prawidłową realizację zajęć. Sformułowano rekomendację dotyczącą dostosowania podziału na grupy studenckie do liczby stanowisk w salach ze sprzętem specjalistycznym.

Biblioteka, jej infrastruktura, wyposażenie, organizacja pracy oraz udogodnienia dla użytkowników zapewniają warunki do właściwego korzystania z zasobów w formie tradycyjnej i cyfrowej.

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa i biblioteczna jest zgodna z wymogami przepisów BHP oraz dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami i nie ogranicza ich udziału w kształceniu, w tym także korzystania z udostępnionych na kierunku technologii informacyjno-komunikacyjnych i sprzętu specjalistycznego.

Studenti, także ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, mają zapewniony dostęp do sieci bezprzewodowej połączonej z innymi systemami uczelnianymi, umożliwiającej synchroniczną i asynchroniczną komunikację z nauczycielami akademickimi i innymi osobami prowadzącymi zajęcia. Korzystają także z infrastruktury dydaktycznej i komputerowej ze specjalistycznym oprogramowaniem wspomagającym kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość zarówno podczas zajęć, jak i poza ich godzinami.

Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne odpowiadają potrzebom wysoko jakościowego procesu kształcenia pod względem aktualności, tematyki, wymagań związanych z osiąganiem szczegółowych efektów uczenia się, dostępności tradycyjnej i z wykorzystaniem narzędzi informatycznych, w tym zapotrzebowania na różne formy materiałów dydaktycznych. Mogą być również wykorzystywane przez osoby z niepełnosprawnościami.

Sposób organizacji okresowych przeglądów infrastruktury i wyposażenia technicznego, w tym specjalistycznego oprogramowania zapewnia ich sprawność, dostępność i aktualność niezbędną w procesie nauczania i uczenia się. Systematyczne doskonalenie w tym zakresie związane jest z zaangażowaniem nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia i studentów w bieżące dostosowywanie infrastruktury dydaktycznej i naukowej oraz zasobów bibliotecznych do wymagań procesu edukacyjnego.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi Uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna, są zgodne z dyscypliną, do której kierunek jest przyporządkowany, koncepcją i celami kształcenia oraz wyzwaniem zawodowego rynku pracy właściwego dla kierunku. Mając jednak na uwadze wyzwanie i oczekiwania zawodowego rynku pracy absolwentów kierunku, sformułowaną przez Uczelnię sylwetkę absolwenta oraz oferowane specjalności, rekomenduje się poszerzenie współpracy o podmioty, których profil działalności i/lub struktura są w większym stopniu osadzone w rzeczywistości zawodowej studentów i absolwentów kierunku oraz w związku z zakładanymi efektami uczenia się niż ma to miejsce w przypadku podmiotów trzeciego sektora. Pożądaną sytuacją jest pozyskanie w przypadku każdej specjalności minimum dwóch, niezależnych przedstawicieli organizacji prowadzących zaawansowane działania w obszarze komunikacji społecznej i mediów.

Praktyka, doświadczenie i zaangażowanie w budowanie i rozwijanie współpracy z podmiotami otoczenia społeczno-gospodarczego należy niewątpliwie do silnych stron Uczelni i kierunku. Uczelnia prowadzi ścisłą i regularną współpracę z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów na kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna, z uwzględnieniem celów kształcenia i profilu praktycznego studiów.

Program studiów jest opiniowany przez Radę Programową kierunku, w której skład wchodzi Menedżer kierunku, przedstawiciele nauczycieli akademickich kierunku, przedstawiciele interesariuszy zewnętrznych z branży dziennikarsko-medialnej oraz przedstawiciele studentów. Działalność Rady Programowej obejmuje:

1. modyfikacje programu studiów z uwzględnieniem dostosowania sylwetki absolwenta do potrzeb rynku pracy,
2. opiniowanie, tworzenie i likwidowanie ścieżek kształcenia specjalnościowego;
3. właściwy dobór przedmiotów i form zajęć metodycznych wymaganych do osiągnięcia założonych efektów uczenia się,
4. aktualizowanie regulaminu praktyk.

Spotkania Rady Programowej odbywają się regularnie, w cyklach rocznych. W czasie spotkań dyskutowana jest m.in. koncepcja programu z uwzględnieniem aktualnej sytuacji rynkowej i potrzeb zgłaszanych przez przedstawicieli branż powiązanych z kierunkiem (dotyczy to przede wszystkim etatowych pracowników lub wieloletnich współpracowników Uczelni, którzy posiadają znaczące doświadczenie zawodowe).

Należy zaznaczyć, że jednoznaczny wpływ interesariuszy zewnętrznych (niezatrudnionych) na projektowanie i modyfikację programu studiów nie jest zauważalny w ostatnich latach. Wnioski z analizy dokumentacji dotyczącej posiedzeń Rady Konsultacyjnej oraz z rozmów z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego wskazują na brak realnego wpływu interesariuszy zewnętrznych na te elementy procesu kształcenia.

Współpraca otoczenia z kierunkiem ma jednak charakter systematyczny przede wszystkim w zakresie realizacji praktyk zawodowych, co jest wymuszone przez profil kształcenia i program studiów. Ponadto współpraca ta obejmuje również:

1. udział przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w prowadzeniu zajęć, w tym w weryfikacji efektów uczenia się (zob. ocena kryterium 4);
2. wspólnie organizowane wydarzenia o charakterze popularyzatorskim i naukowym;
3. analizy potrzeb rynku pracy oraz wydarzeń typu targi pracy (Week4Work).

Warto zaznaczyć, że we współpracę zaangażowani są również przedstawiciele regionalnych i lokalnych mediów.

Rekomenduje się rozszerzenie współpracy o:

1. proponowanie tematów prac etapowych (projektów studenckich);
2. proponowanie tematów prac dyplomowych oraz udział w ich promowaniu i ocenie;
3. organizację wizyt studyjnych i spotkań z przedstawicielami podmiotów stanowiących potencjalne miejsca praktyk i pracy studentów w celu rozwinięcia orientacji zawodowej.

Ponadto, nowoczesna i rozwinięta baza dydaktyczna Uczelni może stanowić atut w pozyskiwaniu nowych podmiotów do współpracy lub rozszerzaniu współpracy z dotychczasowymi partnerami.

W warunkach czasowego ograniczenia funkcjonowania uczelni udział interesariuszy zewnętrznych, w tym pracodawców w różnych formach współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów był zapewniony.

Okresowe przeglądy współpracy z podmiotami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z pracodawcami nie obejmują natomiast następujących obszarów:

1. oceny poprawności doboru instytucji współpracujących,
2. skuteczności form współpracy,
3. wpływu rezultatów współpracy na:
 - a. program studiów i doskonalenie jego realizacji,
 - b. osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się,
 - c. losy absolwentów.

Należy jednak zaznaczyć, że efektywność i użyteczność współpracy jest poddawana ocenie przez Menadżera Kierunku/Dziekana. Efektem tych działań są m.in. zmiany w składzie Rady Konsultacyjnej wśród reprezentantów interesariuszy zewnętrznych. Ponadto Biuro Karier podejmuje działania na rzecz pozyskania do współpracy osób i podmiotów, które są gotowe przede wszystkim przyjmować studentów na praktyki, ale również angażować się w inne formy współpracy. Rekomenduje się prowadzenie cyklicznej i usystematyzowanej analizy zakresu i potencjału prowadzonej współpracy z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego w celu zidentyfikowania szans rozwojowych i luk w odniesieniu do doskonalenia programu studiów, jakości dydaktyki i oferty z uwzględnieniem prowadzonych i projektowanych specjalności.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Rodzaj, zakres i zasięg działalności podmiotów otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów jest zgodny z koncepcją i celami kształcenia oraz wynikającymi z nich obszarami działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwymi dla kierunku.

Współpraca z podmiotami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z pracodawcami ma charakter stały i przybiera zróżnicowane formy adekwatnie do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, choć w celu dalszego

doskonalenia jakości kształcenia na kierunku konieczne jest rozszerzenie form współpracy w zakresie wspierającym kształcenie na profilu praktycznym.

Udział interesariuszy zewnętrznych, w tym pracodawców w różnych formach współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów był zapewniony także w warunkach czasowego ograniczenia funkcjonowania Uczelni.

Okresowe przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w odniesieniu do programu studiów, obejmujące ocenę poprawności doboru instytucji współpracujących, skuteczności form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji, osiąganie przez studentów efektów uczenia się i losy absolwentów są prowadzone w sposób niezaplanowany i niezorganizowany. Jednocześnie pozyskiwane dane i informacje oraz płynące z ich analizy wnioski są wykorzystywane do rozwoju i doskonalenia współpracy, a w konsekwencji programu studiów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Rodzaj, zakres i zasięg umiędzynarodowienia procesu uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia na kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna. Proces umiędzynarodowienia Uczelni jest jednym z elementów realizacji Strategii Uczelni.

Proces ten realizowany jest wielopłaszczyznowo, obejmując głównie współpracę z ośrodkami za granicą w wymiarze dydaktycznym, naukowym jak również administracyjnym.

W ramach programu Erasmus+ studenci kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna mogą wybrać miejsce swojego wyjazdu stypendialnego wśród 100 uczelni partnerskich Uniwersytetu Dolnośląskiego DSW we Wrocławiu. Uczelnia zawarła 32 umowy partnerskie adresowane do studentów kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna. Wyjazdy na studia zagraniczne w latach 2022-2023 zrealizowały 3 studentki. W ramach programu Erasmus+ na kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna swoje pobyty w okresie 2020-2023 zrealizowało 12 studentów z Hiszpanii, Chorwacji i Francji.

Umiędzynarodowienie stanowi istotny element kształcenia studentów oraz rozwoju samego kierunku. Na kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna realizowane były wizyty zagranicznych badaczy i naukowców, w ramach programu Visiting Professors, funduszu „Scientiae Wratislavienses”. Moduł kształcenia wybieralnego na studiach drugiego stopnia - *Big data, Digital marketing and trend-watching* był realizowany w ramach New, international graduate program at University of Lower Silesia in English, POWER.03.03.00-IP.08-00-MPK/16, Narodowego Centrum Badań i Rozwoju (02.10.2017-30.10.2019). Wszystkie zajęcia na specjalności prowadzone były w języku angielskim. W gronie wykładowców było pięciu naukowców i praktyków z zagranicy.

Nauczyciele akademicki mają możliwość realizowania wyjazdów zarówno w celach dydaktycznych jak i szkoleniowych. Z powodu pandemii w roku akademickim 2020/2021 oraz 2021/2022 nie zrealizowano wyjazdów dydaktycznych. W latach wcześniejszych, począwszy od 2016 roku

7 nauczycieli (w tym niektórzy kilkakrotnie) odbyło wyjazdy w ramach programu Erasmus+ w celu przeprowadzenia zajęć dydaktycznych.

Zasady rekrutacji i pobytów nauczycieli akademickich określa Zarządzenie nr 31/2022 Rektora z 23 listopada 2022 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu realizacji wyjazdów stypendialnych w celach dydaktycznych oraz szkoleniowych Uczelni w ramach programu Erasmus+, Akcja 1, Mobilność Szkolnictwo Wyższe. Pracownicy kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna mogą realizować pobyty w 32. uczelniach w ramach programu Erasmus+. Procedurę wyjazdów określa Załącznik nr 1 do Zarządzenia Rektora Uczelni nr 31/2022.

Nauczyciele akademicy wykorzystują możliwości wyjazdów na konferencje zagraniczne, staże badawcze. Pracownicy Uczelni biorą udział w szkoleniach międzynarodowych z zakresu nowoczesnych metod dydaktycznych w ramach programu Mistrzowie Dydaktyki – Master of Didactics. W latach 2019-2020 w programie tym uczestniczyło 5 wykładowców kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna.

Monitorowanie umiędzynarodowienia programu studiów na kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna jest elementem podnoszenia jakości kształcenia. Do 2022 roku ważną rolę w zakresie monitoringu pełniło Biuro Międzynarodowej Wymiany Akademickiej. Obecnie jego obowiązki przejął Ogólnouczelniany Koordynator Erasmus+. Wsparciem w zakresie obsługi studentów wyjeżdżających na stypendia Erasmus+ służy wydziałowy pełnomocnik Dziekana (Zarządzenie Dziekana WSS nr 44/2021), którego rolą jest opiniowanie wniosków wyjazdowych pracowników, jak też bieżący kontakt i opieka nad realizacją programu studiów przez wyjeżdżającego studenta i jego rozliczenie po powrocie z zagranicy. Kwestie rozliczania zajęć w ramach wyjazdów z programu Erasmus reguluje Zarządzenie Rektora nr 25/2019.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zakres i zasięg umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna są zgodne z koncepcją i celami kształcenia, a nauczyciele akademicy i studenci mają możliwość oraz czynnie uczestniczą w mobilności międzynarodowej. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia przejawia się m.in. w kształtowaniu kompetencji językowych zarówno studentów, jak i pracowników, prowadzeniu wymiany dydaktycznej studentów i wykładowców oraz realizacji przedsięwzięć o charakterze międzynarodowym z różnymi podmiotami. Studenci i nauczyciele akademicy mają zapewnione warunki do mobilności wirtualnej. Uczelnia stwarzając możliwości rozwoju międzynarodowej aktywności nauczycieli akademickich i studentów związanej z kształceniem na kierunku, prowadzi okresowe oceny stopnia umiędzynarodowienia kształcenia, obejmujące ocenę skali, zakresu i zasięgu aktywności międzynarodowej.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Studenci kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna otrzymują zróżnicowane formy wsparcia w procesie uczenia się, rozwoju naukowym, a także pomoc przy wejściu na rynek pracy. Czynności podejmowane w tym zakresie przez Uczelnię i pracowników tworzą kompleksowy system, który spełnia potrzeby studentów, należących do różnych grup. Są one adekwatne do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów. Wsparcie to jest systematyczne i ma charakter stały.

Jedną z metod wsparcia w procesie uczenia się jest tutoring. Prowadzony jest on w dwóch formach: naukowej, dla wybitnie uzdolnionych studentów i opiekuńczej, w której to studenci mogą skorzystać z pomocy grupowej, jak też indywidualnej. Spotkania odbywają się regularnie, na początku każdego semestru. Studenci są poinformowani o sposobie funkcjonowania w Uczelni, a także możliwości zgłaszania uwag i zastrzeżeń co do prowadzonych zajęć. Kontakt z opiekunem oprócz spotkań bezpośrednich, możliwy jest między innymi poprzez e-maile, USOSweb, MS Teams oraz telefonicznie.

Przedstawiciele studentów biorą udział w procesach zapewnienia jakości kształcenia. Uczestniczą w organach i gremiach na Wydziale Studiów Stosowanych. Są obserwatorami podczas egzaminów komisyjnych, a także aktywnymi członkami Rady Akademickiej, na której chętnie zabierają głos w sprawach dla nich ważnych. Poza tym, mają swoich reprezentantów w Uczelnianej Radzie ds. Jakości Kształcenia i Radach Programowych Kierunków.

Uczelnia przykładą dużą wagę do sprostania potrzebom studentów z niepełnosprawnością. Oprócz wsparcia w całym procesie uczenia się poprzez wykwalifikowaną kadre, dba o przystosowanie infrastruktury do ich potrzeb. W budynkach Uczelni są dostępne windy, a także otwarte ciągi komunikacyjne. Studenci mogą skorzystać z pomocy tłumacza migowego, mają dostęp do komputerów z powiększonym monitorem, czytników pisma Braille'a, a także zestawów głośnikowych i słuchowych. Pomoc dla osób z niepełnosprawnością świadczy Rzecznik studentów i doktorantów z niepełnosprawnością. Uczestniczy on w procesie rozpoznawania potrzeb i oczekiwań studentów, jednocześnie wprowadza działania naprawcze. Studenci z niepełnosprawnością są wspierani przez Uczelnię w podejmowaniu dostosowanych do ich możliwości różnych form aktywności fizycznej, poprzez udział w obozach zimowych czy też mistrzostwach organizowanych przez organizacje pozarządowe.

Uczelnia wspiera studentów w zakresie przygotowania do działalności zawodowej. Tworzy bazy studentów i absolwentów, którzy poszukują pracy. Jednocześnie prowadzone są szkolenia i warsztaty, które mają poszerzyć ich kompetencje. Na Uczelni organizowane są przedsięwzięcia, które mają zachęcać studentów do działalności pozanaukowej. Jest to także możliwość integracji ze studentami innych kierunków, wymiana doświadczeń, a także okazja do rozmowy z potencjalnymi przyszłymi pracodawcami.

Uczelnia podejmuje działania mające na celu motywowanie do osiągania jak najlepszych wyników uczenia się poprzez możliwość ubiegania się o stypendium Rektora. Jednym z kryteriów jest w tym przypadku osiągnięcie wysokiej średniej z przebiegu studiów. Oprócz tego, studenci wyróżniający się zaangażowaniem mają szanse na publikację swoich prac w postaci artykułów naukowych, sprawozdań z wydarzeń lub recenzji książek. Dla studentów zaangażowanych w wolontariat pozauczelniany, działalność naukową, udział w konferencjach, promowanie Uczelni w środowisku

lokalnym, przewidziane są ulgi w opłatach czesnego. W przypadku studentów, którzy mają szczególną sytuację osobistą, zdrowotną albo rodzinną, Dziekan Wydziału Studiów Stosowanych, może wydać zgodę na Indywidualny Tok Studiów. Inną formą wsparcia studentów, którzy znaleźli się w przejściowo trudnej sytuacji życiowej są zapomogi.

Studenci otrzymują również pomoc od pracowników administracji. Pierwszy kontakt z Uczelnią odbywa się przez Biuro Rekrutacji. Dużym ułatwieniem tego procesu jest możliwość skorzystania z rejestracji online. Oprócz tego, studenci zagraniczni, mogą uzyskać wsparcie aż w pięciu językach. Wykwalifikowani pracownicy są dostępni stacjonarnie przez cztery dni w tygodniu. W sprawach pilnych studenci mogą kontaktować się mailowo bądź telefonicznie.

Na Uczelni obowiązują procedury regulowane zarządzeniami Rektora, dotyczące przeciwdziałania przemocy, mobbingowi i dyskryminacji. Jednak studenci nie są poinformowani o ścieżce postępowania w tego typu sytuacjach.

Na Uniwersytecie Dolnośląskim DSW we Wrocławiu działa Samorząd Studencki. Przedstawiciele tej organizacji, chętnie angażują się w działalność krajową, mają swoich przedstawicieli w Parlamencie Studentów Rzeczypospolitej Polskiej. Biorą udział w konferencjach krajowych. Samorząd Studencki ma zapewnione odpowiednie wsparcie finansowe, a także dostęp do miejsca, w którym realizuje działania. Oprócz tego studenci mogą rozwijać swoje zainteresowania w kołach naukowych, kole fotograficznym czy też działającym przy Uczelni Teatrze AULA.

Na Uniwersytecie Dolnośląskim DSW we Wrocławiu ankietyzacja odbywa się za pośrednictwem USOSweb. Studenci mogą w anonimowy sposób wyrazić swoją opinię na temat prowadzonych zajęć. Uczelnia podejmuje odpowiednie działania naprawcze w przypadku zgłaszanych skarg, jednak nie udostępnia wyników zbiorczych z przeprowadzonej ankietyzacji.

Rekomenduje się - udostępnienie studentom opracowanych wyników ankiet wraz z planem wprowadzonych działań naprawczych oraz szczegółowe omówienie ze studentami procedur w sytuacji zagrożenia mobbingowi, przemocy i bezpieczeństwa.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia zapewnia wsparcie studentów w procesie uczenia się, odpowiada na ich indywidualne potrzeby i sytuację społeczną. Biuro Karier i Spraw studenckich pomaga w dopełnieniu formalności związanych z praktykami studenckimi. Uczelnia przygotowuje studentów do wejścia na rynek pracy, zapewnia dostęp do narzędzi umożliwiających działalność zawodową oraz naukową. Uwzględnia potrzeby i stwarza przestrzeń do realizacji aktywności dla osób z niepełnosprawnościami. Oferuje pomoc w rozpatrywaniu wniosków i problemów. Nauczyciele akademicki udzielają konsultacji, a także przekazują odpowiedniej jakości materiały dydaktyczne, które umożliwiają przygotowanie się do zajęć. Studenci są motywowani do osiągania lepszych wyników, poprzez stypendia Rektora. Stale są prowadzone są działania doskonalące jakość kształcenia, funkcjonowania jak i samą pracę Uczelni.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Głównym kanałem, za pośrednictwem którego zapewniony jest publiczny dostęp do informacji o programie studiów na kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna, warunkach jego realizacji oraz osiągniętych rezultatach jest strona internetowa Uczelni. Zamieszczone są na niej podstawowe informacje o ocenianym kierunku oraz oferowanych specjalnościach, przy czym nacisk położony jest w większym stopniu na elementy promocyjne, niż na rzetelną i kompleksową informację o programie studiów (zakładka *Studia i szkolenia*). Informacja o programie studiów, do której odbiorca jest kierowany ze strony głównej obejmuje zachętę do wyboru kierunku poprzez wskazanie korzyści ze studiowania na tym kierunku, atuty kierunku, wykaz prowadzonych specjalności oraz wysokość czesnego. Opis specjalności obejmuje wyszczególnienie kluczowych elementów treści programowych, wykaz zawodów (specjalności), które może wykonywać absolwent po ukończeniu studiów oraz charakterystykę programu studiów w postaci wyszczególnienia kilku umiejętności, które są zakładane do nabycia w trakcie studiów. Odnośnik *Program studiów* prowadzi do wyszczególnienia bloków tematycznych w ramach specjalności.

Publiczny dostęp do informacji o programie studiów jest możliwy za pośrednictwem katalogu w systemie USOSWeb. Jest to jednak informacja trudna do odnalezienia przez niektóre grupy odbiorców (np. przez kandydatów na studia, pracodawców) oraz przedstawiona w sposób mało przyjazny. Do charakterystyki poszczególnych zajęć w katalogu możliwy jest dostęp wg semestrów studiów lub nazwy zajęć, której użytkownik informacji nie musi znać, więc dla znaczącej grupy odbiorców jest to funkcjonalność mało przydatna. Charakterystyka zajęć objętych programem studiów jest w katalogu bardzo ograniczona (nazwa, osoba prowadzącego, liczba godzin, liczba punktów ECTS), natomiast dostęp do pełnego sylabusu możliwy jest tylko dla użytkowników zalogowanych. Wyszukiwanie w katalogu wg nazw zajęć także prowadzi do strony zajęć, a z niej dostęp do sylabusu jest możliwy wyłącznie po zalogowaniu.

Kolejnym miejscem na stronie, w którym zamieszczone są informacje o programie studiów jest Biuletyn Informacji Publicznej (BIP) (zakładka *Programy studiów*). Programy studiów są prezentowane wg kierunków i poziomów studiów. W ramach poziomu studiów dla danego kierunku można pobrać pliki z programem studiów uporządkowane wg poszczególnych cykli, rozpoczynających się w kolejnych latach akademickich. Jednak próba pobrania każdego pliku odnoszącego się do kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna, zarówno dla studiów pierwszego, jak i drugiego stopnia skutkuje komunikatem o odmowie pobrania pliku, ze względu na potencjalne zagrożenie bezpieczeństwa (odczyt 2023-04-22, analogiczna sytuacja miała miejsce przed wizytacją w trakcie przygotowania się do niej).

W BIP dostępny jest również regulamin praktyk dla kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna, jednak próba jego załadowania kończy się tym samym komunikatem o zagrożeniu bezpieczeństwa (odczyt 2023-04-22, analogiczna sytuacja miała miejsce przed wizytacją w trakcie przygotowania się do niej).

Informacja o procesie dyplomowania obejmująca wymogi ogólne, dotyczące poszczególnych rodzajów prac, wymogi edytorskie znajduje się na stronie głównej w zakładce *Strefa studenta i doktoranta/Dziekanat*.

Na stronie Uczelni brak jest informacji o predyspozycjach oczekiwanych od kandydatów na studia na ocenianym kierunku. W BIP publikowane są uchwały w sprawie zasad, warunków, trybu oraz terminów rekrutacji, mało przyjazne i trudne do odnalezienia, w szczególności dla kandydatów (próba ich załadowania kończy się komunikatem o zagrożeniu bezpieczeństwa, odczyt 2023-04-22, analogiczna sytuacja miała miejsce przed wizytacją w trakcie przygotowania się do niej).

Informacja dotycząca kształcenia prowadzonego w formie zdalnej jest dostępna publicznie na stronie internetowej w zakładce *Kształcenie w formie zdalnej*. Obejmuje ona cały szereg instrukcji dla studentów oraz prowadzących zajęcia. Instrukcje nie są dostępne cyfrowo dla osób z niepełnosprawnością wzroku.

Podstawowe informacje o Uczelni, kierunku oraz BIP są dostępne cyfrowo dla osób z niepełnosprawnościami (powiększenie, kontrast), jednak wszystkie dokumenty dotyczące studiów prezentowane w BIP (poza tym, że próba ich załadowania skutkuje pojawieniem się komunikatu zagrożeniu bezpieczeństwa) są wyłącznie do pobrania w formacie pdf. Należy także zauważyć, iż odszukanie odnośnika do BIP na stronie głównej Uczelni nie należy do zadań łatwych, odnalezienie niewielkiej ikony wymaga przewinięcia kilku ekranów, podobnie jak dotarcie do zakładki odsyłającej do systemu USOSweb.

Strona jest dostępna w językach czeskim, angielskim oraz rosyjskim. Podstrona informująca o systemie wsparcia dla studentów z niepełnosprawnością jest dostępna cyfrowo na elementarnym poziomie, ale wszystkie dokumenty, które można pobrać na tej stronie są wyłącznie w formacie pdf, co w istotnym stopniu ogranicza ich użyteczność dla osób z niepełnosprawnością wzroku. Rekomenduje się zapewnienie pełnej dostępności cyfrowej informacji udostępnianej za pośrednictwem strony internetowej Uczelni.

W raporcie samooceny zawarta jest informacja, iż cykliczne przeglądy zakresu i sposobu prezentacji informacji przekazywanej w kanałach elektronicznych dokonywane są przez osoby funkcyjne i pozostałych pracowników. Uczelnia nie określiła jednak, jakimi sposobami zbierane są uwagi dotyczące informacji o studiach oraz zgodności tych informacji z potrzebami odbiorców i w jaki sposób te uwagi są wykorzystywane do doskonalenia strony. W trakcie wizytacji zespół oceniający nie otrzymał jednoznacznej odpowiedzi w tym zakresie, poza informacją, że do Działu Marketingu kierowane są sugestie interesariuszy procesu kształcenia, dotyczące informacji zamieszczanych na stronie internetowej Uczelni. Ponadto zakres informacji umieszczanej na stronie jest rekonstruowany na podstawie pytań zadawanych przez kandydatów na studia. Regularny monitoring jakości publicznego dostępu do informacji nie jest prowadzony.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Uczelnia za pośrednictwem strony internetowej zapewnia na elementarnym poziomie publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji oraz osiągniętych rezultatach na kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna. Informacja dotycząca programu studiów ma jednak przede wszystkim charakter promocyjno-marketingowy, jest rozproszona w różnych miejscach strony, nie ma charakteru kompleksowego, ponieważ pomija tak istotne elementy, jak opis efektów uczenia się zakładanych dla zajęć określonych w programie studiów, dobór treści programowych, metody sprawdzania i oceniania efektów uczenia się nabywanych przez studentów. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów nie jest poddawany systematycznemu monitoringowi pod względem aktualności, rzetelności, zrozumiałości, kompleksowości informacji o studiach oraz jej zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców, a informacje zwrotne w tym zakresie, pozyskiwane incydentalnie, nie są wykorzystywane do doskonalenia publicznego dostępu do informacji, o czym świadczą opisane nieprawidłowości.

Podstawę do zaproponowania oceny kryterium spełnione częściowo stanowią następujące błędy i niezgodności:

1. Brak publicznego dostępu do kompleksowej, aktualnej, zrozumiałej i łatwo wyszukiwalnej informacji o programie studiów na kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna.
2. Brak stosowania systemowych rozwiązań w zakresie monitoringu publicznego dostępu do informacji pod względem aktualności, rzetelności, zrozumiałości, kompleksowości informacji o studiach oraz jej zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

1. Zaleca się zapewnienie publicznego dostępu do kompleksowej, aktualnej, zrozumiałej i łatwo wyszukiwalnej informacji o programie studiów na kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna.
2. Zaleca się wdrożenie i stosowanie systemowych rozwiązań w zakresie monitoringu publicznego dostępu do informacji o programie studiów na kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna, warunkach jego realizacji i uzyskiwanych rezultatach pod względem aktualności, rzetelności, zrozumiałości, kompleksowości oraz zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Bezpośredni nadzór merytoryczny i organizacyjny nad kierunkiem dziennikarstwo i komunikacja społeczna sprawuje Menedżer kierunku (Dyrektor programowy kierunku) oraz Rada Programowa Kierunku, powoływana na wniosek Menedżera kierunku przez Dziekana. W skład Rady Programowej Kierunku wchodzi: przedstawiciele nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku, opiekunowie praktyk, przedstawiciel studentów delegowany przez Samorząd Studentów oraz przedstawiciele interesariuszy zewnętrznych. Wśród licznych zadań Rady Programowej Kierunku określonych w Zarządzeniu Rektora Nr 14/2021 z dnia 23 kwietnia 2021 r. można wskazać

następujące: występowanie do Dziekana Wydziału z inicjatywą wprowadzenia zmian do programu studiów danego kierunku; przygotowanie planu rozwoju kierunku uwzględniającego potrzeby studentów i otoczenia społecznego, gospodarczego, oraz kulturalnego; opiniowanie tematów prac dyplomowych przedkładanych członkom Rady przez promotorów; uzyskiwanie opinii interesariuszy zewnętrznych dotyczących programu studiów; prowadzenie monitoringu zakładanych efektów uczenia się, w szczególności w odniesieniu do zgodności zakładanych efektów uczenia się z aktualnymi potrzebami rynku pracy, aspiracjami studentów, ze standardami i dobrymi praktykami kształcenia oraz z obowiązującym stanem prawnym; przygotowanie wniosków i rekomendacji dotyczących doskonalenia procesu uczenia się, weryfikacji efektów uczenia się. Menedżer kierunku wchodzi w skład Komisji Wydziałowej ds. oceny jakości kształcenia. Zatem funkcjonuje on w strukturach odpowiedzialnych za zapewnienie i doskonalenie jakości kształcenia, przy czym, jak wynika z zadań Rady Programowej Kierunku, działania związane z monitorowaniem i przeglądem programu studiów oraz jego modyfikowaniem i doskonaleniem są realizowane przez tę Radę.

Zatwierdzanie, zmiany oraz wycofanie programu studiów dokonywane jest w sposób formalny, w oparciu o oficjalnie przyjęte procedury określone w Zarządzeniu Nr 13/2021 Dziekana Wydziału Studiów Stosowanych z dnia 21 maja 2021 r. w sprawie wprowadzenia procedury projektowania i dokumentowania programów studiów na określonym kierunku studiów pierwszego stopnia, drugiego stopnia, jednolitych studiach magisterskich opartych na Polskiej Ramie Kwalifikacji. Procedura obejmuje szczegółowy przebieg postępowania, w przypadku projektowania i zatwierdzania nowego programu studiów, jak i wprowadzania zmian do realizowanego programu, określa sekwencję podejmowanych działań oraz gremia i osoby odpowiedzialne za opracowanie i zatwierdzenie projektu nowego programu, jak i zmian w programie. W zarządzeniu opisany jest także sposób postępowania w przypadku wycofania programu studiów.

W Uczelni, w ramach nadzoru nad procesem kształcenia, prowadzona jest także systematyczna ocena programu studiów. Jest ona przeprowadzana przez Radę Programową Kierunku i obejmuje prowadzenie monitoringu zakładanych efektów uczenia się, w szczególności w odniesieniu do zgodności zakładanych efektów uczenia się z aktualnymi potrzebami rynku pracy, aspiracjami studentów, ze standardami i dobrymi praktykami kształcenia ogólnoakademickiego lub praktycznego oraz z obowiązującym stanem prawnym, analizowanie dokumentacji potwierdzającej weryfikację efektów uczenia się na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie studiów, w tym w procesie dyplomowania, opiniowanie tematów prac dyplomowych przedkładanych członkom Rad Programowych przez promotorów za pośrednictwem Dyrektora programowego kierunku, a w konsekwencji przygotowanie dla Dyrektora programowego kierunku wniosków i rekomendacji dotyczących doskonalenia procesu uczenia się, weryfikacji efektów uczenia się, występowanie do dziekana wydziału z inicjatywą wprowadzenia zmian do programu studiów, przygotowanie planu rozwoju kierunku uwzględniającego potrzeby studentów i otoczenia społecznego, gospodarczego, oraz kulturalnego.

W ramach Wydziału Nauk Społecznych funkcjonuje także Wydziałowa Komisja do spraw oceny jakości kształcenia (WKJK) koordynująca prace Rad Programowych poszczególnych kierunków. Zakres kompetencji WKJK jest bardzo szeroki, w odniesieniu do ewaluacji programów studiów i ich realizacji programów studiów WKJK realizuje następujące zadania:

1. przeprowadzanie zbiorczej oceny jakości kształcenia dla kierunków studiów prowadzonych w jednostce organizacyjnej,
2. ocena programów studiów pod kątem całkowitego nakładu pracy studenta oraz możliwości osiągnięcia założonych efektów uczenia się,

3. przeprowadzanie oceny organizacji procesu dydaktycznego oraz infrastruktury wykorzystywanej w procesie dydaktycznym realizowanym w wydziale.

Źródłami danych i informacji wykorzystywanych w ocenie programu studiów są teczki przedmiotów, karty przedmiotów, wyniki oceny nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia przez studentów, wyniki hospitacji zajęć. Wnioski z tej oceny są przedkładane za pośrednictwem Menedżera kierunku Dziekanowi wraz z propozycjami zmian w programie studiów. Ocena programu studiów w odniesieniu do kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna nie okazała się w pełni skuteczna, bowiem zespół oceniający PKA zdiagnozował nieprawidłowości i błędy m.in. w opisie zakładanych efektów uczenia się, doborze treści programowych, szacowaniu liczby godzin zajęć niezbędnej do osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów uczenia się, doborze metod weryfikacji i oceniania zakładanych efektów uczenia się. Tymczasem z udostępnionego zespołowi oceniającemu sprawozdania Rady Programowej kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna za rok akademicki 2021/2022, które zawiera m.in. wyniki analizy metod weryfikacji efektów uczenia się wynika, że żadne uchybienia w tym zakresie nie zostały stwierdzone, ale jednocześnie sprawozdanie ma charakter ogólnikowy, a na ocenę metod weryfikacji składają się wyłącznie takie określenia, jak „różnicowane”, „adekwatne”, zaś charakterystyka metod weryfikacji jest ograniczona wyłącznie do określenia form zaliczenia (test, praca pisemna, prezentacja, projekt itp.), co, bez analizy zakresu tematycznego tych form, stawianych studentom wymagań, kryteriów oceny, nie umożliwia faktycznego dokonania oceny poprawności doboru metod. Z udostępnionego sprawozdania wynika również, iż nie stwierdzono nadmiernych odchyień ocen uzyskiwanych przez studentów od normalnego rozkładu. Tymczasem w innym z udostępnionych dokumentów (Wnioski Rady Programowej Kierunku Dziennikarstwo i Komunikacja Społeczna studia pierwszego i drugiego stopnia profil praktyczny z oceny poprawności dobranych metod weryfikacji efektów uczenia się z r. 2022) wykazuje się wyraźne przesunięcie uzyskiwanych na każdym poziomie studiów ocen w kierunku ocen plus dobrych i bardzo dobrych, co jest dalekie od rozkładu normalnego. Co więcej Rada Programowa sformułowała rekomendację zweryfikowania metod sprawdzania i oceny, lecz nie wiadomo, jakie były skutki tej rekomendacji, skoro stwierdza się, iż „Rozkład ocen nie uwidacznia nadmiarowego odchylenia ani w stronę ocen bardzo pozytywnych ani w stronę ocen negatywnych”.

Ocenie poddawane są także praktyki zawodowe, zastrzeżenia w tym zakresie oraz zalecenia naprawcze zostały sformułowane w kryterium 2.

Zawartość dokumentów prezentujących wyniki analiz dokonywanych przez Radę Programową kierunku ma na charakter ogólnikowy, co z kolei w istotnym zakresie ogranicza możliwość wykorzystania przemyślowanych informacji oraz wykorzystania zawartych w nich wniosków w korygowaniu lub doskonaleniu programu studiów, co potwierdzają zdiagnozowane przez zespół oceniający nieprawidłowości, które nie zostały zdiagnozowane przez Radę Programową kierunku.

Nie można zatem stwierdzić, że w ocenie programu studiów są wykorzystywane kluczowe wskaźniki ilościowe postępów oraz niepowodzeń studentów w uczeniu się i osiąganiu efektów uczenia się, wyniki ewaluacji prac dyplomowych oraz egzaminów dyplomowych, informacje zwrotne od studentów dotyczące nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, warunków studiowania oraz wsparcia w procesie uczenia się, informacje zwrotne od nauczycieli akademickich i pracodawców, informacje dotyczące ścieżek kariery absolwentów, gdyż, jakkolwiek są one przynajmniej w części gromadzone, to nie podlegają dalszej analizie, lub analiza ta jest powierzchowna i prowadzi do trywialnych wniosków.

Udział studentów w procesach zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia, w szczególności w doskonaleniu programu studiów wyraża się głównie w dostarczaniu informacji zwrotnej poprzez uczestnictwo w charakterze respondentów w badaniach ewaluacyjnych oraz poprzez nieformalne kanały komunikacyjne. Studenci posiadają również reprezentantów w Radzie Programowej kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna.

Z ciałami odpowiedzialnymi za kierunek dziennikarstwo i komunikacja społeczna współpracuje Rada Konsultacyjna. Jak wskazano wyżej, w analizie stanu faktycznego w kryterium 6, jej aktywność w projektowaniu i doskonaleniu programu studiów nie jest zbyt wysoka. Przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego są również członkami Rady programowej kierunku.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Zapewniony jest nadzór merytoryczny organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem dziennikarstwo i komunikacja społeczna poprzez wyznaczenie osób i gremiów odpowiedzialnych za kierunek oraz określenie ich kompetencji i zakresu obowiązków, w tym obowiązków w zakresie zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku. W odniesieniu do zatwierdzania, zmiany oraz wycofania programu studiów obowiązuje zarządzenie Dziekana Wydziału Studiów Stosowanych, określające przebieg procesu projektowania i zatwierdzania nowego programu studiów, procedurę wprowadzania zmian do programu obowiązującego oraz wzory dokumentów wykorzystywanych w dokumentowaniu programu studiów i wprowadzanych zmian.

Uczelnia zorganizowała struktury wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia zarówno na poziomie centralnym, jak i na poziomie jednostek organizacyjnych, zaplanowała i wdrożyła mechanizmy monitorowania programu studiów i warunków jego realizacji. Konkretyzacja tych mechanizmów na poziomie kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna nie przynosi jednak rezultatów. Jest to spowodowane niską jakością gromadzonych danych i informacji o programie studiów i warunkach jego realizacji, ich ogólnikowością i powierzchownością, a wręcz trywialnością, brakiem analizy danych, wyjaśniania przyczyn zdiagnozowanych zjawisk, a w konsekwencji brakiem systemowego planowania i wykonywania działań naprawczych lub doskonalących, jako rezultatu procesu gromadzenia danych i informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji, ich opracowania i interpretacji. Wysiłek wkładany w gromadzenie i analizę informacji oraz przygotowanie sprawozdań nie przekłada się na skuteczne diagnozowane trudności i problemów oraz ich rozwiązywanie. Procesy zapewnienia jakości ograniczają się do zgromadzenia danych i informacji niskiej jakości co powoduje niską skuteczność systemu zapewnienia jakości w zakresie doskonalenia programu studiów. Brak kompleksowego podejścia do monitorowania programu studiów prowadzi w konsekwencji do powstawania błędów i uchybień zdiagnozowanych w analizie stanu faktycznego

w kryterium 1, 2 oraz 3, w wewnętrznym systemie zapewnienia jakości kształcenia zabrakło bowiem mechanizmów do zidentyfikowania tych uchybień występujących na poziomie kierunku studiów.

W odniesieniu do mechanizmów wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia związanych z monitorowaniem i przeglądem programu studiów zdiagnozowano nieprawidłowości, skutkujące brakiem skuteczności systemu w zakresie identyfikowania uchybień i błędów w programie studiów, stanowiące podstawę zaproponowania oceny spełnienia kryterium 10. Są to następujące uchybienia:

1. Brak kompleksowego podejścia do monitorowania programu studiów, tj. obejmującego gromadzenie informacji i danych o programie studiów na kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna i warunkach jego realizacji, ich opracowanie i analizę oraz interpretację i formułowanie wniosków stanowiących podstawę do systemowego planowania i wdrożenia działań o charakterze korygująco-naprawczym lub doskonalącym.
2. Niska jakość informacji i danych o programie studiów i warunkach jego realizacji gromadzonych w wewnętrznym systemie zapewniania jakości kształcenia, spowodowana ich ogólnikowością, powierzchownością i trywialnością, co skutkuje niską użytecznością danych i informacji w diagnozowaniu błędów, uchybień i nieprawidłowości, a w konsekwencji niską skutecznością w korygowaniu i doskonaleniu programu studiów na kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

1. Zaleca się zapewnienie skuteczności wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia w diagnozowaniu niezgodności i błędów w programie studiów na kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna poprzez wprowadzenie mechanizmów mających na celu zapewnienie wysokiej jakości informacji i danych gromadzonych o programie studiów i warunkach jego realizacji oraz ich użyteczności w diagnozowaniu błędów i nieprawidłowości.
2. Zaleca się uwzględnienie w procesach monitorowania i przeglądu programu studiów i warunków jego realizacji kompleksowego podejścia do procesów zapewniania jakości i uzupełnienie gromadzenia informacji i danych o programie, procesami ich opracowania i analizy, interpretacji oraz wykorzystania wyników do planowania i realizacji działań korygująco-naprawczych i doskonalących.